Debrecen, 1932. XXXVI. évfolyam 48. szám. Vasárnap, február 28.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 2·40 P. Negyedévre 7 P Félévre 14 P Egész évre 26 P. Egyes szám ára étköznap 10, vasárnap 20 fillér

Felelős szerkesztő vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda Jósef kir. herceg utca 16 Telefon 23—48. Kiadóhivatal Kossuth utca 3 szám Telefon 21—41

A.M.N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

A békeszerződések vadhajtásai

A békeszerződések bevallott célja az volt, hogy az állitólag „elnyomott" népkisebbségek felszabadittassanak a „járom" alól. A békeszerződések életrehivása előtt is lehetett és volt is irodalma a népkisebbségi kérdésnek, erről bőségesen gondoskodtak a Scotus Viatorok, ma azonban ott tartunk, hogy a kisebbségi jogvédelem egyik legerősebb harcosa ugyan az a Scotus Viator, aki a háboru előtt ontotta a hazugságokat és a gyülöletet Magyarország ellen. Akkor, csak hazug információk alapján ismerte ő is és egész Európa a kisebbségi kérdést, ma már módja van Scotus Viatornak és Európának a való tények alapján megalkotni véleményét és kimondani szentenciáit. Se szere, se száma nincs már Scotus Viator kirohanásainak s ezek a kirohanások — bámulatos — ma is mind a kisebbségi kérdésekre vonatkoznak, de a célpont már nem Magyarország, hanem a kisantant. Legutóbb egy angol Revus-ben irja meg véleményét, amely lesujtó, de egyben beszédes magyarázata is annak, hogy a mi legutóbb Prágában a tótokat, Zágrábban a horvátokat, Kolozsvárt és Bukarestben az erdélyi románokat sajátfajtáiuk ellen szervezkedésre kényszeritette. Prágában az agrárpárti tót képviselők és szenátorok gyültek össze, hogy megbeszéljék azokat a tennivalókat, amelyeket a cseh tulkapások kényszeritenek ki az elkeseredett tót lelkekből. A csehek „különleges" politikai szolgálataikért, maradék birtokokat kaptak a Felvidéken. A Szlovák felsorolja a képviselők és államférfiak neveit s a hirlap szerint Hodsa Milán az értekezleten kijelentette, hogy ha a csehek tovább üzik játékaikat s a Felvidék követeléseit nem teljesitik, akkor a tótok vissza csatlakoznak Magyarországhoz. Ehhez a prágai dörgéshez nagyon is hozzáillő az, amit Scotus Viator irt az angol lapban. A kisantant — irja Scotus Viator — két irányban csődött mondott. Nem oldotta meg az annyit vitatott kisebbségi kérdést, sem a gazdasági határok problémáját. A párisi kisebbségi szerződés több pontja holt betü maradt, sőt több irányban meg is sértették. A legjobb megoldás az lenne, — irja továbbiakban Scotus Viator, — ha az európai nemzetközi jog határozottan elismerné az állampolgárság és a nemzetiségi fogalmak különbözőségét s a nemzetiségét, valamint az anyanyelvet olyan szentnek mint a vallást. Igy ir ma már ugyanaz a Scotus Viator, aki a háboru előtt a gyülölet furiáit szabaditotta rá Magyarországra. De akik azt hinnék, hogy ezekkel megszüntek a békeszerződések vadhajtásai, azok nagyon tévednek.

Ezek a vérlázitó jelenségek otthonosak Jugoszláviában, Romániában egyaránt. Románia most végleg rászánta magát arra, hogy a párisi kisebbségi szerződést, ha meg nem akadályozzák abban, darabokra tépi. A bukaresti tanügyi inspektorátus rendeletet intézett mindazon elemi iskolákhoz, amelyekben eddig ugynevezett „magyar tagozatok" müködtek. Az ilyen elemi iskolákban ugy ahogy megtanitották a magyar gyermekeket a magyar irásra és a magyar olvasásra is, valamint a hitoktatást is magyar nyelven végezhette a vallásfelekezet lelkésze. Az inspektorátus által most kiadott rendelet megtiltja, hogy ezentul bármit is magyarul tanitsanak a gyermekeknek. Indokolás: hogy a magyar gyermekek nem tudnak tökéletesen románul. A rendelet megengedi, hogy ha a magyar gyermekek mégis tanulni akarnák a magyar nyelvet, ezt megtehetik a meghosszabbitott tanidőn kivül. A meghosszabbitott tanidő azt jelenti, hogy a falusi kis, magyar elemistának a hideg, sötét hajnalban kell nekivágnia az országutnak, hogy reggel hétórára elérjen a másik faluba a tanitás megkezdésére és este hat órakor ugyancsak a hideg sötétben indulhat vissza a tanitás után. — Igy akarják kiirtani Romániában a magyar nyelvet, a romániai „magyar tannyelvü" elemiiskolákból s teszik ezt akkor, amikor a párisi ksebbségi szerződés megszabja azt, hogy mihez van joguk az egyes országokban a nemzetiségi kisebbségeknek. S az európai kultura szégyenére s a békeszerződések rendelkezései ellenére mindezek mégis megtörténnek s Magyarország négy leszabdalt részén, egyre sokasodnak a vadhajtások. Amikor ezek a jelenségek tobzódnak a négy égtáj felől s a megcsonkitott Magyarország gyermekei mindezt kénytelenek türni, akkor igazán elmondhatjuk, hogy elérkezett a nemzeti öntudat felébredésének ideje. Magyarország és a magyar nép ne feledje soha, egy pillanatra sem, hogy nem nyolcmillió magyar él a világon, mint amennyit Magyarország népessége kitesz, de tudja meg azt és soha egy pillanatra se feledje, hogy 15 millió magyar él a régi Magyarország területén és szerte a nagyvilágon, tengereken tul s a hatalmas Amerikában. — Össze kell tartani ezt a hatalmas számot és öntudatra kell ébreszteni, hogy a békeszerződések vadhajtásait s ezzel együtt magát a trianoni szerződést, erős kézzel, erős elhatározással széttörhessük.

Alfonz király kiáltványban hivta fel a királyhü spanyolokat a köztársaság megbuktatására

Madrid, február 27.

XIII. Alfonz volt spanyol király kiáltványt intézett a királyhü spanyolokhoz, hogy alakitsák meg az ideiglenes kormányt, amely azután összehivná a kortezeket. A kiáltvány kijelenti, hogy a második spanyol köztársaság éppen olyan életképtelen, mint az első volt, ezért minden királyhü spanyolnak kötelessége, hogy ennek a köztársaságnak megbuktatásán dolgozzék.

— Egyesüljünk! — ugymond a kiáltvány — Spanyolország megmentésére!

Bourbon Károly Alfonz herceg, aki Don Jaime halála óta a karlisták feje, szintén elérkezettnek látta a pillanatot, hogy kiáltványban tiltakozzék a spanyol köztársaság ellen. Hangsulyozza, hogy nem hive az abszolutisztikus királyságnak, hanem olyan uralmat akar létesiteni, amelyben a király együttmüködnék a népakaratot kifejező kamarákkal.

Közel tizenötezer ember lelte eddig halálát a japán-kinai harcokban

A kinai kormány felkérte Ludendorffot, hogy vegye át a kinai hadsereg főparancsnokságát

Sanghai, február 27.

A japán főhadiszállás jelenti ma délután 4 óra 30 perckor, hogy a japán csapatok teljesen elfoglalták Kiang-Vant. Erős tüzérségi előkészités után a japán csapatok megrohamozták a kinai lövészárkokat, amelyekből elkeseredett kézitusa után kiszoritották a kinaiakat.

A sanghai idegen kolónia attól tart, hogy Japán — a négy hatalom tiltakozását semmibe véve — csapaterősiteseit a telepen szállitja majd partra, ami annál valószinübb, mert másutt nincs megfelelő kikötőberendezés.

A kinai kormány ma tiltakozik Japánnál „Hang-Csau gyönyörü város"-nak légi bombázása ellen, amely előzetes figyelmeztetés nélkül történt.

A késő este jelenti a japán főhadiszállás, hogy Kiang-Vant elfoglalták, de a város nyugati részében még mindig kinai gépfegyverfészkek vannak. A városban ugyszólván kő kövön nem maradt a japán légibombázások következtében.

Sanghai körül a helyzet még mindig változatlan. Tokióban attól tartanak, hogy nagyobb hadjárat megindulása fenyeget. A japán külügyminisztérium egyik tisztviselője a szovjet tiltakozására ezeket mondta:

— Japánnak teljesen elég az a nemzetközi válság, amelybe most keveredett, nincs szüksége arra, hogy még másikat is szerezzen.

A két harcoló fél eddigi vesztesége

Beavatott katonai szakértők a következőkben ismertetik a két szembenálló haderő létszámát:

Japán részről 27 ezer ember, 200 repülőgép, 100 hajó, köztük 6 cirkáló, 3 repülőgépanyahajó, 1 ágyunaszád, 26 torpedóromboló, a kinaiak hadereje kb. 50 ezer ember, eddigi veszteségek japán részről 1500 halott, kinai részről 4 ezer katona és 8 ezer polgári személy.

A nagyhatalmak demarsa

London, február 27.

Mint a Reuter-iroda tokiói mértékadó

A lap ára 20 fillér

forrásból értesül, a négy nagyhatalom tegnapi demarsa nagyjában azonos szöveg volt, de az Egyesült Államok a többitől eltérően követelték, hogy a japán hadihajók távozzanak a sanghaii parttól, a többi kormány csak azt kérte, hogy a japán páncélos hajók távozzanak.

London, február 27.

Néhány nap óta egyre erősebben hangoztatják, hogy a kínai hadsereg élére legközelebb egy világhírü hadvezér kerül, aki a háboruban sokszor túlerővel szemben is óriási győzelmeket aratott. Ma azután kiderült, hogy kiről van szó, mert a Daily Express közli, hogy a kínai kormány most már másodszor azzal a kéréssel fordult Ludendorffhoz, vegye át a főparancsnokságot a kínai hadsereg fölött. Az ajánlat pénzügyi szempontból is rendkivül kecsegtető és amint Münchenből a lapnak jelentik, Ludendorff még gondolkozik, elfogadja-e, vagy elutasitsa-e a meghivást.

Munkanélküliek figyelmébe

A törvényhatósági bizottság február hó 24-én tartott közgyülésében elhatározta az inségakciónak március három hetére kiterjesztését azzal, hogy az élelmiszerkiosztás az eddigi rendszerrel történjék, fakiosztás azonban nem lesz.

Az élelmiszerkönyvek kiosztása március hó 7., 8., 9. napján fog történni és pedig a következő négy helyen:

1. a hatósági munkaközvetitő hivatalnál (Bethlen-u. 10.) azok számára, akiknek neve A—G betüvel kezdődik,

2. a népjóléti hivatalnál (Bocskay-tér, DEMKE-épület) azok számára, akiknek neve H—L betüvel kezdődik,

3. az Eötvös-utcai óvodánál azok számára, akiknek neve M—R betüvel kezdődik,

4. a hordójelző hivatalnál (Bethlen-utca 39.) azok számára, akiknek neve S—Z betüvel kezdődik.

A jelentkezésnél a személyazonosságot a régi élelmiszerkönyv és lakásbejelentőlap felmutatásával kell igazolni; aki november óta lakást változtatott, előző lakásának kijelentőlapját is tartozik bemutatni.

Az élelmiszerkönyvek szelvényein fel van tüntetve, hogy mely kereskedőknél válthatók be. A kereskedők csakis lebélyegzett szelvényt váltanak be.

Lebélyegzett szelvénnyel ellátott élelmiszerkönyvet kapnak a segélyesek és mindazok, akik január és február hónapban ellátmányukat becsülettel ledolgozták. Ez utóbbiak a márciusi ellátmányt — nehogy maguk és családjuk éhezésnek legyenek kitéve, — előlegezve kapják meg, azonban kötelesek azt március hó folyamán ledolgozni. Munkalapját mindenki meg fogja kapni a munkaközvetítő hivatalától. Aki a munkalapon feltüntetett időben munkára nem jelentkezik, büntetésben részesül és soha többé városi támogatásra nem számíthat.

Akik január és február hónapban megkapták munkalapjukat, de munkára nem jelentkeztek, azok márciusi ellátmányukat csak akkor kapják meg, mikor összes munkatartozásukat már ledolgozták. Addig a hatósági munkaközvetítő szelvényeiket le nem bélyegzi.

Debrecen, 1932 február 27.

Polgármester.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol

Az igazságügyminiszter további egyszerüsitéseket tervez a közigazgatásban

Budapest, február 27.

A budapesti Ügyvédi Kamara ujonnan választott tisztikara és választmánya ma délben tisztelgett az igazságügyminiszternél. A küldöttséget Papp József dr, a Kamara elnöke vezette, aki hosszabb beszédben fejezte ki az Ügyvédi Kamara kivánalmait. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter az előterjesztett kivánalmak ügyében kijelentette, hogy egyet-két esettől eltekintve, egyetért velük. A jogi oktatás reformjának ügye a kultusztárcától az igazságügyminisztériumhoz kerül hozzászólás végett. A legközelebb nyilvánosságra kerülő összeférhetetlenségi törvényjavaslatban megoldandó lesz, hogy az az ügyvéd, aki képviselő, a független bíróság előtt eljárhat ugyan, de közigazgatási hatóságok előtt ne léphessen fel, mert ezzel elhomályositja az ügyben a tárgyilagosság látszatát.

A peres eljárásban további egyszerüsitést már nem tart alkalmazhatónak. Annál több terv van szerinte az egyszerüsitésnek a közigazgatásban, különösen a kihágási eljárásban. Hangsulyozta, hogy a középfoku közigazgatási biráskodás mielőbbi megvalósitásának semmi elvi akadálya nincs, mert ez haladás a közigazgatás szempontjából, az országnak pedig pénzügyi megtakaritást jelent. A küldöttség a miniszter nyilatkozatát nagy megnyugvással vette tudomásul.

Ulain Ferencet Görgei Józseffel szemben országgyülési képviselőnek jelentette ki a közigazgatási bíróság

Budapest, február 27.

A közigazgatási bíróság már hosszabb ideje tárgyalta a barcsi választás ellen beadott panaszt. A közigazgatási bíróság Majzik tanácsa ma hirdetett itéletet a petició ügyében. A választás eredményét a közigazgatási bíróság kiigazitotta és Görgey Józseffel szemben dr Ulain Ferencet jelentette ki a kerület képviselőjének. A bíróság megállapitotta, hogy a választás során Babocsa és Háromfa község választópolgárait, akik az Ulain párthoz tartoztak, nem engedték leszavazni. A két község 222 szavazatát a közigazgatási bíróság dr Ulain Ferenc javára irta és igy, miután dr Ulain Ferenc javára többség mutatkozott, őt jelentette ki a kerület megválasztott képviselőjének. Az itéletnek 80 oldalas megokolása van.

Módositják az uzsoráról szóló törvényjavaslatot

Budapes, február 27.

Az uzsoráról szóló törvényjavaslat, amely a közgazdasági élet több káros jelenségének leküzdésére hivatott, a közeli napokban kerül képviselőházi tárgyalás elé. A javaslat több fogyatékosságát igyekeztek a bizottsági tárgyalás során kiküszöbölni. Dr Zsitvay Tibor igazságügyminiszter nyomban a bizottsági tárgyalás befejezése után több értekezleten behatóan megvitatás alá vette a törvényjavaslattal szemben felmerült aggodalmakat és amint az erre való hajlandóságot már a bizottsági tárgyalások során kifejezte, a plenáris tárgyalás alkalmával a javaslattal szemben támadt aggodalmak és fogyatékosságok több lényegbevágó módositásához fog hozzájárulni. A büntetés alá általában csak a pénz, vagy ingó dolog előlegezésével elkövetett uzsora fog esni. A módositások előterjesztésére és megokolására az igazságügyminiszter Váry Albert képviselőt kérte fel.

Szomoru képét mutatta a hortobágyi bika vásár a magyar állattenyésztés helyzetének

Nincs pénz a tenyészállatokra — Fele sem kelt el a felhajtott állatoknak

A hét közepén csütörtökön tartották meg a hortobágyi magyar tenyészbikatelepen a rövid idő alatt országos jelentőségüre emelkedett tenyészbika árverést, ahol 68 darab hároméves törzskönyvezett magyar bikát bocsátottak árverésre.

A hortobágyi bikatelep, amely a debreceni gazdák áldozatkész összefogásából született meg, szerencsésen oldotta meg a magyar viszonyoknak megfelelő, edzett és emellett kinevelt tenyészanyagnak a biztositását. Valódi hortobágyi legelőn tartják a bikákat, amelyek igy megszerzik a hortobágyi rideg jószág kiváló tulajdonságait, de ugyanakkor a megfelelő kiválogatással, takarmányozással jó tulajdonságokat is kinevelnek bennük. Nagyjelentőségü tény, hogy az állato mindegyike törzskönyvezve van, ami tulajdonképpen alapja is az ésszerü állattenyésztésnek.

Az idei árverést a rendes szokáshoz hiven a telepen tartották meg, amely 34 kilométerre van a várostól s amelynek a megközelitése a hófuvásos utakon nem volt egyszerü feladat. A város szükségmunkásokkal takarittatta az utakat, ami sikerült is annyira, hogy az autók minden zavar nélkül szállithatták a vevőket. A vevők száma a multhoz képest nagyon megcsappant, különösen kirivó volt hogy mig a multban mindig voltak külföldi és megszállt területi vevők, addig most egyetlen egy sem jelent meg az árverésen, ami élesen világit rá arra a tényre, hogy a devizarendelet teljesen lehetetlenné tett minden mezőgazdasági exportot. De a megjelent vevők sem rendelkeztek annyi pénzzel hogy a tényleges szükségüknek megfelelő számu apaállatokat vásároljanak. Egyrészről az eladó gazdák érezték sulyosan ezt az általános pénztelenséget, mert az árak a két év előtti árak felére estek és még igy is csak 30 darab kelt el mig 38 darab visszamaradt.

Az állatok 580 pengős átlagáron cseréltek gazdát. Egészen kivételes legmagasabb ár 800 pengő, mig a többiek minőség szerint 450 550 és 650 pengős árakon keltek el. Az eladott 30 darab közül 9 darabot Debrecen város vett meg a hortobágyi köztenyésztés céljára, mig a többi nagyobbrészt Hajdu, Bihar, Szabolcs Szatmár s Bereg megye köztenyészetei ostokkodtak.

Szomoruan érdekes összehasonlitani, hogy az idei 580 pengős átlagárral szemben tavaly 806 pengős átlagárat értek el ésaz árverésen részt vett bikák 80—90 száléka elkelt, addig most csak 40 százalék cserélt gazdát mig 60 százalék visszamaradt a telepen.

A rosszul sikerült vásár nagy elkeseredést okozott a bikatelepi gazdák körében, akik eddig is óriási anyagi áldozattal tartották fent az állattenyésztés érdekében nagyfontosságu intézményüket és ugy látják, hogy a nehéz helyzetben meggondolást igényel, hogy folytassák-e tovább. Mindenesetre szomoru lenne, ha a debreceni gazdák egyik leg jelentősebb, közel tiz éves intézménye a megszünés sorsára jutna.

Jó minőség--szép munka

Női fehérnemüek
valamint anyagok
(habselyem és batiszt)
minden igényt kielégitő választékban
Allandó uidonságok

1831-1932
Kardos László

A leggazdaságosabb

A kisántant hétmilliós hadserege zárja körül Magyarországot

Róma, február 27.

A Giornale de la Dominica első oldalán rajzzal és fényképekkel ismerteti a kisantant államok óriási haderejét és félelmetes fegyverkezését. Szembeállitja ezzel Magyarország teljes lefegyverzettségét. A lap megállapitja, hogy az erők igaztalan elosztásának megrenditő példája Magyarország, amelyet a trianoni szerződés megfosztott minden védelmi lehetőségtől s megnyitotta határait az esetleges inváziő számára. A közlemény kiemeli, hogy Magyarországot szomszédainak 7 millió katonája, a legmodernebb hadi felszerelése, óriási vaskapocsként zárja körül, mig a magyarok csupán 35 ezer főnyi zsoldos hadsereggel rendelkeznek aviatika, nehéz tüzérség és technikai felszerelés nélkül.

ka, nehéz tüzérség és technikai felsze

Most az összes paplanainkat olcsón eladjuk

8.— P | 9·80 P | 12·50 P | 15·— P | 16·80 P | 19·80 P

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok.

A ráckevei közjegyző elcsapott irnoka egyedül követte el a borzalmas gyilkosságot

A gyujtogató gyilkos statáriális bíróság elé kerül

Budapest, február 27.

A ráckevei borzalmas gyilkosság ügyében, mint már jeleztük, a dr. Miklós Zsigmond gyilkosát, csendőrség kinyomozta és elfogta Tichy László 25 éves erdélyi születésü volt közjegyzői irnok személyében, akit néhány hónappal ezelőtt bocsátottak el a ráckevei közjegyzői irodából.

Amikor a csendőrség kutatni kezdte, hogy kiknek lehetett érdekük a gyilkosság elkövetése, Tichyre ráterelődött a gyanu.

Házkutatást tartottak lakásán ez azonban teljes eredménytelenséggel végződött. A nyomozást vezető csendőrök azonban nem nyugodtak bele a házkutatás eredménytelenségébe és tovább szorgalmazták Tichy körül a nyomozást. Kihallgatták gazdasszonyát, aki csak ugy mellékesen elmondta, hogy a gyilkosság estéjén tiz óra felé jött Tichy haza, nagy nyugalommal megvacsorázott, majd arról panaszkodott hogy megeredt az orra vére és ettől véres lett az inge. Ő ki is mosta Tichy ingét.

A nyomozó csendőröknek ez az első támpont nagyon kapóra jött és most már részletes, minden zugot felkutató házkutatást tartottak.

Igy találták meg a félreeső hely deszkái közt a rövidnyelü baltát, melyen vérnyomok voltak s a meggyilkolt Miklós Zsigmond dr. pénztárcáját, amelyben pénz nem volt, csak néhány irás és arckép. Ezeknek a nyomozati adatoknak hatása alatt Tichy már tegnap délután bevallotta a gyilkosságot. Nagy idegességgel beszélte el a rémtettet és mindjárt büntársakat is kevert az ügybe. Azt mondta hogy a közjegyzői iroda irnoka, Pács László is résztvett a gyilkosságban s a merényletet nem is ő, hanem Pács követte el, aki kikapta az ő kezéből a feiszét és nekitámadt Miklós dr.-nak.

Szombaton délelőtt Tichy László megváltoztatta vallomását és beismerte, hogy a merényletet egymaga követte el. Másokat azért akart belekeverni az ügybe — mondotta — hogy igy részint bosszut álljon Pácson, aki miatt elbocsátották állásából, másrészt pedig azért, hogy időt nyerjen védekezésének átgondolására.

Ezek után a csendőrség nyomozó osztályának tisztjei és nyomozói ujabb helyszini szemlét tartottak, amelyre elővezették a huszonötéves gyilkost. Tichynek itt meg kellett mutatni lépésről lépésre, hogyan követte el bestiális tettét.

Az elvetemült rablógyilkos beismerő vallomása

A fiatalember a gyilkosság helyén egyik szobából a másikba haladva pontosan megmutatta, hol és hogy követte el a tettet. Részletesen elmondta, szinte eljátszotta az egész gyilkosságot. Közben kijelentette, hogy nem akart ölni. Hónapok óta állás nélkül volt Rácken, szinte egy fillérje sem volt már s ezért elhatározta, hogy bármily uton-módon pénzre fog szert tenni.

— Emlékszem arra — mondta Tichy —, hogy a közjegyzői iroda vezetője, Miklós Zsigmond dr. kulcskarikára füzve tartja a páncélszekrény kulcsait s ezeket nagyon gyakran az iróasztalon hagyja. Azt terveztem, hogy egyszer este betörök az irodába megkaparintom a kulcsot és könnyüszerrel kiveszem a pénzt a páncélszekrényből. Kedden este magamhoz vettem egy álkulcsot és egy rövidnyelü baltát. Az álkulccsal be is tudtam jutni az irodába. A sötétben tapogatódzva eljutottam az iróasztalig és ott keresgélni kezdtem a lakásban, a kulcsot azonban nem találtam meg. Számitásom ellenére Miklós dr. korábban jött haza. Nem hallottam előbb neszt, egyszerre csak kinyilt az ajtó és a sötét szobában is jól látam Miklós dr. erős, magas, vállas alakját.

Tichy László ezután igy folytatja a gyilkosság részletes elbeszélését:

A gyilkos élethalál-harca az áldozatával

— Amikor az ajtó kinyilt Miklós Zsigmond rámkiáltott: „Mit keres maga it?" Éreztem, hogy el vagyok veszve, láttam hogy megismert. Kezemben tartottam a baltát. Egy szempillantás alatt odaugrottam és kétszer egymásután a fejére sujtottam. Az ütések megsebezték Miklóst, de ezt mintegy fel sem véve, megragadott és ki akarta csavarni kezemből a fejszét. Én minden erőmet összeszedtem, mert tudtam hogy az életemről van szó. Hadonásztam a baltával, jobbra balra csapkodtam. Miklós dr. hátrálni kezdett. Egyik szobából a másikba üldöztem, miközben a baltával többször feléje sujtottam. Egyszer meg is fogott a szivósan védekező Miklós. Már-már ugy éreztem, hogy én kerülök alul a birkózás közben de ki tudtam magamat szabaditani s ekor a baltával halálos csapást mértem a fejére. Összeesett. Erre átsiettem a szomszéd szobába s megmosakodtam, mert véres volt a kezem. Amikor visszatértem, azt láttam, hogy a borzalmasan összevagdalt ember megmozdult és fel akart tápászkodni. Félig már ült is. Odarohantam, félkézzel megfogtam a torkát és a baltával ujra többször fejbesujtottam mig meghalt.

Tichy László e vallomása közben a szinhelyen pontról pontra megmutatta, hol és miképen történt mindaz, amit elmondott. Azután igy folytatta:

— A baltát a mosdóban lemostam és zsebretettem. Másodszor is meg kellett mosakodnom, mert megint véres lett a kezem. Azután megkerestem a páncélszekrény kulcsát Miklós dr. zsebében, kinyitottam a Wertheim-kasszát de nem találtam benne pénzt. Átkutattam az áldozat zsebét, elővettem a pénztárcáját, amelyben néhány bankjegyet találtam, ezeket kiszedtem és izgatottan a kabátom zsebébe gyürtem a páncélszekrény kulcsával együtt. A bőrtárcát kabátom belső zsebébe tettem. Hogy a nyomokat eltüntessem — dulakodás közben ugyanis nagy rendetlenség lett a szobában —, öngyujtómmal felgyujtottam az irodát. Azután futva szaladtam haza felé a sötét utcán.

Statárium!

A csendőrség a nyomozás eredményéről és a letartóztatásról értesitette a pestvidéki ügyészséget. Bár a fejszével elkövetett gyilkosságra nem vonatkozik a statárium, kiterjed azonban gyujtogatásra és éppen ezért minden valószinüség szerint a pestvidéki ügyészség statáriális eljárás alá vonja az ügyet.

Borah szenátor ujabb nyilatkozatban sürgette a békerevizíót

Philadelphia, február 27.

Borah szenátor az egyik lap munkatársának kijelentette, hogy a wersaillesi békeszerződést át kell dolgozni. Ennek vagy békés uton kell történnie, vagy pedig ki kell kényszeriteni az átdolgozást. Egyedül a gazdasági viszonyok alapján remélhető, hogy Franciaország megváltoztatja álláspontját a wersaillesi szerződéssel kapcsolatban.

A hol ár államvasut másfélmilló pengő értékü sinalkatrészt rendelt Magyarországon

Budapest, február 27.

A bulgár állami vasutak 1932 január 15-én árlejtést tartottak különféle felépitményi anyagszállitásra. — Ezen pályázaton a m. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak, a gróf Csákyféle Prakfalvi Acélgyárral egyetemben vettek részt egy szabadalmazott sinmegerősitő szerkezettel, amelynek szállitását sikerült is elnyerni. A szállitandó mennyiség 3200 tonna, másfél millió pengő értékben, melyet 8 hónapon belül kell leszállitani. A szállitásra való megbizás dicsősége a magyar iparnak.

Meghalt Cseke Sándor, Hajduvármegye árvaszékének elnöke

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Tegnap este városszerte nagy megdöbbenést és részvétet keltett az a hir, hogy zsarolyáni Cseke Sándor, Hajduvármegye árvaszéki elnöke hirtelen meghalt. Az intranzigens gondolkodásmódjáról közismert hivatalfőnök elökelő szerepet játszott Debrecen város és Hajduvármegye közéletében és egyetlen alkalmat sem mulasztott el amikor arról volt szó, hogy befolyását az abszolut igazságosság és emberiesség érvényesitésére vesse latba.

Cseke Sándor Nádudvaron szülelet régi hajdu családból. Előbb katonatiszti pályára készült, majd mint főhadnagy leszerelt és a jogászi pályára lépett. 1910-ben került Hejduvármegyéhez és 1912-ben már főszolgabirónak választották meg. Nem sokkal ezután megnősült és feleségül vette Réthy Irént. Két év mulva, 1914-ben, a háboru kitörése előtt árvaszéki elnöknek választották meg s mint hivatalfőnök csaknamar osztatlan megbecsülést vivott ki magának. Nagy jogászi tudással párosult előzékenysége és ügyszeretete minden előtte megforduló s ügyes bajos dolgát intéző emberből nagy elismerést és feltétlen tiszteletet váltott ki.

Huzamosabb idő óta betegeskedett. Évek óta rák ellen kezeltette magát a debreceni és budapesti klinikákon, valamint a hamburgi rádium intézetben. Állapotában lassu javulás volt észlelhető, amikor orbáncot kapott. Ezt a betegséget már nem tudta kiheverni és szombaton este 8 és 9 óra között szivgyengeség következtében meghalt. Temetése kedden délelőtt 10 órakor tartják meg a Kossuth-utcai református templomból. Kivánságára Uray Sándor református lelkész fogja a gyászbeszédet mondani.

Országos mozgalom indul az állás nélküli ifjuság elhelyezése érdekében

Dr. Illés József egyetemi tanár, képviselő kezdeményezésére az okleveles, de állástalan fiatalság elhelyezésének érdekében országos mozgalom indult meg. Szombaton délután Illés József dr. egyetemi tanár lakásán megalakult az egész ügyet tovább irányitó és vezető intézőbizottság, amely felerészben egyetemi tanárokból, felerészben pedig az ifjuság vezetőiből áll.

A városi hatóság több kőmüves mestert elitélt szabálytalan épitkezés miatt

A debreceni műszaki osztályhoz az utóbbi időkben jelentés érkezett hogy egyik kőmivesmester ugy épiti meg a reábizott vályogházakat, hogy nem ás alapot, hanem a földre, vagy a gyepre rak le két-három sor téglát és arra épiti fel a házat. A műszaki ügyosztály bejelentette az eseteket a polgármesternek, aki a szombati tanácsi határozat alapján a hibás kőmivesmestert egyelőre 200 pengő pénzbirságra itélte azzal hogy a szabálytalanságok ismétlése esetén még szigorubb intézkedéseket fog tenni.

Egy másik kőmivesmesterről megállapitották, hogy szabálytalanul, a tervtől eltérően épitkezett, a szomszédház lakásától elvette a kilátást és a város által jóváhagyott terveket is megváltoztatta. Ezért a polgármester esetenként 500—500 pengő pénzbirságra itélte, egyben pedig a tervek megváltoztatása miatt az ügyészségnél is feljelentette.

Kardoss Géza szinigazgató válasza, Honthy Hanna vendégszereplésével kapcsolatban

A „Debreceni Ujság" február 27-iki — szombati — számában a Honthy Hanna vendégszereplésével kapcsolatban megjelent cikkre válaszom a következő: Végtelenül boldog vagyok, hogy a debreceni szinházi közönség ilyen nagy szeretettel viseltetik Honthy Hannával szemben és ennyire óhajtja a vendégszereplését. Kötelességemnek tartom azonban kijelenteni, hogy én már cca másfél hónapja állandó összeköttetésben vagyok Honthy Hannával a vendégszereplését illetőleg, amely vendégszereplés eredetileg a miskolci vendégszereplésével együtt volt tervbe véve, sajnos azonban ezt a tervemet meghiusitotta a jelenlegi betegsége (epekő fájdalmak). Biztos igéretem van azonban arra nézve, hogy a szanatóriumból való kijövetele után elsősorban a debreceni közönséget fogja felkeresni vendégszereplésével.

Jelen nyilatkozatom szives tudomásulvételét kérve, maradtam teljes tisztelettel: Kardoss Géza szinigazgató.

A debreceni influenzajárvány könnyü lefolyásu

Ismeretes hogy az Országos Közegészségtani Intézet vezetősége kérte a debreceni városi főorvosi hivatalt, hogy jelentse be az intézetnek, mennyi Debrecenben az influenza-eset és mennyi a szövődményes megbetegedés. Dr. Láng Nándor tisztifőorvos felhivta a kerületi tiszti orvosokat, hogy a tudomásukra jutott eseteket jelentsék be. Ez meg is történt és ennek alapján a főorvos megállapitotta, hogy Debrecenben 217 bejelentett influenza eset van ezek azonban nem szövődményes megbetegedések. Szövődményes influenza eset csak kettő van. Haláleset február 27-ig egyetlen egy sem történt.

Ábrányi Emil „Trianon" szimfónikus költeményének bemutató előadása a Máv. filharmonikusok március 6-iki hangversenyén

Hatalmas zenei esemény színhelye lesz március 6-án, a Bika szálló hangversenyterme, amikor a máv. filharmonikusok nagyszerü gárdája, — ez a nagy zenei föladatok megoldására érett, müvészit produkálni hivatott együttes, — e szezonbeli 3-ik hangversenyét adja, amely hangverseny keretében egy mindenképen melegnek és bensőségesnek igérkező kettős zenei ünnepet készit elő. Ezen a hangversenyen kerül bemutatásra a zenekar kitünő vezérének, ugy a debreceni nagyközönség, mint a filharmonikus együttes minden egyes tagja által igazán meleg és megértő szeretettel körülvett Ábrányi Emil karnagynak, az európai hirü muzsikusnak „Trianon" cimü nagyszabásu 3. tételt magába ölelő szimfónikus költeménye. Kettős ünnepnek igérkezik ez a bensőséges szeretettel átfüzött est, azért, mert mig egyrészről ünepe kiván lenni az a magyar zenének, másrészt ünnepe kiván lenni annak az őszinte, tiszta és mély szeretetnek, amely a zenekar minden egyes tagját, hosszu és fáradságot nem ismerő odaadással az együttest müvészi magaslatba emelő kitünő vezéréhez füzi; ünnepe akar lenni annak a boldog és büszke örömnek, hogy mesterének ragyogó kompozicióját megszólaltathatja! Az előzetes hiradás nem szögezhet le kritikai megállapitásokat, de Ábrányi Emil neve és multja minden reményt feljogosit arra, hogy a nagy közönség a Trianon szimfónikus költemény felcsendülésében legtisztább müvészet megszólalását várja. Van valami mélyen megható tradicionálin szépség és a multban gyökerező lelki harmónia abban, hogy a nagy Ábrányi Emil fia, — a Kárpátoktól az Adriáig szavalt „Március idusát" zegő, örök szépségü versek megalkotójának fia — a megalkuvást nem ismerő, forró hazaszeretet szent tüzéhez nyul, mikor szimfónikus költeményét megalkotja, bennn a leomlott, összezuzott, de hitében megrendithetetlen, a szebb jövő elérkezésében megingathatatlanul bizó magyar léleknek a himnuszát adja! A szimfónikus költemény első része: a trianoni átoktól, mint rettenetes, mindent darabokra zuzó villámtól lesujtott magyar léleknek a sötét kétségbeesését adja, majd a felviharzó és az élethez való jogot követelő tiltakozást: vérezve ezer sebből, szinte önmagával meghasonolva, de fütve az egyetlen gondolattól: lerázni a hullarablók martalóc hadát, mert él és nem halt meg a magyar!

A második fész: a temető csendjével indul, amivé vált az összezuzott ország. De amint a sötét éj beborult kárpitján bukkanó csillagfény: az Istenbe vetett hit fénye reménybe karolja Szent István népét, reménybe, hogy a „Mohit" és „Mohácsot" átélt nemzet, átélve oláh megszállást, kommunizmust, egy szebb jövő reggele felé indul.

A harmadik rész: forró ünnepi hangulatba visz. Ujjongó trombitaszó harsan, Budapest ünneplő dísze mellett az ország szivébe érkezik: a nemzeti hadsereg, élén a fehér lován lovagoló Fővezérrel. Százezrek ajkán fohász kél; fölenged a fojtogató gyász. A dübörögve meginduló, reményfürtött élet üteme nyomja el a trianoni gyász csendjét! Öröm és vidámságba gyullad a magyar, de korán: a „trianoni átok" fekete sorompója lezárva még a nemzet boldogsága és boldogulása előtt! De elevenen él a hit, a bizalom: önmagunkban, erőnkben, a magyar hősiességben, a hősi tradicióban és ez el fogja pattantani a békét, szétszórja a martalócokat és diadalmas reggel hajnal fényében himnusz száll a magyarok Istenéhez, boldog és forró: a történelmi Magyarország föltámadott!

Hisszük, hogy a filharmonikusok nagyszerünek igérkező hangversenye zsufolt házzal fog találkozni, hogy ragyogó keretet adjon a magyar zenemüvészet és az Ábrányi Emilt átkaroló szeretet kettős ünnepének.

KÖNYVESHAZ

Theodore Dreiser: Amerikai tragédia

A nyájas olvasó ugy veszi kezébe ezt a háromkötetes monstrumregényt, hogy most olyat olvas, amilyet még soha. Nemcsak azért, mert intim leleplezéseket vár Amerikáról és mert tragédiáról van benne szó, hanem mert ezek a manapság megjelenő „bombasikerek" ha mással nem is, de egy alapos meghökkenéssel szolgálnak. A hökkenés ezuttal elmarad és mikor az olvasó végigeszi magát a regényen, kedvetlenül konstatálja, hogy ez a tragédia egyáltalában nem „amerikai", hanem az egész világ „pénz- és szerelemsóvár ifjuságának" a tragédiája. Ezzel azután az amerikánizmus ki is vész a regényből és csak a végelathatatlan törvényszéki tárgyalás alatt érzi az ember, hogy itt valami sántit, valami nem ugy van, mint azt itthon, Európában megszoktuk.

Ez a felfelé törtető Clyde, a maga hiányos müveltségével, nagyravágyásával, meglehetős „szépfiu" külsejével, jellemének abszolut labilitásával, az egész nyomorult kis világnézetével, metafizikai hontalanságával, a bünnel, amit előre megfontol és elkövet, — olyan messze áll az összes raszkolnyikovi bünösöktől, mint amilyen sok rokonvonás van Dosztojevszkij és Dreiser között. A mai világnak ezek a Clyde-ok a bünözői és nem önmagukat marcangoló Raszkolnyikovik, ezek mellett a Clyde-ok mellett nem bibliát olvasó utcalányok, hanem ál-szüz „uri leányok" élnek és elcsavart fejü munkáslányok, akik körömmel és fenyegetéssel akarnak nevet szerezni törvénytelen gyerekünknek, mint ahogy azt eldugott farmokról átmenteti, rozzant és mozin nevelt életfilozófiájuk szuggerálja.

Vannak pillanatok, mikor megsajnáljuk Clyde-ot, akinek sem anyagi, sem szellemi fegyverek nem állanak rendelkezésére. De mégis: mi az, ami számitó, óvatos gyilkost csinál ebből a korlátolt munkásgyerekből, mi az, ami hazudtatja az utolsó lehelletig, habár mindvégig ott rág benne a bünludat?

Dreiser hihetlen erővel adja meg erre a feleletet: az élet legkisebb komolyságainak tudatában nem lévő, mának élő, holnapra nem gondoló, felületes, napra nem gondoló, felületes, elhanyagolt, elhazudott ifjuság, mely még a gyilkosságot is magyarázhatónak tartja, ha valakitől, vagy valamitől meg kell szabadulni. Ez azonban — kár — nem amerikai vonás. (Tessék csak gondolni a sürün ismétlődő diák és gyerek tragédiákra.

Dreiser a maga harcos szociálizmusával, a kérdés csak ugy, ahogy megoldásával, az iszonyattal, amit fel tud piszkálni — viszi nagy sikerre ezt a másként különben terjengős és néha az unalmasságig elaprózott regényt.

Az egész mese ugy kulminál a Clyde-ra váró villamosszék felé, mint minden élet a halál felé. S ez a halál, amitől Clyde-ot nem tudja megmenteni sem az ügyvédi furfang, sem az anyagi agitáció — mégsem tudja megnyugtatni az olvasót. Hibás Clyde, nagyon hibás, de mégis... De hiszen Dreiser nem megnyugtatni és tanitani akar — mert müvész és nem tanitómester — s a Clydeok, Roberták, Sondrák csuf halálok felé rohanó életét sem müvészek, sem tanitó mesterek nem tudják megállitani, hanem csakis a szociális miliő, ami pedig épp ugy hiányzik Európában, mint Amerikában.

És ameddig csak hiányozni fog, mindig lesznek életek, miknek züllött és bukott tragédiáját egy-egy Theodore Dreiser minden eldöbbentő piszkával kiteregetheti a szemünk elé.

— ius —

A debreceni
mélyfurás gyógyvizét
Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata olcsón szállitja házhoz
Telefon 34—81.
Iroda: Szent Anna-utca 12.

„Erzsébet Királyné Szálló"
Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám
(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN.)
60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb söröző je. Egy pincér-rendszer.
LESZALLITOTT ARAK: SZABÓ IMRE tulajdonos.

Negyven küldöttség fog tisztelegni báró Vay László dr. főispán hétfői installációján

Báró Vay László dr. főispán installációján az alábbi küldöttségek tisztelegnek:

Báró Vay László dr. főispán hétfői installációján az alábbi küldöttségek tisztelegnek:

1. A Tiszántuli Ref. Egyházkerület, a Debreceni Ref. Egyház és a Ref. Kollégium együttes küldöttsége. Vezeti: dr. Baltazár Dezső püspök.
2. Debreceni Római Katholikus Egyház. Vezeti: Mellau Márton apostoli kormányzói helynök pápai prelátus.
3. Debreceni Görög Katholikus Egyház. Vezeti: Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos.
4. Evangélikus Egyház. Vezeti: dr. Horvay Róbert.
5. Debreceni Unitárius Egyházközség. Vezeti: Imreh Dénes gondnok.
6. Debreceni Statusquo Izraelita Hitközség. Vezeti: dr. Fejér Ferenc hitközségi elnök.
7. Autonom Izraelita Hitközség. Vezeti: Strasser Salamon főrabbi.
8. Debreceni Helyőrség Tisztikara. Vezeti: vitéz Siposs Árpád altábornagy, dandárparancsnok.
9. M. kir. Debreceni Tisza István Tudományegyetem. Vezeti: dr. Neuber Ede e. i. rektor.
10. M. kir. Államrendőrség. Vezeti: Ságy Lajos főtanácsos.
11. Gazdasági Akadémia. Vezeti: dr. Ruffy-Varga Kálmán igazgató, felsőházi tag.
12. A tankerület és a debreceni rendelkezés és vezetés alatt álló középiskolák. (Állami Róm. Kath., Izraelita középiskolák.) Vezeti: Ady Lajos tankerületi főigazgató.
13. Postaigazgatóság. Vezeti: dr. Nagy Endre postafőigazgató.
14. M. kir. Pénzügyigazgatóság és mellé rendelt hatóságok. Vezeti: Kóródy István pénzügyigazgató.
15. MÁV. Üzletigazgatóság. Vezeti: Balás Károly üzletigazgató.
16. M. kir. Erdőigazgatóság. Vezeti: Kovássy Kálmán m. kir. főerdőtanácsos.
17. Társadalombiztosító Intézet debreceni pénztára. Vezeti: dr. Nagy Jenő igazgató.
18. Debreceni Egyeségespárt. Vezeti: dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag.
19. Debreceni Ügyvédi Kamara és Debreceni Ügyvéd Szövetség. Vezeti: dr. Kölcsey Sándor elnök.
20. Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara. Vezeti: dr. Ruffy-Varga Kálmán alelnök.
21. M. kir. Dohányjövedék. (Dohánygyár, Dohányáruraktár, Dohánybeváltóhivatal.) Vezeti: Suhajda János dohánygyári igazgató.
22. Debreceni Gazdasági Egyesület. Vezeti: Jóna István elnök.
23. Debreceni Ipartestület és Iparoskör. Vezeti: Varjassy Imre elnök.
24. Debreceni Kereskedő Társulat. Vezeti: Kardoss Gyula elnök.
25. A város és a vármegye állatorvosi kara. Vezeti: Czelloth János m. kir. állategészségügyi főfelügyelő.
26. A Siketnéma Intézet Tanári Testülete. Vezeti: Markovits Árpád igazgató.
27. A Fa- és Fémipari Szakiskola tantestülete. Vezeti: Kiszely Árpád igazgató.
28. A Városi Iparostanonciskola tantestülete. Vezeti: Szőőr József igazgató.
29. A II. számu Állami Gazdasági Népiskola tanszemélyzete. Vezeti: Kurdi Sándor igazgató.
30. A HOSz debreceni csoportja. Vezeti: vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály elnök, a „Debreceni Ujság—Hajdufőld" főszerkesztője.
31. Debreceni Jótékony Nőegylet. Vezeti: Fráter Erzsébet elnök.
32. Szent Erzsébet Nőegylet. Vezeti: özv. Zoltán Ödönné.
33. A Debreceni Patronage Egyesület. Vezeti: Sass Béláné elnök.
34. Szociális Misszió Társulat. Vezeti: Kazinczy Gáborné elnök.
35. Debreceni Kereskedelmi Csarnok. Vezeti: dr. Hegedüs Jenő.
36. Debreceni Helyivasut R.-T. Vezeti: Gáll Samu vezérigazgató.
37. Magyar Ujságirók Egyesületének Debreceni Csoportja. Vezeti: vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő, elnök.
38. Füszerkiskereskedők Egyesülete. Vezeti: Vadászi Sándor elnök.
39. Csokonai-szinház küldöttsége. Vezeti: Kardoss Géza szinigazgató.
40. Debrecen sz. kir. város Tisztikara. Vezeti: dr. Vásáry István polgármester.

A küldöttségek fenti sorrendben tisztelegnek báró Vay László dr. főispán előtt.

Havas hiradója

Sikerült egy hatalmas tétel

férfi fehérneműt

alkalmi árban

megvennem, melyeket március 1 étől

az alanti szenzációs olcsó árakon

a piacra dobok.

Nem partietru, hanem minden darab egy egy különlegesség

FÉRFI-INGEK:		
Prima Oxford, külön gallérral	4.80	3·96
Oxford selyemfényü	6.50	5·50
Puplinkülönlegesség	7.60	6·90
Hálóing különlegesség csodaszép kivitelben	6.50 4.98	2·90
Legujabb kötött sporting	3.76	3·30
Alsónadrág, rövid, prima Oxford		1·98
Férfi divatnyakkerdő	2.48, 1.96	0·30
Férfi cérna divatzokni	—.78	0·66
Férfi cérnaharisnya, divat	2.40, 1.86	1·60

NŐI-HARISNYAK		
M. selyem, a kedvelt szines széllel r. p.		1·53
Ugyanaz ajouros nyillal		1·38

NŐI-FEHÉRNEMŰ		
Nansuek combiné	3.50, 1.96	1·70
Nansuek hálóing	3.20	2·76
Milanéz combiné princes tülaplikációval		3·96
Csikos selyem nadrág teljesen hibátlan Ia		1.88
KEZTYUK:		
Női divat svéd utánzat	1.78	1·20
Legujabb, tölcséres	2.20	1·98
Mosóbőr, valódi		4·80
Nappa, női v. férfi	6.95	5·96
Férfi szarvasbőr Ia		7·70
KÖTÖTTARUK:		
Női kötött sportingbluz	3.76	3·20
Női kétsoros golfkabát ujdonság		10·60
Gyermek oroszka	4.98	3·30

Leányka- és fiugyermekuidonságok példátlan olcsó árakon.

Kérem a címre vigyázni!

HAVAS Bádogos ucca 1.

Bach Kántáte és Mocart Requiem bemutatója az Aranybika diszlermében

A bőjti időszak alapgondolata a bünbánat. Az egyházak mindig nagy sulyt helyeztek arra, hogy a magábaszállás idejét kifejező eszköze a zene, mely a fájdalom, a szenvedés és megsemmisülés gondolatának is érzékeltető eszköze. Ezek az alapgondolatok vezették a karművészet két helybeli reprezentáns együttesét, a Szent László és Városi Dalegyletet arra az elhatározásra, hogy a nagy bőjtben, március 13-án nagyszabásu egyházzenei hangversenyt rendezzenek. P. Nagy Zoltán, a Zeneiskola minden értékes zenei szépért lelkesedő igazgatójának áldozatkész hozzájárulásával sikerült Zeneiskola női karát és városunk zenei életében immár jó nevet szerzett szimfónikus zenekarát is az együttes müködéshez megnyerni.

A müsorra két halhatatlan alkotó müvészünk egyházzenei remekét, Bach XXL.-ik protestáns Kántátéját és Mozart gyászmise Requiemjét tüzték ki. A szeptemberben megkezdett hatalmas munka (a két közismert kiváló karmesterünk: Kollwentz Rezső és Forray István) keze alatt varázslatos ügyességgel és precizitással bontakozott ki annyira, hogy a kétszáz tagu együttes összpróbái már a befejezéshez közeledtek. A rendezőség, élén Mellau Márton püspöki helynök vezetése alatt mindent elkövet, hogy az egyházzenei hangverseny minden tekintetben fényesen sikerüljön és az előadás a legkényesebb müvészi igényeket is kielégitse.

Az előadásra kerülő két klasszikus mü ismertetésére még vissza fogunk térni, most röviden csak annyit mondunk Bach közel háromszáz kis oratóriumszerü Kántátéja az előadásra kerülő Ich hatta viel Bekürmerns, egyik legszebb Kántátéja, melyben az Isten irgalmában kételkedő gyarló ember teljes vigasztalást és megnyugvást talál. Bach, a protestáns Palestrina mély vallásossága és alázatos Isten imádata tökéletes eszközökkel jut kifejezésre. Az egész mű a legtisztább és legártatlanabb imádság.

Mozart fenséges Requiemjének, mely a haldokló ember bünbánatát és könyörgését, halálfélelmét fejezi ki (egy nagy tragikuma van, az, hogy ezt a müvet a nagy alkotó müvész akaratlanul is Önmagának irta) halálos ágyán legjobb barátaitól körülvéve utolsó erejével Önmagának dirigálta s a mü közepén a Lacry Mósa hangjai mellett Istenével megbékülve szált fel sokat szenvedet lelke Teremtőjéhez. Olyan tökéletes mü, amelynek hangjai meilett fölmagasztosul a lélek.

Jegyek a Méliusz könyvkereskedésben és Kostya ékszerész üzletében kapható.

Tizennyolcezer pengőt raboltak el a Királyi Egyetemi Nyomda páncélszekrényéből

Budapest, február 27.

Szombatra virradó éjjel a bölcsészettudományi kar kertjében lévő, ugynevezett „Gólyavárban" betörés történt. Az egyetemi nyomda irodahelyiségei a Gólyavárban vannak. A tisztviselők reggel megdöbbenve látták, hogy az iroda páncélszekrényének ajtaja tárva-nyitva áll és az ajtó zárja helyén nagy rés tátong. A páncélszekrény körül a földön szanaszét iratok hevertek. A tisztviselők azonnal értesitették a főkapitányságot, ahonnan detektivek mentek ki a helyszinre. A detektivek megállapitották, hogy az éjszaka álkulccsal jutottak be a kasszafuró betörők az egyetemi nyomda irodájába és nagy szakértelemmel nyitották ki a páncélszekrényt. A pénztári könyvek átvizsgálásánál kiderült hogy a betörők 18.000 pengő készpénzt zsákmányoltak.

A detektivek szerint a tettesek csak olyan emberek lehettek, akik feltétlenül ismerősök voltak az egyetemi nyomda irodájában a szokásokkal. A pénzszekrényben ugyanis egész héten alig tartanak pénzt s csak pénteken hozzák ide az egyetemi nyomda alkalmazottainak heti fizetésére szánt összeget. Pénteken is délután hozták el a bankból a 18.000 pengőt, hogy ebből szombaton fizethessék az alkalmazottakat. A tetteseknek tehát feltétlenül tudni kellett, hogy ez a 18.000 pengő éjszaka ott lesz az iroda pénzszekrényében. A detektivek ujjlenyomatot is találtak és most ezek alapján igyekeznek kézrekeriteni a kasszafuró betörőket.

Lakása ? kiadó ?

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3.

Képkeretezés izléses kivitelben, háztartási cikkek nagy választékban, nikkel tálcák 1 pengős reklámárban
Debreceni Üvegkereskedelmi R. T. Rózsa ucca 2. sz.

FÓRUM

A Piac-utcai kereskedők kérelme

A Piac-utcai kereskedők nagyrésze még az 1931-i év első felében azt kérte a debreceni postaigazgatóságtól, hogy a Piac-utcai postahivatalnak a Hatvan-utcai postapalotába való áthelyezésével kapcsolatban a postaigazgatóság állitson fel a Piac-utcán egy postafiókot. A postaigazgatóság elutasító végzést hozott és erről a kerületi kereskedelmi és iparkamara elnöksége utján értesitette az érdekelteket.

A postaigazgatóság leszögezete azt a tényt, hogy a postahivatalnak a Piac-utcáról történt elvitele következtében előállott helyzeten igyekezett némiképen segiteni azáltal, hogy a Szent Anna-utcai postahivatalt az 54. számu házból a 29. számu házba, az Arany János-utca 62. szám alatti postahivatalt pedig a Miklós-utca 29. szházba áthelyezte s igy ezt a két hivatalt a Piac-utcai részhez közelebb hozta.

Az emlitett két postahivatalnál hétköznapokon délelőtt 8-tól 12-ig és délután 2—6 ig van pénz. csomag, távirat és levél felvétel, valamint távbeszélő szolgálat.

A Piac-utcai kereskedők sérelmesnek tartják azt, hogy ennek a két postahivatalnak a hivatalos órái legalább esti 8 óráig nem tartanak. — Ugyanis 6 óra után postai küldeményeiket a tőlük óriási távolságra eső Hatvan-utcai vagy pályaudvari postahivatalokhoz kényszerülnek küldeni feladás végett. Ezek az utóbb emlitett ugynevezett kincstári hivatalok ugyanis este 9 óráig tartanak hivatalos felvételi szolgálatot. Ez a körülmény az érdekeltekre sulyos idő- és pénzveszteséggel jár.

Az emlitett két postamesteri (Szent-Anna-utca 29. és Miklós-utca 29.) postahivatalt a köz érdekében utasitani kell arra, hogy délutáni hivatalos óráikat 2-től este legalább 8 óráig tartsák s álljanak a közönség rendelkezésére. Elvégre a postaüzem (ha ez mindjárt állami is) van a közönségért és kell annak a közönség érdekeit elsősorban szolgálni.

Az emlitett két postamesteri hivatal délutáni hivatalos óráinak meghosszabbitása a kincstárra ujabb kiadást nem róna. A postai küldeményeket szállitó autójárat menetrendjének megváltoztatása volna csak szükséges. Ez pedig ujabb kiadással nem jár. A Szent Anna-utcai és Miklós-utcai postahivatalok mint postamesteri hivatalok maguk, illetve a postamesterük köteles a hivatalos órák meghosszabbitásával járó tulkiadást fedezni anélkül, hogy a kincstárral szemben erre költség megtérités igényelhetnének.

Az érdekeltség értesülése szerint mindkét postahivatal postamestere a hivatalos kötelességen felül is szivesen hajlandó volna a tulkiadásokat sajátjából fedezni.

Amennyiben a debreceni postaigazgatóság az érdekeltség jogos és indokolt panaszával, illetve kérelmével szemben remény ellenére sem tanusitana megertést és nem teljesitené a kérelmet, jobban mondva kivánságot, az esetben az érdekeltség minden megengedett és rendelkezésére álló módon felső fórumok elé fogja tárni panaszait és meg van arról győződve, hogy igazságos ügye tárgyilagosan és igazságosan fog elintéztetni.

A dunántuli s az északi vármegyékben mindenütt dühöng az influenza-járvány

Budapest, február 27.

Az Országos Közegészségügyi Intézethez érkezett jelentések szerint az influenza legkorábban és legnagyobb mértékben Sopron vármegyében és Sopron városban jelentkezett. Sopron városban a járvány már szünőfélben van. Miskolcon szórványos megbetegedéseket észleltek, Kecskeméten nagyszámu, de enyhe lefolyásu megbetegedés volt január vége óta; Hódmezővásárhelyer a tisztifőorvos jelentése szerint a lakosságnak mintegy 30 százaléka, Székesfehérvárott a lakosságnak 25—30 százaléka betegedett meg. Kisebb mértékben jelentkezett a baj Szegeden és Baján. A dunántuli vármegyékben: Vas-, Zala- és Veszprém vármegyében, különösen a városokban tömeges volt a megbetegedés. Zala vármegye nagyobb községeiben sulyosabb lefolyásu megbetegedéseket is észleltek. A betegség eddig főképpen az ország nyugati és északi részein terjedt el erősebben. Csongrád- és Csanád-, Arad-, Torontál-, valamint Szabolcs vármegyében eddig alig észlelték az influenza-esetek szaporodását.

Pestvármegye alispánja a vármegyei tisztifőorvos jelentése alapján az influenzajárvány miatt elrendelte a következő pestmegyei iskolák bezárását: Felsőgöd, Taksony, Aszód, Tököl, Szigetmonostor, Kispest, Kiskunfélegyháza, Szentendre, Budafok, Gödöllő és Kartal. Az iskolákat egyelőre nyolc napi időtartamra csukták be, de ha a járvány nem enyhül, az alispán az iskolák bezárásának határidejét meghosszabbitja.

Egy hónap alatt 334 bank bukott meg az Unióban

Newyork, február 27.

A bankok bukásáról szóló legujabb statisztika ujabb tömeges inzolvenciáról számol be. Január hónapban az Egyesült Államok területén 334 bank bukott meg. A csődbejutott bankoknál 275 millió dollár veszett el. Az előző, december hónapban 385 volt a bankbukások száma és 275 millió dollárra rugott a befagyott betétek összege.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a Vámospércsi Vadásztársaság a Vámospércs község határában levő vadászterületén ragadozó és kártékony állatoknak méreggel való pusztithatására kért engedélyt Hajdúvármegye központi járásának főszolgabirójától. Akinek a mérgezés ellen kifogása van, észrevételeit 8 nap alatt fenti hatóságnál megteheti. Debrecen 1932. február 19. Polgármester.

A szerző karrierje

Irta: **Marschalkó Lajos**

Sziriusz Szilárd szerzői estje azon a napon kezdődött, amelyen jeles fővárosi szinházunk a Tingli-tangli Szinkör kitünő igazgatója kiméletesen értesitette, hogy legujabb operettjét nem áll módjában elfogadni.

Alkonyattájban Sziriusz Szilárd lihegve rontott be a redakcióba.

— Barátaim! — pihegte, megalapitottam a szerencsémet. A Tingli-tangli Szinkör e pillanatban fogadta el a *„Pity-Poty"* cimü revümet. Nézzétek, itt van a levél.

Ezzel diadalmasan meglobogtatta a cégjelzéses levélboritékot.

Remélem, ezek után megnterjuvoljátok a szerzőt? — kérdezte sugárzó arccal Sziriusz.

Azzal már diktálta is a szinházi rovat vezetőjének:

— A darab témája Madagaszkárban játszódik, két kép a Spitzbergákon, egy pedig a Bugaci pusztán. Hőse a madagaszkári törzsfőnök lánya aki romantikus szerelmi kaland keretében a bugaci gróf oldalán találja meg a boldogságot. További kérdésekre a válaszom: harminc éves vagyok, 165 cm. magas, köpcös, a csokoládét szeretem és kedvenc ételem a töltött káposzta. Vagyonom van.

— Erről jut eszembe, — fordult hozzánk a beérkezettek derüs fölényével — adjatok kölcsön husz pengőt. A tantiémekből meg fogom téritemi.

A szerkesztő savanyu arccal gombolta ki a tárcáját és rótta le csodálatát az ünnepelt szerző iránt.

Másnap az ujsághir nyomán Sziriusz Szilárd olyan fölénnyel sétált a korzón, mintha egyenesen ő lenne a madagaszkári törzsfőnök. Fogadta a gratulációkat és mellesleg igyekezett kihasználni a hitelképesség nimbuszát. Akit csak lehetett, megpumpolt. Délben előételt, szulcirozott halat és parfét rendelt a főurnál, akit sietve megnyugtatott hogy a számlát a premier napján rendezi. Biztonság okáért neki is megmutatta a Tingli-tangli Szinkör cégjelzéses boritékát.

— S ha szabad érdeklődnünk, nagyságos uram, mikor lesz alkalmunk gyönyörködni a honi operettirás remekében? — kérdezte némi aggodalommal a főur.

Mire Szilárd fölényesen csak annyit jegyzett meg:

— Természetesen a főszezonban. Ilyenkor, ugorkaérés idején, csak had csépeljék a jó öreg Lehárt.

A délutánt azzal töltötte Szilárdka hogy kiült a kávéház üvegablakába, meg volt győződve arról, hogy ma csak őt bámulja mindenki. Az ozsonna kávénál, amit hitelbe rendelt, feltünt Fekete Punci aki Thália Istenasszony paprője volt a helybeli szinház tánc és dalkarában, mellesleg pedig Szilárdka titkolt szivszerelme, aki után anyagi javak hiányában egyelőre elérhetetlenül epekedett a szerző.

— Na, fiam — mondta most kellő grandezzával —, vége szakad a két szavas jeleneteknek. Az operettemben te fogod játszani a szubrett szerepet. Nagy nőt csinálok belőled. Persze csak, ha jó leszel hozzám.

— Punci kisasszony a maga sajátságos stilusában felelt:

— Pofám! Hiszen tudod, hogy mindig Pista voltam beléd.

S a rossz nyelvek szerint Sziriusz Szilárdnak mihamar alkalma volt bizonyságot szerezni hogy Punci kisasszony igazat mondott. Viszont a drága nő is meg volt győződve róla, hogy magához való esze neki is van, mert a bizonyságtétel előtt még egyszer megkérdezte Sziriusztt:

— Pofám! De aztán igazán elfogadták azt a darabot?

Szilárdka pedig válasz helyett megmutatta a boritékot.

Sziriusz Szilárd lassanként egyre többet hallatott magáról. Egyik nap a felsőbb leányiskola önképző körének lelkes küldöttségét fogadta, másnap a tüzoltó testület társas lakomáján ünnepeltette magát, harmadnap az *Arany Korona* vendéglőben rendezett pezsgős vacsorát a szinház néhány müvésznőjének tiszteletére.

A végén a főur már nem is kérdezett semmit. A mártirok megadásával vette elő a bőrtárcát és a számoló cédulát.

— Majd a tantiémből. — nagyságos müvész ur.

Sziriusz Szilárd lassanként rájött, hogy ilyen formán sokkal jobban él mintha elfogadták volna a *Pity-Poty*-ot. Ennek ellenére azonban nem adta fel a reményt, hogy egy napon tényleges**en is beérkezhetik az ünnepeltek** közé. A darabot átirta s ujra elküldte, közben pedig egyre több embernek tartozott. Lassankint már csak ugy ment az utcán mint az istennyila. Cikk-cakkban. Az ismerősök kezdtek türelmetlenek lenni, a főur szelid célzásokat tett a fővárosi szinházak gyenge müsorára, melyet ideje volna felfrissiteni valami talentumos elememüvel. Például a nagyságos szerző ur operettjével. Punci kisasszony pedig egyre reménytelenebbül várta, hogy mikor érkezik be a hazai szinjátszás csillagai közé.

Egy napon aztán menthetetlenül kitört a botrány, amit a nőknek az a rossz szokása robbantott ki hogy szeretnek kutatni a férfiak tárcájában. A drága müvésznő Sziriusz zsebében kotorászott egy reggel azzal a kifátástalan szándékkal, hogy pénzt talál benne. E helyett azonban a tárca legmélyén azt a levelet fedezte fel, amelyben a Tingli-tangli Szinkör kiméletesen értesitette Szilárdkát hogy legnagyobb sajnálatára...

A müvésznő elsápadt, visitott egyet aztán elrohant hazulról. Magával vitte a levelet is. Délre pedig a félváros tudta a lesujtó valót.

Délután Punci kisasszony, mint egy haragvó angyal tört ránk a redakcióban. Az asztalra odalökte a levelet, aztán közvetlen egyszerüséggel sipitotta:

— Csirkefogó! Disznó! Ezért hagytam én ott a pénzes Calimat? Ez igérte nekem, hogy szubrett szerepet kapok?

— De müvésznő! — igyekeztünk csititani.

A halottnak hitt gyilkos Rácz Kálmán a szegedi Csillag börtönből ujrafelvételt kér bünperében

Levelet irt ügyvédjének és azt állitja, hogy nem volt szándékában megölni az őt üldöző detektivet — Márciusra várható a törvényszék döntése

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A bünügyek történetében csakném páratlanul álló esetről számolhatunk be most, egy évtizeddel ezelőtt elkövetett gyilkosság után. — Kezdhetnénk azzal is hogy a porából megélemedett rablógyilkos. Ugyanis arról a bizonyos Rácz Kálmánról van szó, aki 1923 április 2?-án az egyik bellegelői tanyán, amely az apja tulajdona volt, megbujt a padláson az őt üldöző detektivek elől s amikor P. Szabó János és Földi Mihály ráakadtak a rejtekhelyére és feléje lőtt az egyik detektiv Rácz Kálmán, a csaknem európaszerte körözött betörő visszalőtt, ugy, hogy P. Szabó János meghalt, Földi Mihály pedig hetekig nyomta a kórházi ágyat a kapott haslövés miatt.

Rácz Kálmán hosszas nyomozás és hajsza után az egyik külsőségi borbélyüzletben került rendőrkézre. Az elfogatást revolverekkel és más fegyverekkel egyetemben heves közelharc előzte meg. Végül is Rácz Kálmán a büntársával együtt hurokra került. Egy év multán, 1924 májusában tárgyalta az ügyet elsőfokon a debreceni törvényszék, mely Rácz Kálmánt előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntettében mondotta ki bünösnek és ezért őt kötéláltali halálbüntetésre itélte. Az itéletet a tábla életfogytiglani fegyházra változtatta át, amit a kuria is helybenhagyott. Rácz Kálmán tehát kilenc esztendő óta lakója a szegedi Mars-téri Csillagbörtönnek.

A mult év nyarán, julius végén az a hir terjedt el hogy Rácz Kálmán a börtönben meghalt. Erről beszámoltak a szegedi, fővárosi és a debreceni lapok is. Annál nagyobb most az érdekessége annak,hogy az elparentált Rácz Kálmán kaligrafikus irással irott levelében hirt adott magáról. A Debreceni Uság-Hajdu föld munkatársa ugyanis értesült arról, hogy Rácz Kálmán levelet intézett ügyvédjéhez dr. Aczél Jenőhöz. Munkatársunk felkereste dr. Aczél ügyvédet, aki annakidején védte Rácz Kálmánt. Megmutatta kérésünkre azt a levelet, amely a mult hét csütörtökön érkezett Debrecenbe. „Feladó: 3978. számu fegyenc. Mars-téri börtön." A levél egyébként a börtön igazgatója által cenzurázva van.

Ebben a levélben Rácz Kálmán arra kéri dr. Aczél Jenőt hogy terjessze be illetékes helyre az ügyében az ujrafelvételi kérelmét. Ezzel kapcsolatban egy ujrafelvételi tervezetet is kidolgozott, amely valóban hosszas tanulmányozásra vall a büntetőjog világában. Rácz Kálmán különböző döntvényekre hivatozik, amelyek kérelme teljesitését indokolttá teszik. Azt állitja hogy ő egyáltalában nem akart gyilkolni. Azt beismeri, hoky tullépte a jogos önvédelem határát, azonban nem volt szándéka az ölés. P. Szabó detektiv lőtt feléje és ő erre annyira megrémült, hogy minden megfontolás és célzás nélkül lőtt vissza. Csak a véletlen szerencsétlen játéka volt, hogy a célnélküli golyó egy emberéletet oltott ki. Kifejti ezután a levelében, hogy ő legfeljebb csak halált okozó testisértés büntettében mondható ki bünösnek amelynek a maximális büntetése tiz évi fegyház. Ő már kilencedik éve ül a börtönben s ha az általa vélt minősités megáll, akkor két évvel ezelőtt már kiszabadult volna a börtönből, mint jóviseletü elitélt.

Rácz Kálmán ujrafelvételi kérvényének befejezéséül a következőket irja:

„Tekintetes törvényszék. Végezetül egyetlen kérésem van a fent előadottak alapján. Ez az, hogy az ügy ujból vétessék mérlegelés alá, amely nek alapján adassék mód és alkalom arra, hogy ismét dolgozó tagja lehessek a társadalomnak és ha a szükség ugy kivánja, hogy szegény megcsonkitott hazánknak katonákra van szüksége, odaállhassak a sorba s ha kell, harcolva, becsülettel meghalhassak érte. E kérésem teljesitését a fentiek szerint indokoltnak vélem és ahogy hiszek Magyarország feltámadásában, ugy hiszek a tekintetes törvényszék függetlenül és pártatlanul hozandó eredményes végzésében. 1932 február 20. *Rácz* Kálmán elitélt fegyenc."

Az érdekes ujrafelvételi kérvényt dr. Aczél Jenő már beterjesztette a debreceni kir. ügyészséghez, amelynek véleménye alapján fog dönteni a törvényszék abban a tekintetben, hogy elrendelhető-e az ujrafelvétel vagy sem. A döntés március közepére várható.

Oriási tömeg kisérte utolsó utjára a Rakovszky-utcai tragédia áldozatait

A Rakovszky-utcai gyilkosság, illetve öngyilkosság áldozatait tegnap délután temették el a Kossuth-utcai temetőben. A tragikus sorsu házaspárt beláthatatlan főnyi tömeg kisérte utolsó utjára. A környék szegényei, akik Kecskéséknél mindig nyitott ajtókra találtak, olyan hatalmas gyászmenetbe tömörültek, amelyre ritkán volt példa. Kecskés Sándorban és feleségében egyik legnagyobb jóltevőjüket siratták. Nem győzték hangoztatni, hogy milyen áldott jó emberek voltak Kecskés és Kecskésné, akik számottevőnek alig mondható jövedelmüket mindig megosztották nélkülöző embertársaikkal. Amellett rendkivül vallásosak voltak. Az utóbbi időben már annyira elhatalmasodott rajtuk vallásuk iránt érzett rajongásuk, hogy hozzátartozóik és jóismerőseik tulzásoktól féltették őket.

Piac-utcán véges-véges-végig

Egyre több lesz a kiadó bolthelyiség — Beszélgetés egy kereskedővel, akinek 26 fillér maradt a zsebében

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A sulyos gazdasági válság lassanként a külső dolgokra is mindjobban rányomja a maga bélyegét. Egy esztendővel ezelőtt az emberek még csak azt vették észre, hogy kevesebb lett a pénz. Valahogy nem tellett ugy mindenre, mint azelőtt. Az árak emelkedtek, a pengő vásárlóereje pedig esett. Később az elegáns ruhák koptak le az emberekről és mire elkövetkezett az ősz, teljesen meztelenül utcára ült a nyomor. A Piac-utcai korzón, ahol a konjunktura alatt a jóizlés elleni merényletnek tartottak minden foltos nadrágot, százával ténferegtek a csupalyuk munkanélküliek.

Ez az üzlet kiadó!

A Piac-utca azóta még mélyebbre süllyedt. A fényes kirakatok kissé megritkultak. A valamikor diszes üzletsorban bántóan szürke foltok éktelenkednek. A hatalmas üvegtáblák mögött otromba plakátok orditanak a járókelőkre: „Ez az üzlet azonnal kiadó", vagy „...május elsejére kiadó". Semmivel sem vigasztalóbbak azok a kirakatok, amelyekből még nem tüntek el egészen az áruk, de már felettük lebeg a végkiárusitás fehér vászoncsikja. A kettő között az a különbség hogy a kiadó üzletek volt tulajdonosai már megadták magukat, a végkiárusitók pedig most kapitulálnak. Végeredményben ők is a kiadó üzletek volt tulajdonosainak sorsára jutnak. Ha van bennük elég lelkierő, előlről kezdenek mindent. Valahol ott, ahol 15—20—25 esztendővel ezelőtt elkezdték.

„Elvitte az üzlet..."

Beszéltünk egy divatárukereskedővel, aki annyira tönkrement hogy annyija sincs, mint első éves segédkorában volt, pedig még nem adta meg magát csak végkiárusit. Sirva meséite el, hogy még nem is olyan régen szépen jövedelmező háza volt a Darabos-utcán, de már nincs meg. „Elvitte az üzlet", amelyet mindenáron fenn akart tartani. Abban a reményben, hogy a viszonyok hamarosan megváltoznak, 10.000 pengő kölcsönt vett fel a házára és a pénzt az utolsó fillérig belefektette az üzletébe, amely valamikor valóságos aranybánya volt. Ugy okoskodott, hogy jól felszerelt raktárral tovább is megtarthatja vevőközönségét. Itt számitotta el magát. Közönsége nem vásárolt, mert elfogyott a pénze. A kereskedő nem tudott törleszteni, sőt az adóját sem tudta megfizetni és mire észrevette magát, 23.000 pengőre növekedett meg az adósság. 10.000 pengős kölcsönét felmondták s mivel nem tudott fizetni, eladták a házát. Mikor a vételárból minden tartozását kifizette pontosan 26 fillér maradt a zsebében. Most házal, hogy a családját eltarthassa valahogy. De ezzel sem kereshet soká, mert áruraktára rövidesen kimerül és nem lesz tovább mivel házalni. Hogy azután mit csinál, nem tudja.

Bármilyen állást keres!

Egy másik kereskedő, aki három év leforgása alatt kétszer ment tönkre most „bármilyen állást" keres. Elmenne mindennek, csak kenyeret adhasson a családjának. Legszivesebben végrehajtó lenne, mert most azok keresnek a legjobban. De nincs protekciója és igy a végrehajtói állás is csak óhaj marad.

Hasábokon keresztül folytathatnánk a tönkrement kereskedők siralmas históriáit, de minek. Aki végigmegy a Piac-utcán és a környező utcák üzleti negyedében, a maga rideg valóságában láthatja meg mindazt amit leirni ugyis lehetetlen.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

— Semmi müvésznő! — toporzékolta Punci. Maguk az okai az egésznek. Maguk irták bele az ujságba. — Be fogom pörölni magukat.

— Be fogjuk — mondta vésztjósló an a Korona-beli főur, aki lihegve ért be Puncika után.

S mint a vigjátékokban szokás, erre a végszóra lépett be Sziriusz Szilárd. Zavar és nyugtalanság helyett azonban előkelő fölényt sugárzott egész valója.

— Punci megőrült, — a főur pedig nyilván a fejére esett —, mondotta. A darabot igenis elfogadták.

— Pofám, te hazudsz! — szólalt meg vésztjósló hangon Punci.

Szilárdka azonban hidegvérrel benyult a zsebébe és meglobogtatott három darab eleven százast.

— Voilá! A bizonyiték!

Magyarázatképpen csak annyit tett hozzá:

— Mint látjátok, megkaptam rá az előleget is.

A szobában egy pillanatig halálos csend volt. Punci kisasszony könnyezni kezdett az örömtől. Szilárdka pedig hanyag előkelőséggel racsolta:

— Fizetek, főur!

— Igenis naccsáos uram! — rebegte József és áhitattal kapta el a feléje dobott százast.

— Ez meg a tiéd —, hogy máskor ne kutass a tárcámban — nyujtotta a másik kettőt a müvésznő felé.

— Pofám! — lihegte Punci kisasszony. Mindig tudtam, hogy zseneről vagy.

— Jó, jó! — hagyta rá Szilárdka. Most azonban hagyjatok magunkra. Mindjárt megyek én is.

Alig csukódott be az ajtó Sziriusz Szilárd különös változáson esett keresztül. A nyugalma, fölénye egyszerre elpárolgott, aztán kimerülten rogyott az egyik karszékbe.

— Nagy leisztung volt! — mondta őszinte elismeréssel.

— Micsoda?

— Amig a pénzt megszereztem.

— Hát a darabot elfogadták? — kérdeztük némi aggodalommal.

— Fenét! — hangzott a közvetlen válasz.

— És a pénz?

— Tudjátok, — mondta Szilárdka —, ezt a pénzt valóban a darabbal kerestem. Ismeritek Gelbmann Mórt a ruhatárosomat, köznyelven szólva, az ócskást. A hülyének minden vágya az, hogy egyszer ő is szerepelhessen a szinpadon. Mindig azt mondta: az lehet a legnagyobb élvezet: megjelenni a rivaldán meghajolni a közönség előtt s hallgatni, amint zúg, tombol a tömeg: Szerző! Szerző! Nos hát, én eladtam neki a dicsőséget. A vén szamár háromszáz pengőt fizetett érte. Cserében ő fog megjelenni helyettem, mint szerző a függöny előtt.

— Mikor? Hol? — kérdeztük nénni álmélkodással.

Szilárdka pedig fölényesen vágta rá:

— Természetesen — a premieremen.

Ne irja meg Szerkesztő Ur!

— hogy erre mifelénk Magyarországon különös és elmélkedésre késztető valami az a bizonyos purifikáció is, amelyet annyiszor hallunk emlegetni a parlament baloldali részén, a nagykörüti sajtóban, az ellenzéki lapjaiban és amelyet olyan tüzet okádva követelnek mindama liberális, radikális és szociálista honpolgárok, a kik feltették magukban, hogy leszámolnak a „rendszerrel". Mennyiben okos és jogos most ennek a leszámolásnak emlegetése, azt nem firtatjuk, csak csupán néhány szivetderitő körülményre szeretnénk felhivni Szerkesztő Uram figyelmét.

Itt van például ez az ominózus, homályos, ködfelhőbe takart Dréhr ügy is. Eddig Fábián Béla döngette a padot, a szocialista szavaló-kórus bömbölte, hogy napfényre kell hozni a népjóléti panama szereplőit, meg kell büntetni a bünösöket, az Est-konszern lapjai, a Népszava, no meg a Kurir mondták el reggel, délben, este, hogy világosságot kell deriteni a népjóléti minisztérium ügyeire, kiméletlen büntetéssel kell sujtani a szereplőket. És figyelje csak meg Szerkesztő Ur, hogy mi történt most a Dréhr-ügyben.

Károlyi Gyula miniszterelnök a magyar ur rigorózus puritánságával, a békebeli közéleti erkölcs abszolut korrekt alkalmazásával egyszerre beenyult a darázsfészekbe és elitélte azt a Dréhr Imrét, akit bünösnek talált. Erre most a Házban Dréhr Imre együtt üti a padot a szocialistákkal és a baloldalival, hogy ő bizony nem bünös. Azok az ellenzéki elemek, melyek eddig ártatlan embereket is szivesen hurcoltak pellengére, — ha nem az ő pártjukhoz tartoztak, — akiknek különösebb bizonyiték sem kellett hozzá, hogy panamista csalónak kiáltsanak ki valakit, most lelkes igyekezettel mosdatják fehérre azt a Dréhr Imrét, akiről sulyosan indokolt itélet állapitotta meg, hogy igenis részese volt azoknak a visszaéléseknek, amelyek nek kiirtásáért olyan nagy lárma folyt. Olyan kicsiségekről nem beszélünk most, hogy Dréhr Imre az itéletet reggelén elfelejtett lemondani a mandátumról és dr Gál Jenő liberális ellenzéki honatyának nem jutott eszébe, hogy talán furcsa dolog ügyvédi szerepet vállalni ebben az ügyben egy országgyülési képviselőnek és esetleg majd a parlamentben tartani védőbeszédet afölött, a kinek védelmét a biróság előtt kell ellátni tulajdonképpen. — Az se lep meg, hogy itt az ellenzéki padokból nem látják ezt az összeférhetetlenséget, amelyet olyan könnyen észrevettek Rubinek sorsjegyügyében s amelyről olyan szépen elfelejtkeztek Fábián személyét illetőleg, aki legalább olyan mértékben volt kijáró, mint Rubinek.

Mondom, Szerkesztő Ur, mindez nem lep meg. Annál nagyobb csodálatra késztet azonban a mélységes hallgatás, — hogy ne mondjam —, lapulás, amelyet a mélyen tisztelt ellenzéki sajtó tanusit Dréhr Imre ügyében. Az erkölcsi felháborodás, a megbotránkozás fulmináns dörgedelmei helyett, mindössze azt olvassuk az itélettel kapcsolatban: A Magyar Távirati Iroda jelenti. Kommentár sehol, felháborodás sehol, diadal, káröröm sehol. A pesti sajtónak, amelynek rendszerint különvéleménye van a perui elnökválasztásról is, ebben az esetben egyáltalában nincs véleménye. Az ellenzéki olvasóknak, ugylátszik, nehéz lenne bemagyarázni, hogy Dréhr Imre a catói jellem megtestesitője. Dréhr Imre felé pedig valószinüleg nehéz azt mondani az ellenzéki szerkesztő uraknak, hogy igenis Károlyi Gyulának van igaza.

Nehéz ezt mondani, Szerkesztő Ur és mi sejtjük azt is, hogy miért. Ez a Dréhr Imre nagyon beszédes hangulatban van az utóbbi időben és olyan leleplező kedve támadt, hogy Fábián Béla, vagy Peyer Károly direkt megirigyelhetnék. S ugyebár kellemetlen volna, ha Dréhr Imre beszélne. Ha megmondaná, hogy bizony az ő előszobáiában ott álltak egykor a liberális, radikális ellenzéki szerkesztő urak, hogy hát igen, kérem szépen, volt egy kis sajtó-támogatás is, hogy az ellenzéki szerkesztő urak is irtak alá bizalmas nyugtákat és jártak esetleg népjóléti zakkókban. — Kellemetlen volna, ha a tiszta közéleti erkölcsben halászó riporterekről, mint például az Est egyik politikai rovatvezetőjéről el találná mondani valaki, hogy miért tisztitotta simára nyelvével minden héten háromszor szegény Vass József és szegény Dréhr Imre talpát. És nem lenne célszerü elmondani azt sem, hogy a szocialista képviselő urak hányszor és milyen ügyekben fordultak meg a népjólétiben és vajjon hány szocialista honatya leánya, fia, sógora, komája került a MABI-hoz, mint jól fizetett alkalmazott és kapott lakást, vagy ki tudja mit?

Mindezekről, mondom, kellemetlen volna beszélni. És méltóztatik látni, a tisztelt ellenzék megtalálta a módját, hogy elejét vegye a kellemetlenségeknek. Ne irja meg Szerkesztő Ur, egyszerüen — nem beszél róluk.

(mars.)

Az országos bridge verseny debreceni elődöntője

A versenyek versenytervezete

Kevés verseny váltott ki olyan nagy érdeklődést, mint az elődöntő bridgeverseny, mely egyszersmind a vidéki bajnoki cimért is folyni fog, melyet március 9., 10. és 12. napjain az Ujságirók Clubjában rendeznek meg, mint az országos bridgeverseny elődöntőjét. Lelkesen készülődnek Debrecen bridgejátékosai a mérkőzésre s hisszük, hogy Debrecen méltó helyet foglal majd el az országos versenyben is.

A bridgeverseny rendkivül gondos és körültekintő rendezői munkát kiván. A rendezőség munkájának megkönnyitése céljából már most szükségesnek tartjuk, hogy a játékosokat a versenyek főbb elveiről tájékoztassuk.

Előzőleg már megirtuk, hogy az azonos kiosztások a különböző asztaloknál nem azonos sorrendben követik egymást. A versenyben nem ruberre játszunk, hanem minden egyes kiosztás különkülön az általános helyzetből indul, tehát ugy mintha minden pár már azonos eredménnyel egy-egy mancheot csinált volna.

Miután a játékosok azonos játszmákat játszanak, a játékrendezőnek egyik legfontosabb kötelessége arról gondoskodni, hogy az egyes asztalok oly távol legyenek egymástól, hogy a licitálás ne legyen hallható. A játékosoknak egyébként saját érdekük fogja azt diktálni, hogy halkan licitáljanak, mert különben a szomszéd asztal is megtudja azt, hogy mi folyt az előző asztalnál.

Különösen hangsulyoznunk kell, hogy a lejátszott partik megbeszélése szigoruan tilos. Ha a verseny alatt magyarázgatunk partnerünknek, ugy a szomszéd asztalnál, ahol ezt a játszmát még nem játszották, könnyen értékesithetik a hallottakat. (Például, hogy „a pikk kis impaszt jobbfelé kellett volna megadni".)

Szigoruan tilos a verseny alatt a gibicek vándorlása.

A legkorrektebb drukker is önkéntelenül izgatott arckifejezésével árulhatja el a licitálás vagy a játék helyességét, illetve helytelenségét. Tilos a verseny alatt a játékosoknak a kibicekkel beszélnie is.

A bajnoki, illetve a debreceni csapatversenyeken négy, illetve öt csapat részvétele esetén a csapatok körmérkőzést játszanak egymással. Négy csapat részvétele esetén a verseny három egyenként 16 leosztásos fordulóból áll. (A felállás módját lapunk egyik előző számában szemléltetőleg közöltük.) A csapatok felállásának sorrendjét sorshuzás utján döntik el.

Ötnél több csapat részvétele esetén kieséses rendszer szerint versenyeznek a csapatok. A csapatok sorsolását a nevezések beérkezte után a verseny budapesti központi rendezőbizottsága eszközli meg.

Négy csapat részvétele esetén három fordulóban bonyolódik le a verseny, játékidő kb. 5 óra, öt csapat esetén 5 forduló van, játékidő kb. 6 óra. 6 csapatnál első forduló 16 leosztás, második forduló szintén 16 leosztás, harmadik forduló (döntő) a 2 győztes csapat egymás ellen 24 kiosztásban. Hét csapat részvétele esetén 3 forduló, első forduló 12 leosztás, második forduló 16 leosztás, harmadik (döntő) forduló 30 leosztás, nyolc csapat részvétele esetén három forduló, első forduló 16 leosztás, második forduló 16 leosztás, harmadik (döntő) forduló 30 leosztás. A leosztások mindenkor a már ismertetett módon történnek. Játékidő ugy a 7, mint a 8 csapatnál kb. 6 óra.

Ezek a főbb pontjai a versenyfeltételeknek, az irásmód nem változik, ha utalfond bridge játszás szabályai szerint folynak le a versenyek.

Ismételten felhivjuk, hogy a nevezések a nevezési diijal egyetemben legkésőbb március 5-én délután 6 óráig küldendők be az Ujságirók klubhelyiségébe (Bika szálloda) és ismételten ajánljuk a versenyben részt venni szándékozó játékosoknak, hogy lehetőleg gyakorolják be magukat a Portland szabályok szerinti irásban, mert ezzel könnyen elősegitik a verseny gyors és egyöntetü lefolyását.

A XX. század szakácsmüvészete

Csáky Sándor, az Arany Bika konyhafőnöke, a tátrai Palace szanatórium és a budapesti Royal szálló volt főszakácsának gastronomiai lexicona.

A rendkivüli gondossággal összeállitott, 800 oldalas hatalmas mü az egyszerü háztartások izletes főzéstudományától a legraffináltabb francia szakácsmüvészetig mindent magában foglal.

A könyvben ötven fejezetben irja le az Arany Bika konyhafőnöke a modern szakácsmüvészet remekeit: az ételek, italok és befőttek könnyedstilusban megfogalmazott receptjeit.

Külön fejezetek a dialektikus konyháról, a polgári háztartások étrendjéről és a befőzések müvészetéről.

A mü félbőrkötésben 23.— pengőért kapható az Arany Bika halljában.

Balás Károlyné a MANSz. vasutas-csoport diszelnöknője

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A MANSz debreceni vasutas csoportja 24-én tartotta választmányi és taggyülését igen nagy érdeklődéstől kisérve. A gyülésen lelkes szeretettel, egyhanguan diszelnöknek választották meg sipeki Balás Károlynét, kinek a MANSz vasutas csoportja a multban és a jelenben a legnagyobb pártolását és támogatását köszönheti. A tisztikar megválasztása alkalmával dr Ujvárosi Sallay Lajosnét elnöknek, dr Major Sándornét és Mester Istvánnét társelnöknőknek, Bartha Sándornét, Berényi Lászlónét, Borbély Györgynét, özv. Erdei Gábornét, Jobbágy Sándornét, Hegedüs Károlynét, Hödl Jenőnét, Németh Lajosnét, Pataki Istvánnét, Rotharidesz Gábornét, dr Ruzitska Istvánnét, Somogyi Sándornét, özv. Szenvedy Jánosnét, Székely Lajosnét alelnököknek, Buchwald Andort főtitkárnak, dr Barcsay Gergelyt titkárnak, Molnár Jánosnét jegyzőnek, Német Lászlót másodjegyzőnek, Molnár Imrénét pénztárnoknak, Lukács Ignác Józsefet, Sallay Józsefet, Szathmáry Rózsikát ellenőröknek választották meg. Az alelnökök és választmányi tagok megválasztása után az elnök és főtitkár a jövő munkatervet ismertették s egy munkában és siker reményében működő élet eredményeit vázolták a megjelentek köztetszése és elismerése mellett.

Olcsóbb lett a bárányhus

Bárány eleje — — — 1 P.
Bárány hátulja — — 1.20 P.

ROBICSEK JENŐ mészárszékében Csapó-utca 14. szám alatt.

Fehérek és színesek, sárgák és feketék, indusok és négerek, pasák és bey-ek a nagy leszerelési konferencián

Félház és unalom csak a délamerikaiak gesztusa és temperamentuma élénkit — A németek és a francia kormányválság...

Genf, február vége.

Mintha csak Budapesten, a magyar parlamentben ülnék, vagy valamelyik fővárosi szinházban, — vagy, ha ugy tetszik, — a debreceni Csokonai szinház nézőterét képzelném el: olyan mostanában a genfi leszerelési konferencia hatalmas tanácsterme. *Félház*, vagy még olyan sem. A nagy ágyuk, a vonzó atrakciók leszerepeltek már, elmondták mondanivalóikat; *Tardieu, Grandi* el is utazott már haza, *Brüning* német kancellár még hamarább: ugy a franciáknak, mint a németeknek van elég bajuk odahaza is, résen kell lenniök minden izegszálukkal. Apponyi Albert a lenyügöző hatásu szónok is megtartotta remekbeszabott beszédét és kijöhet még? És valljuk meg őszintén, kit érdekel, kit tud lekötni akár Finnország, vagy Bul illusztris szónoka? üres há ásitotta végig Ghika román külügyminiszter és Marinkovich jugoszláv külügyminiszter üres és unalmas beszédeit is, valami álmos unalom ülte meg az egész tanácskozótermet, ahol egyre több az üres folt, egyre több az üres hely és aki el is megy az ülésre a delegátusok közül, csendesen bóbiskol, vagy a hatalmas ujságlepedőkbe temetkezik...

Annál elevenebb, annál élénkebb a büffé, a társalgó, az ujságirók szobája, a ‚Tisztelet' folyosó. Ugy felkaptak a mélyen tisztelt delegátusok a sajtószobába, hogy több már ott a delegátus, aldelegátus és titkár, mint ujságiró. — S igazuk is van, itt lehet elsőnek hallani a legujabb, legfrissebb pletykákat a világ minden részéből, itt mesélik el a legjobb és legpajkosabb vicceket és itt lehet legjobban és legkellemesebben ekurizálni egy-egy csinos ujságirónőlgynek és a sok meglett koru ujságirónő között akad egy-egy csinos angol lady, amerikai miss, kacér francia mademoiselle, vagy tüzes spanyol dáma is..

*

De azért a leszerelési konferencia tanácstermében is akad még elég sok érdekes, elég sok *szines* látnivaló. „*Szines*" látnivaló — ismétlem — a szó legszorosabb értelmében. Az európai államok szónokai után sor került az egzotikus vidékek kegyelmes és excellenciás szónokaira is. Japán és Kina hadakozik, de szónokai a békéről, lefegyverzésről dörögtek áldozatkészen.

A fehérbőrüek után a sárgák és ferdeszemüek, *majd a barnák és feketék, indusok és négerek, pasák és beyek*, „khánok" és azután a tüzes temperamentumu délamerikaiak, a dallamos nevü uruguayi Pedro Cosió és mexikói Franciskó Castillió Najera urak és társai következtek.

Svájc szimpatikus elnöke, Motta aratott még nagyobb sikert, majd melegen ünnepelték a megujhodott Törökország igen szimpatikus képviselőjét *Tevfik Rustu* bey-t és utána egyre jöttek az érdekes és nekünk oly szokatlan különös alakok.

Egyiptom képviseletében Mahmoud Fakhry pasa tartott formás beszédet a leszerelés szükségességéről, majd két „khán" következett, az egyiket *Persia* küldte *Mirsa Hussein Khán Ala* személyében, majd India képviselője következett. A neve rövid: *Aga Khan*, a beszéde annál hosszabb volt és annál unalmasabb.

Majd egy feketebőrü, borzas, fekete haju néger áll fel a szónoki emelvényre, Haiti képviselője, monsieur Mayard. A diplomaták páholyából a nők távcsővel nézik, kacérkodnak vele, rámosolyognak, zavarba akarják hozni, de Mayard ur nem jön zavarba, éppen ugy megállja a helyét a diplomaták között és a szónoki emelvényen, akár csak valamelyik fehérbőrü európai, a modora is kifogástalan és a beszédje is, igen jól beszél franciául és beszédje is formás, ügyes volt... A délamerikai képviselők tüzes temperamentumukkal, széles gesztusaikkal keltettek ő tünést. És igy váltakozik a szines kép, *pereg a film, a szines film, alakok jönnek, alakok mennek, szónokok állanak fel és szónokok ülnek le és ezt igy mondják hivatalosan: „tart a leszerelési konferencia általános vitája."* S tart már február 2. óta, több mint három hete...

*

A háttérben még érdekesebb a harc, a küzdelem. Eddig a legnagyobb, legőszintébb sikert Olaszország konkrét javaslata érte el a leszerelési kérdésben. *Általában Olaszországnak igen nagy a sulya, hatalmi szava*, mindenki tart, fél tőle: Franciaország, Anglia éppen ugy, mint a Szovjet igyekszik a maga részére megnyerni, lekötni. És Olaszhont Grandi személyében igen ügyes diplomata képviseli.

*

Mint a derült égből a villámcsapás, mint a váratlan bomba, ugy hatott itt a francia kormányválság. A francia delegátusok vezetői, Tardieu, Paul Boncour rohantak haza Párisba, fej nélkül maradt itt a francia delegáció S a német diplomácia sem volt rest. Ki akarja használni a zavart, a váratlan helyzetet... Gyorsan szólásra jelentkezett, illetve szólásra iratkozott fel Németország delegátusa Nadolny nagykövet és *ujra, most már konkrét formában is leszögezte a német álláspontot*, feltárta a német javaslatot... A német követ felszólalásában kitért Apponyi Albert gróf hatalmas beszédére is és Apponyi fejtegetését elismerő szavak kiséretében a magáévá is tette. *Németország volt az egyetlen állam, amely eddig kétszer szólalt fel az általános vitában.* A német diplomácia nem akarta kihagyni a frnacia kormányválsággal kapcsolatos „ziccert..."

A szónokok számát tekintve, már be kellett volna fejeződni az általános vitának. De valahogy huzzák a vitát, erőszakosan elnyujtják. Máskor mindig 10 órakor pontosan megkezdték az ülést délelőtt, percnyi pontossággal és déli 1 óráig tartott, most 11 óra után kezdték, hamarabb befejezték, szombaton már déli harangszó előtt is.

A be nem vallott ok: *hátha tisztul a helyzet Franciaországban* és alkalmat akarnak adni esetleg egy ujabb francia felszólalásra is, gyengiteni a német álláspontot, a német érveket... *A francia sajtó szinte tajtékzik Németország ellen*... A diplomaták körében is feszült a hangulat. A nagy tanácskozó terem előtt hatalmas autópark. Váriák a hazatérő delegátusokat. Hideg van, erős fagy, a sofförök behuzódnak az előcsarnokba. Az egyik csoportban német és francia sofförök állanak. Békésen, barátságosan beszélgetnek, cigarettával kináliák egymást. *Ezek már megértették egymást*... A lépcsőn egy német ujságiró és francia ujságirónő halad lefelé. Kar a karban. *Ezek is...*

Tamássy László

Hatvanhárom botütéssel az ájulásig vert a hadházi tanitónő egy tizéves kisleányt

Hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolták a brutális tanitónőt de sulyosabb minősités vétett visszaadták az iratokat az ügyészségnek

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Példátlanul érdekes bünügyet tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni törvényszéken a dr Jeney Sándor elnöklete alatt működő büntetőtanács. A vádlott Bartha Lajosné hajdunádházi tanitónő volt, akit hivatalos hatalommal való visszaélés vétségével vádolt a debreceni királyi ügyészség. A vád a következő volt.

A mult év folyamán a hadházi elemiiskola negyedik osztályos növendékei észrevették, hogy különböző kézimunkák és játékszerek nyomtalanul eltünnek. Gyanut fogtak egy Takács Irén nevü negyedik elemista leányra, akit be is vádoltak Bartha Lajosné tanitónőnek. — A következő napon Barthané az iskolában a katheder elé hivta ki Takács Irént és megkérdezte tőle, hogy ő lopta-é el az eltünt tárgyakat. A kisleány sirva tagadta a vádaskodást és kijelentette, hogy semmi része sincsen a lopásokban. Hosszu ideig tartott a szerencsétlen kisleány faggatása, végül is a tanitónő ugy oldotta meg a kérdést, hogy elővette a görcsös nádpálcát és arra kényszeritette a kisleányt, hogy hajoljon le és fogja meg a saját lábujját. Azután felhajtotta a gyermek ruhácskáját és a vádirat szerint hatvanhárom erős ütést mért a nádpálcával a kisleány testére.

Takács Irén, az alig 10 esztendős kisleány, elsinte türte a verést, de amikor a pálcacsapások csak nem akartak megszünni, heves zokogásban tört ki és később, a 63-ik ütésnél kinjában beismerte, hogy ő a tolvaj. A tanitónő ekkor abbahagyta az ütlegelést, a kisleányt pedig hazavitték. Két osztálytársa kisérelte meg, hogy hazatámogassa a teljesen elernyedt gyermeket, akinek egész hátsó teste csupa vér és daganat volt az elszenvedett ütlegelések miatt. Amikor kilépett az utcára, nem tudott a lábán megállani, hanem lerogyott az utcára és hasonlekve, csuszva fetrengett az utporában. Hazaérve, a szülei azonnal megvizsgáltatták az orvossal, aki megállapitotta, hogy rendkivül sulyos sérüléseket szenvedett a kisleány, aki ezután két hétig nyomta az ágyat és később is csak nehezen nyerte vissza teljes épségét. — Időközben tovább folytatták a vizgálatot a lopások ügyében és kiderült, hogy nem Takács Irén volt a tolvaj, hanem az osztály másik növendéke, akinél a házkutatás alkalmával meg is találták a lopott holmik nagyrészét.

Az ügyben szombaton volt a főtárgyalás. Bartha Lajosné tanitónő, a vádlott, beismerte, hogy néhányszor megütötte a nádpálcával a leányt, de ezt csak azért tette, mert állandó volt a panasz Takács Irén ellen, aki konokul tagadott. Végre ő is kijött a türelméből és ekkor nyult a nádpálcához. Azt tagadja, hogy véresre verte volna a szerencsétlen gyermeket. — Jakab Zsuzsánna és Nagy Eszter tanuk, akik Takács Irén osztálytársai voltak, viszont állitják, hogy a tanitónő hatvanhárom ütést mért a sértettre. A tanuk kihallgatása után dr Kádár István királyi ügyész inditványozta, hogy az iratokat a törvényszék tegye át az ügyészséghez, mert szerinte az ügy sokkal sulyosabb elbirálás alá esik, amennyiben a jelen esetben valószinüleg sulyos testisértés büntette forog fenn. — Dr Jeney Sándor tanácselnök a tanácskozás után kihirdette a törvényszék végzését, amely szerint a főtárgyalást elnapolják és az iratokat az ügyészséghez teszik át ujabb inditványtétel céljából.

Nincs többé füst, korom, büz! a 6600 calóriás
tatai dió-kokszbrikett
pótolja a külföldi kokszot
Árusitja: Gabányi széntelep
Csapó utca 28 szám. Telefon 24—49.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Lázas munka folyik az ipartestületben hogy munkaalkalmat teremtsenek az iparosságnak

Az egész országban mindenki előtt ismeretes bizonyára az a kulturális és gazdasági szempontból is áldásos munka, amelyet az ipartestületek fejtenek ki tagjaik körében és érdekében. Ennek egyik legjellemzőbb példája debreceni viszonylatból nézve az itteni Ipartestület legutóbbi hatalmas akciója, a Debreceni Iparos Székház megalapitására.

Az Ipartestület évekkel ezelőtt megvette százhuszezer pengőért a Kossuth-utca 28. szám alatti emeletes házat az Iparos Székház céljaira. Ezt az összeget a debreceni bankok kölcsönképen folyósitották az Ipartestületnek. Tekintettel azonban arra, hogy a kamat meglehetősen sok volt, ugy gondolkoztak, hogy az Országos Lakásépitési Hitelszövetkezet utján szerzik meg a kölcsönt, amelyből fedezni tudják a még fennálló banktartozást, vagyis hetvenegyezer pengőt. Ezt az összeget husz év alatt fizetnék vissza a szövetkezetnek. A szövetkezet meg is szavazta a hitelt s remélik, hogy pár napon belül már le is érkeznek a kötlevelek aláirás céljából s amint ez megtörténik, ismét pár napon belül folyósitani fogják a pénzt is.

Felesleges mondani, hogy mennyire sürgös ez a debreceni iparos társadalomnak. Épen ezért felkérték Debrecen város három országgyülési képviselőjét, hogy járjanak közbe az ügy minél gyorsabb elintézése érdekében. Ezenkivül gróf Bethlen Istvánt külön is megkérték, hogy a diszterem épitéséhez szükséges külön kölcsön ügyében is járjon el. — Bethlen István gróf közbenjárása teljes eredményre vezetett, amennyiben dr. *Kassay-Farkas* Béla miniszteri tanácsos legutóbbi levelében értesitette a debreceni Ipartestületet, hogy a volt miniszterelnök az ügyben megkereste a pénzügyminiszteriumot és nagyon valószinü, hogy egy-két napon belül döntő és előreláthatóan kedvező intézkedés fog történni.

Ősszel már az uj székházába költözik az ipartestület

Amennyiben az Ipartestület megkapja a szükséges épitési kölcsönt, azonnal megkezdődnek a munkálatok. Ugygondolják, hogy már az ősz folyamán az uj helyiségbe költözik át az Ipartestület hivatali része s rövid munka után a disztermet és az egész épületet ugy át lehet alakitani, hogy még az év folyamán teljesülni fog a debreceni iparosság nagy terve: az uj székházban helyezi el a hivatalon kivül az Iparos Kört, az Iparos Ifjuság Önképzőkörét, az Iparos Dalárdát, sőt felépithetnék ezen a telken az iparosszállót és később a tanoncinternátust is. A tervezett diszterem egyik ékessége volna az uj iparos székháznak, ahol hangversenyeket, összejöveteleket, estélyeket lehetne tartani, valamint itt folynának le az esetleges nagygyülések is. Hogy mindez kulturális és más szempontokból nézve is milyen hatalmas lépést jelent a debreceni iparosság érdekében, azt a legközelebbi jövő fogja megmutatni.

Az iparosság helyzete

A Debreceni Ujság—Hajdufőld munkatársa különben érdeklődött illetékes helyen a debreceni iparosság jelenlegi helyzetéről. — Sajnos, a kapott információk egyáltalában nem tüntetik fel rózsás helyzetben a dolgokat. Jellemző erre az is, hogy amig Debrecenben közel háromezerötszáz önálló iparos dolgozik, illetőleg dolgozna, addig legujabban háromszázhetven önálló iparos jelentkezett arra, hogy ők is szeretnének részesülni a város által inditott inségakcióban. Annak idején ugyanis egy küldöttség kereste fel a polgármestert és arra kérték, hogy vonja be az inségakcióba az arra rászoruló iparosokat is. A polgármester kijelentette, hogy mindent megtesz, ami tőle telik. Azóta már el is készitették a hosszu listát, amelyen háromszázhetven önálló iparos jelentkezett az inségakcióba való felvételért. A környezet-tanulmány most folyik. Máris kiderült nagyon sok esetben, hogy vannak iparosok, akik ingatlannal rendelkeznek: egy kis házacskával, vagy egy-két hold földdel. De ezt ugyan nem tudják megenni, már pedig élni kell. Ha eladnák, olyan potom árat kapnának érte, amit egy fél esztendő alatt teljesen felélnének. Közben pedig, mint ingatlantulajdonosok, kötelesek inségadót fizetni, bár még a forgalmiadót sem birják fizetni.

Meglehetősen visszás a helyzet, hogy olyan ember, aki inségadót fizet és mindenféle közterhet visel a vállán, ugyanaz jelentkezik, hogy az általa is fizetett inségadóból segélyben részesüljön. Nagyon jellemző ez a mai gazdasági helyzetre. Az iparosoknak az a legfőbb óhajuk, hogy minél hamarább vonják be őket az inségakcióba, mert már nem sokáig birják a terheket s ha nem segitenek hamarosan, akkor könnyen bekövetkezhetik az, hogy az egész családjuk kenyér nélkül marad. Nem is beszélve a végrehajtásokról...

Az O.T.I. nyomtatvány szükségletének elosztása

Az ipari élet terén nagyon sok panasz hangzik el sokféle üggyel kapcsolatban. Ebből csak egyet emelünk itt ki, amit különben szóvá tett az egyik fővárosban megjelenő szaklap is. Az Országos Társadalombiztositó Intézet vidéki kirendeltségeinek 1932-ik évi nyomtatványszükséglete 99 ezer 960 pengőt tesz ki a költségvetés szerint. Ezt a nyomtatványt a mult évben még Budapesten központilag készitették, azonban az IPOSz közbelépésére sikerült olyan megoldást találni az illetékeseknek, hogy azokat a nyomtatványokat, amelyek nem szigoruan központi mintára készitendők, a vidéki nyomdavállalatoknál is megrendelhetők. Igy azután a vidéki kirendeltségek összeállitották a statisztikát nyomtatványszükségletükről és az elnökség a jelentkező harminchárom vidéki város között különleges arányban osztotta szét a munkát. Néhány jellemző adat erre nézve: Debrecen, amely 117 ezer lakossal rendelkezik, tehát Szeged után második legnépesebb városa az országnak, összesen 5100 pengő értékü nyomtatványmegrendelést kap. Ezzel szemben a harmadrésznyi Nyiregyháza — nem tudni, mi okból — 10.400

Szeretet és hit

(Pohárköszöntő. A „Keresztény Nemzeti Ligának" 1932. február hó 22-én megtartott közgyülési vacsoráján elmondotta: Zivuska Andor.)

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mikor az ember szólásra emelkedik, mindig egy kettős kérdéssel találkozik: mi az, amiért fölszólal az ember és kit akar az ember köszönteni?.., Én minden további nélkül azonnal bejelentem, hogy a hölgyeket kivánom köszönteni!

..Ha azokban a szavakban, amiket mondok ennél a köszöntésnél, — ebben a mai „jass band"-es és „flapperes" világban, tul konzervativnek látszanám, szolgáljon mentségemül az, hogy ha subjektiv igazság lenne is az, amit mondok: én teljes egésében igazságnak érzem és a legbelsőbb meggyőződésem szerint szólok!

Cervantes: a világhirü spanyol költő — nem kevesebb, mint 400 kiadást ért lovag-regénye, a világ minden részébe elszállt „Don Quisotte"-a nemes la manchai lovag: ez a gazdagon patakzó fantáziával megalkotott remekmü, a legzavartalanabb harmóniában egyesiti magában a komikum frisseségét és a tragikum fenségét!.,

Mikor még nagyon fiatalok vagyunk, csak a komikum ragyogó napfényét érezzük benne... Aztán az idő száll, — sebet ver az élet itt is... ott is... — és mindinkább homályosulni kezd a komikum fénye, mindinkább előtérbe lép a nemes lovag furesa egyéniségében élő tragikum; mind több és több sötét szin és vonás rétegeződik reá és egyszer, mikor már az élettől ezer sebet és csalódást kapott férfiakká lettünk, akkor ugy látjuk, hogy a szélmalommal harcra kelt és a szélmalom kelepéről fölkapott és megcsufolt la manchai lovag története egy hatalmas szimbólummá tágult; — az egyenletesen forgó vitorlával — ott álló sötét malom, nem is malom már, hanem maga: az élet, amelyen a vitorla, a forgó kelep: a kérlelhetetlenül forgó és haladó idő és a malom őröl, őröl szünetlenül és kegyetlenül: reményt, vágyat, álmot és eszmét... és sötét garatjából gazdagon omlik a csalódás fekete lisztje... és a szélmalom kerekével harcra kelő, azt megállitani akaró lovagban megérezzük a mindent megőrlő élet kerekébe kétségbeesetten belekapaszkodó és azt megállitani akaró és véresen elzuhanó ember!...

... Ez a malom, mélyen tisztelt Hölgyeim és uraim! — talán soha nem őrölt ugy, mint ma, olyan rettenetesen gazdagon: reményt, álmot, existesiát, tekintélyt, eszmét!... és mégis: ha mindent megőrölhetne és összezuzhatna is ez a malom, annak a sötét garatjából megőrületlenül, tisztán és egész teljességében töretlenül kell két eszmének kikerülnie, — ha élni akarunk!„ és ez a kettős eszme: a szeretet és a hit!

... Eszmények nélkül — eszmék diadala nincs!... Elképzelhető-e egy szabadságharc eszméjének a diadala ott, ahol a lelkekben a „hősiesség" eszméje már halott?!...„

A hittel és szeretettel: a hit és szeretet eszméjével összekapcsolt, ottól elválaszthatatlan eszmény, — a legfehérebb és legtisztább minden eszmények között, amelyet csak juttathatott a gondviselés a küzdő emberi sorsnak: a nő, az igazi nő!... Az egy igaz, örök asszonyi lélek... A szeretet és hit örök tüzének legbiztosabb őre és ápolója!

A nemzetek lelke: — az édes Anyák lelke!... Csak ott van igazán mély, mindent átkaroló, az önfeláldozásig fölmagasodó hazaszeretet: ahol történelem keveredik az anyatejbe!... Ahol a családi szentélyek mélyén a hit és szeretet örök mécse mellett a hitvesek és édes Anyák állnak!...

Madách „Ember tragédiájának" van egy jelenete, amelyben a nagy magyar költő az „örök asszonyi lélek" apotheozisát adja!... A londoni vásárt követő „temetői jelenet" ez! Egy nyitott sir áll a szinen és jönnek az élet nagy vásárjának elfáradt vándorai és egymás után szállnak le a sirba.

Jön a virágárus leány:

„Kis ibolyáim, — mondja —, mind elkelnek,
Majd újak siroman teremnek!"
És belép a sirba.
... Jön a bábjátékos:
„Én a komédiát lejátsztam:
Mulattattam, — de nem mulattam!"
És sirba lép ő is.
Jön a katona:
„Hivém derék vagyok nagyon,
S egy rossz gödörben megbukom!"
... És most jön Éva,.. Megáll a sirnál, a reá sötétlő sir szájára tekint és szól:
„Mit állsz tátongó mélység lábaimnál?...
Ne hidd, hogy éjed engem elriaszt:
A por hull beléd csak, — a föld szülötte:
Én glóriával általlépem azt!"

Fátyolát, palástját a sirba ejtve, diadalmasan a sir fölé emelkedik.

Az örök asszonyi lélek által leghatalmasabban szolgált hit és szeretet kettős eszméje az a szárny, amely a mindent eltemető sir fölé emel: egyént és Nemzetet!

... Amig a hitnek és a szeretetnek: a rendithetetlen hitnek és a tettekben megnyilatkozó hazaszeretetnek és a magyart magyarhoz füző fajszeretetnek kettős szárnya töretlen és össze nem zuzott, addig hiába minden megpróbáltatás, szenvedés, fájdalom, könny és összeomlás!.. Az élet ezernyi ezer megpróbálatása és csapása közt, a minden magyar lélek mélyén ott élő „nagy magyar álom" —: egy szebb, egy jobb, egy boldogabb, szent magyar jövőnek a nagy hajnala elé megyünk!

A Keresztény Nemzeti Liga asztala mellett, ezzel a gondolattal köszöntöm én a nőt: a magyar nőt... legközvetlenebbül: a mi hölgyvendégeinket, akik eljöttek, hogy ehhez a mi összejövetelünkhöz fényt és meleget adjanak!.. Kivánom a férfilélek minden melegével, hogy a mindeneket kormányzó Isten kegyelme sziveiket sokáig és nagyon boldogan dobogtassa!..

pengős megrendeléshez jutott! — Sőt a csekély lakosu Székesfehérvár nyomdaipara is 700 pengővel többet kapott, mint Debrecen. A szegedi nyomdavállalatoknál 4200 a pécsieknél 4000 pengős megrendelést irt elő az illetékes hatóság, ezekután könnyen meglehet, hogy Debrecenbe majd Nyiregyházáról fogják szállitani a nyomtatványokat az OTI-hoz. — Mert azt csak nem lehet feltételezni, hogy Nyiregyházának több legyen az OTI tagja, mint Debrecennek?! . . .

Közmunkákat vár az iparosság

Végül az iparosság általános helyzetével kapcsolatban is kaptunk nyilatkozatot: mindenki a tavaszt várja. Akkor talán megindul majd a munka és több lesz a kereset, mint ma. Azaz a semminél valamivel több. Ha azonban megindítanák a tervbevett közmunkákat, épitkezéseket, akkor más volna a helyzet. Itt van például a Nemzeti Bank uj palotájának a felépitése, az uj városháza épités és ezenkivül még sok olyan közmunka, amely egy csapásra megváltoztatná a helyzetet Debrecenben. Nemcsak az iparosok jutnának munkához, hanem maga a munkásság is.

Az Ipartestület vezetősége állandóan azon fáradozik, tanácskozik, hogy munkaalkalmat teremtsen a város, vármegye és az állam révén a dolgozni kivánó iparosságnak.

Ha csak az önálló iparosokat vesszük, ezek családtagjaikkal és a segédjeikkel együtt több, mint tizezret tesznek ki és ezenfelül még a munkásság sok tizezre. — Mindezen segiteni lehetne a munkálatok megindításával. Ne igéreteket adjanak, hanem tegyenek, ez az iparosság óhaja. A debreceni iparosság a mai nehéz körülmények között még nagyobb bizalommal viseltetik a város vezetősége iránt, amely mindenkor megmutatta, hogy a lehetőségek szerint könnyit a szegények, az elesettek, a nyomorgók és állástalanok, munkanélküliek helyzetén. Bizonyára a jövőben is igy lesz . . .

Terjessze a Debreceni Ujságot

ZOKON NE ESSÉK...

Repertoarea Mare

(Drámai ujdonságok a nagyromán szinpadokon)

Mint erdélyi laptestvéreink irják, az oláh hatóság arra kérte a „Toroczkói menyasszony" alkotóját, hogy a darabban szereplő nagyromán nótáriust, aki eddig is kedves fiu volt, irja át igazi hőssé. E jogos kérelem hatása alatt, mint fogadatlan dramaturg, sietve átjavitottam néhány aktuálisabb részét. Hadd legyen gazdag a repertoár!

I.

Regele Oedipul

(Oidipus király)

(Sophokles tragédiája veszedelmes az utódállamra nézve. Épen ezért a szerző köteles Tiresiast, a világtalan jóst olyképen átformálni, hogy magatartása loyálisabb és tisztességtudóbb legyen.)

Reg. Oedipul:

E szörnyü sors sehogysem igazul:
Mit szólsz ezekhez, Tiresiasul?

Tiresiasul:

Da, Domnule — tu jesti regele.
Ce destruat, el kustye! Le vele!
Vérbün.. nem szégyen! Rendezzed a tort!
Drákó-Románe: drákói szigort!
Regele, grácse!... Lelked ezt tekintse!

Reg. Oedipul:

Legyen jutalmad duozecsincse!

(Tiresiasult elhurcolják a sziguranciára.)

*

II.

Romeo si Julia

(Drama Penrul del Shakespeare)

(Hát itt is baj van az erkélyjelenettel. Romániában ugyanis nem illik feszegetni a családi származást. Egy nagyromán Julia sokkal tapintatosabb.)

Alfa-Romeo

Ah, jöjj ki, angyal... tudnád, mint szeretlek!
Ha ugy kivánod, tüstént elvezetlek.
Igaz, te dák vagy... Ős-neved ragyog...
Én uj-román: egy Schlesinger vagyok!

Omega-Julia:

Imádom igy is szádat, szemedet,
Csak el ne hagyjad ősi nevedet...

Alfa-Romeo:

Föl, tettre hát! Ach, keblem mint dagad:
A Romeo most téged elragad.
S ha elrabollak ungon-berken át,
Jöhet felénk az egész nagy regát
Kicsinyje, nagyja, fegyveres hada..
Ó, jössz-e vélem, Juliám?...

Omega-Julia:

(az elragadtatás hangján):
Da!... Da!...

III.

Tragedul ale Domnule

(Az ember tragédiája)

(Goga Oktávián müforditása sürgős korrigálásra szorul, amennyiben Luciferul az egyiptomi jelenetben a gyakori aremosást proponálja. Ennek következtében a csattanó változtatásra szorul.)

Luciferul:

Mig csókolódtok, pan vój cupcupat,
Nem érzed-é a lanyha szelletet,
Mely arcodat legyinti s elröpüu?
Vékonyka puder az, mi ott marad,
Az első évben csak nehány vonalnyi,
Egy évtizedben már nehány könyök...
Pár ezredév... ó, még sem árt az arcnak,
Pudertorlaszba soha nem temet...

Adamul:

Mi szép jövő, ó, blatte ciferul!
Vezess jobb létre s pudert hozz magaddal,
Ó, Luciferul!...

*

IV.

Fiiale del Aquila

(Sasfiók)

(Edmond Rostand a regát szinpadain csak ugy juthat szóhoz, ha drámájában egy bojár herceget szerepeltet. A végső jelenet ennek következtében igy fog kialakulni.)

Ducse:

Locotenentul! Mindjárt meghalok.
S mig itt vonaglok busan, szenvedőn,
Csak őrizgesse csipkés szemfedőm...

Ekszelencse:

Mi szörnyü perc. A herceg öltözik
S egy jobb hazába... messze költözik.
Még láthatók a földi árnyai,
De hova lettek értéktárgyai?
Mi rajta van, csak az maradt övé:
Gyüljünk tehát a haldokló köré.

Doktorul:

(amiként zsebreteszi a herceg aranyóráját.)

A herceg meghalt... eltátotta száját...

Ekcselencse:

(az egyik bizalmasához):

Huzassa le fehér egyenruháját!...

(Függöny legördül, kondoleálók azt is elviszik.)

V.

Ladislas Huneadul

(Hunyadi László)

(Mint értesülünk, a román kormányzat sajátjának tekinti Erkel operáját és alapos átdolgozással nemzeti dalmünek nyilvánitja. Eleddig csupán az Induió készült el.)

Sterbat le irredentul,
Fine viharol!
Vivat, la setreasca
Domnule Carol!
Sterbat le irredentul!
Abcug! Le vele!
Vivat, la setreasca!
Vivat Regele!

*

Ezek után egészen biztos, hogy Nagyrománia szinházai legközelebb a Mosoly országa c. operettet (Patria del Mosoiu) is elő fogják adni. Ez legalább egy kasszadarab s igy Romániában nem fog feltünést okozni. Ott ugyanis a kassza-darabok kint hevernek a pénzintézetek előtt.

LISZTIUS

A Tanitóképző Intézet „Maróthi György" Bajtársi Egyesületének disztáborozása

A Turul-eszme épitő munkásságába, a Bajtársi Egyesületek egészséges magyar gondolatvilágába bekapcsolódott a tanitóképző-intézet ifjusága. Eddig Bajtársi Egyesületek ugyszólván csak az egyetemi ifjuság kebelében müködtek s most a nemes harcból a leendő tanitó is ki akarja venni a maga derekas részét. Az egyetem diplomásainak leginkább a város adja meg müködésük terét; mig a magyar tanitó a falu épitője lesz, a bajtársi gondolat magvetője.

Örökös széthuzásokban, átkos, egymást meg nem értésükben, pazarló magyar életünk zajló káoszában van-e szebb hivatás, mint jövő magot hinteni az áldott ugarba?

Mert csak a falu lehet hegyen épült város, biztos fundamentum.

Ezzel a gondolattal indult el a jövő magyar falu munkás tanitója, amikor szivébe fogadta a bajtársi eszmét.

És most ez az ifju egyesület meg szeretné mutatni hogy él, müködik és méltó a holnap küzdelmes harcára. Ennek a harcnak fegyvere a szeretet, szintere a szív lesz.

A fiatal egyesület első nagyszabásu nyilvános bemutatkozás lesz március 6-án délután 5 órakor a kollégium disztermében, ahol hangversennyel egybekötött patrónus- és tb. dominusavató disztáborozást, este pedig fél 10 órai kezdettel az „Angol Királynő" „Zöld termében" zártkörü táncestélyt rendez

A gazdag müsoru disztáborozáson való megjelenést eddig számos közéleti kiválóság igérte meg.

A délutáni változatos müsoru hangverseny keretében fog szerepelni Szendy Tihamér, a debreceni közönség kedvelt hegedümüvéze, zongorán kiséri Csenki Imre főregős bajtárs, valamint az egyesület szimfónikus zenekara, énekkara pedig katonadalokat énekel.

Meghivók igényelhetők Koczka János vezérhelyettes, alvezér bts-nál mindennap 8—1-ig a kollégiumban.

Delenda Karthago!

„Szootecsesztvenici, sztrasno!"
„Ifonfitársaim, félelmetes!".
Gogoly.

Irta: Boiklieff Dimo

Ma már nemcsak a parlamentben foglalkoznak a jelen legaktuálisabb kérdéseivel — gazdasági helyzet javítása, népnyomor enyhitése stb — de lépten-nyomon találnak embereket, mindennapi embereket, kikre szinte ez képezi beszélgetésük állandó tárgyát. Folytonosan hallják a panaszt a sok baj e len de ezek eredő okának kiirtására senki sem törekszik, mert ilyen mélyen gyökerezik bennünk a rövidlátás, szokás (tradició), amely mintegy második természetté válik bennünk s végül az a tudatlanság, amelyről azt állitjuk önzően, hogy rég magunk mögött hagytuk.

Egy ilyen általános eredő oka a mai nyomoruságos helyzetnek az alkoholizmus, amely ellen — e fönti okok miatt — itt Magyarországon nem lépnek fel kellő erélyel. Az igazságot kimondani néha fáj, de nem maradhatunk néma szemlélők a nyomoruság e kolosszális növekedésekor, hanem inkább irtó-háborut kell inditanunk. Nagy fájdalommal kell megállapitani, s még nagyobbal kimondani, hogy a mai magyar intelligencia elhagyta őrhelyét — magára hagyta a népet. Hogy ez tény, annak meglátásához elég csupán elfogultság nélküli néznünk a valóságot.

Manapság a plátoni eszme — legkiválóbb emberek kormányozzák az államot — hisszük, hogy nagyobbrészt megvalósult, mert az uralkodó erő szabja meg a társadalom struktúráját Egy nép esze adja az ő intelligenciáját, de egy nép szive nem az intelligenciájában, hanem saját magában a népben rejlik. A mai tragédia oka ott keresendő, hogy a szív és ész összefüggése megszakadt, azaz az intelligencia és a nép között elválasztó ür tátong. Ma nincs krizis, hanem egy korszaknak a végére érkeztünk, — a kapitalizmusnak vége! A kapitalizmus csak a saját érdekeit szolgálta, de nem törődik a néptömeggel Hasonlót tapasztaltam az O. M.-gazdasági Kamara 1931. évi jelentése olvasásakor, ahol a M. Kamara aggodalmaskodik a szőlősgazdák helyzete miatt. Több módot hoz fel a szőlősgazdák rossz viszonyának mentesitésére u. m. 1 a borfogyasztási adó eltörlése amellyel a termelői árakat emelni és a fogyasztást növelni lehetne; 2 hogy a termelők maguk kicsinyben árusithassák boraikat, ezáltal egy részt jobb árat érve el, másrészt emelve a fogyasztást is mert a fogyasztó is olcsóbb áron juthatna borhoz; 3. a szőlősgazdák a rossz értékesitési viszonyok miatt rá vannak utalva arra, hogy termelési kiadásaikat, ott ahol lehet, borral fizessék s a Mezőgazdasági Kamara kérésére az ezek elleni büntetőeljárás törlésére a pénzügyminiszter a 15 250—1930. sz. rendeletében intézkedett.

Az utolsó évek statisztikai adatai szerint a szőlőterület nagy mértékben csökkent, ami a szőlőgazdaság dekonjunkturájával magyarázható. Ez a területcsökkenés a feltétlen szőlőterületeken és a minőségi érdekeken a legnagyobb mérvü. A termelés igyekszik igazodni az értékesitési viszonyokhoz és ennek következtében a csemegeszőlő termelésére való áttérés sokkal nagyobb méreteket ölt, ezáltal csökkent a szőlőterület. De a csemegeszőlőre való áttérés sem megoldás a szőlősgazdák részére mert — mint emlitettük, — kis területre szoritkozik, ami nem olyan jövedelmező. Másrészt azért nem jövedelmező, mert sokkal több időt vesz igénybe, mig a szőlőtőkék termesbe jönnek, a csemegeszőlő igényesebb lévén aránylag több munkát, több befektetést kiván. Azután azért, mert a csemegeszőlő szezonáru, az értékesitésre való előkészitése (gondos szedés, osztályozás csomagolás, szállitási költségek) oly tetemesen emelik a piacra került áru összköltségét, hogy kérdés hogy a termelő megfelelő haszonhoz jutna e? Igaz, hogy a csemegeszőlőtermelés sok munkával jár, de éppen ezért a termelési költségek felfokozódása következtében kénytelenek lennének szőlőterületek kiterjedését olyan nagy mértékben korlátozni, hogy az egyes szőlősgazdák csak kakkora területen müvelhetnének csemegeszőlőt, amelyet saját családjukkal megmunkálhatnának. Ennek következménye pedig, ha szociális szempontból is rávilágitunk, az, hogy a munkanélküliek hatalmas tömegét a csemegszőlőre való áttérés ismét csak növelni fogja.

Találunk-e tehát egy olyan megoldást, amely átfogóan, messzemenő tervekkel megmutatja az utat, amelyen ennél a kérdésnél nyugodt lélekkel haladhatunk és amely nemcsak gazdasági szempontból felel meg a követelményeknek, egészségügyi és erkölcsi szempontból sem eshet kifogás alá. A magyar borprobléma egyik legsulyosabb kérdése a fogyasztási adó. A magyar adópolitika rövidlátása nyilvánul meg abban hogy a borfogyasztási adó oly magasra állapittatott meg, hogy az állam literenkint többet kap a borból, mint maga a termelő. A magas adó természetesen emeli a bor fogyasztási árát, valamint egyéb költségek is, — ugy hogy amig a termelő csak 12 fillért kap literenként boráért, addig, mire a fogyasztóhoz jut, 50—60 fillér lesz az ára. Az állam szempontjából semmiesetre sem volna rosszabb az, ha a fogyasztási adót leredukálná a lehető legminimálisabbra, mert igy nagyobb lenne a fogyasztás és végeredményben — a kevesebb adó mellett is — a fogyasztás emekedése következtében az állam bevétele lényeges csökkenést nem mutathatna.

Itt azonban a gazdasági érdek, mely fennáll az államnál és a termelőnél, ellentétbe kerül a társadalom egészségi és erkölcsi érdekével. A nagyobb fogyasztásból inkább az alsóbb társadalmi rétegek veszik ki részüket és ma már senkisem vitatja azt, hogy az alkohol fogyasztás következményei éppen ezekrél a rétegeknél jelentkezik — ugy egészségi, mint erkölcsi szempontból — a legborzalmasabb formában.

Tehát mindazok az orvosságok, amelyek eddig javaslat tárgyát képezték, a borválság megoldására nem hozhatnak elfogadható és lényeges változtatásokat. A borválság megoldásához tehát egy olyan módot kell találnunk, ami hathatós is véleges megoldáshoz vezet ugy gazdasági, mint egészségügyi és erkölcsi szempontból. — 1930-ban 369 024 katasztrális hold területről 376 493 600 l. mustot termeltünk s ebből 90 százalék belföldi fogyasztás és csak 10 százalék külföldi, de még ez sincs kellőképpen megfizetve.

Nálunk, Bulgáriában szintén hasonló volt a helyzet, de a felébredt bolgár intelligencia emberi és hazafias kötelességének tartotta ez ellen propagandát szervezni. Ujságok, folyóiratok, számos egyesület, vándorló referensek, — köztük orvosok és professzorok — forradalomszerüen tüntettek az alkoholizmus ellen. Ennek áldásos következménye lett hogy sok faluban bezárták a korcsmákat referendummal. Ott, ahol szőlőközpontok voltak, ott a termelők, elárusitók és fogyasztók közmegegyezéssel alkoholmentes bort termelne. Pl. Várnában van egy társulat amely ezen elvek szerint produkált 60,000 liter bort s ez már karácsonyra elfogyott.

Egyetlen megoldásnak ezt a rendszert látom: *áttérni az alkoholmentes bortermelésre!* Ily módon se a gazdák nem fognak tönkremenni, se a munkanélküliség nem fog fokozódni, se az államadó nem fog megkevesbedni, se a fogyasztó közönség száma nem fog csökkenni, sőt növekedni fog! —mert, ami eddig javarészt a férfiakra szoritkozott, most általánossá lehet. Fogyaszthatják: gyermekek, asszonyok, öregek tehát a egész nép minden káros következmény nélkül. Mig eddig mint degeneráló méreg szerepelt, addig most táplálkozásra fog szolgálni. De ennek keresztülvitelére nem elégséges törvényt honi, hanem előbb a népet pszihikailag kell előkészitenl, hogy belássa a józánságdékot. A legdrakomikusabb törvényt sem lehet fenntartani eme propozició nélkül. Sok országban hoznak szép törvényeket melyek azonban mindig csak papiroson maradnak, tehát: rossz törvények. A biró a törvények alapján tud itéletet hozni, de egy népet kormányozni ily törvényekkel nem lehet! Egy egyszerü nép konzervatizmusát könnyebb megváltoztatni, mint ennek a népnek a konervativ intelligenciáját, mert a tömeget lehet vezetni, de az intelligens embernek a reformok miértjének belátása kell. A magyar intelligencia — mint sokszor tapasztaltam — szent együgyüséggel igy gondolkozik: ha alkoholmentes bort fogunk inni, elvész az élvezet. — Ezt nem lehet igazi intelligenciának nevezni, ez a maradiságtól rövidlátóvá lett félintelligencia, mely — sajnos a legnagyobb tömeget alkotja. Ezek a Bachus hódolói!

Ezt a kérdést ily kisterjedelmü cikkben nem lehet kimeriteni, csak mint feleletre váró kérdést teszem fel a tisztelt közönségnek. Itt létkérdés előtt állunk! Minél előbb be kell szuggerálnunk a népbe az alkoholizmus borzalmait, mint ahogy a jólét érdekében Róma férfiai is igy kiáltottak: Delenda Karthago! Ezt ugy tudjuk elérni, hogy az iskolákba speciális alkoholellenes tanitást kell bevezetni. Kellő szakértelemmel rendelkező tanitókat kell a nép közé küldeni, akik lelkesedéssel, fiatalos lendülettel tudnak küzdeni céljukért.

Magyar intelligencia! Ha akarjátok, hogy Magyarország, mint állam s a magyar, mint nép létezzen, szüntessétek meg e gyalázatos alkohol kereskedelmet, amely áldozatot követel alsó s felső rétegekből egyaránt!

Bontsatok zászlót a józan élet érdekében!

„Szootecsesztvenici sztrasno!"

Debrecen, 1932 február hó 27.

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kád fürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy **1 pengő 20 fillérért** váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára **egész nap nyitva.**

A Ref. Kollégiumi Diákszövetség márciusi összejövetele.

A Kollégiumi Diákszövetség márciusi összejövetelét másodikán, szerdán tartja az Angol Királynő zöld termében. Az összejövő régi diáktársakat ezuttal is kedves és változatos müsorral várja a vezetőség. A müsoron szerepelnek dr. Nagy Sándor főgimnáziumi vallástanár akinek derüs irásai a Diákszövetség tagjainak már annyi kedves órát szereztek; vitéz dr. Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok a Budapesten felolvasott visszaemlékezésekről tart előadást; Tóth Aurél nyug. kuriai biró ügyvéd „Emlékezés a diákévekre" cimü előadásával fogja szórakoztatni az egybegyülteket, vaió színüleg szerepel a müsoron Szabó Bertalan nyug. járásbirósági elnök is Hajdunánásról aki humoros előadásával fogja emelni az együttlét örömeit. Az elnökség kéri a Diákszövetség tagjait, hogy az összejövetelen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

SITTVÁRI KRÓNIKA

A Debreczeni Ujság-Hajdu föld diákrovata

Megjelenik minden vasárnap. **Szerkeszti: Kertész Dániel**

Harcos ifjuság

Handabandázó kamaszok, ha sötét sikátorban összetalálkoznak, vagy nyiltabb helyen is, ha a virtuskodás arra szorítja őket, egykettőre készek, hogy egymás fejéhez gorombaságot vágjanak, majd meg, hogy megcibálják egymásnak a fülét, haját és földre teperve meg tépdessék az ellenfelüket. A müveit Európában az egyik nemzet nem is veszi igazi ifjunak azt, akinek az arcát nem szántják fel a sebhelyek emlékei azoknak a talán legjobb emberájával vivott párbajnak, melyekre csak azért volt szükség hogy a világ bátornak, rettenthetetlennek és feddhetetlennek tartsa. Az ilyen szájával és kardiával jeleskedő ifjut azonban bátran lehet verekedő ifjunak, hösködő ifjoncnak, kötekedő akarnoknak, feltünési viszketegben szenvedő nagyzolónak, de semmiképpen sem lehet harcoló ifjunak nevezni

A verekedés és a harc között nagyon nagy a különbség. Verekedni, belekötni másba mindenki tud, harcolni, vitézkedni azonban tanulás nélkül nem lehet. Verekedésre mindenki kész, akire görbe szemmel néznek, akiről rosszat mondanak, aki érzi, hogy találó és megérdemelt másoknak a róla való véleménye: tehetetlen dühében azonnal birokra indul követ vagy botot ragad és nem magát akarja megváltoztatni, hogy ne legyen érdemes többé mások itéletére, hanem a jogosan itélkezőt akarja elhallgattatni. Nyers erővel vágyik a magasabb erők legyőzésére. Evvel szemben harcolni az tud igazán, aki a legnyersebb és legvadabb erőket is képes másokban és önmagában megfékezni, bilincsbe verni, aki uralkodni tud önagán és rendbe szedni minden erejét, minden tehetségét a meglepetések, csapások kisértések idejére.

A serdülő fiak olyanok, mint a tegezben szép rendben álló nyilvesszők. Fényesek, hegyesek, csiszoltak, hallgatagók. Kötegekben állanak, várnak hogy ha kell, sürü egymásutánban, eget elsötétitő áradatban pattanva, sivitva végezzék el feladatukat, szökjenek a célba. Egy tegezben egész légió nyilvessző vária az irányitást, a biztos kezet, a feszülő hurt, melyről majd el kell pattanniuk az ellenség elüzésére és elhallgattatására. Egyház, nemzet, keresztyén ifjusági egyesület, baráti kör legyen a tegez melyben szép sorjában egymás mellé állanak a nyilvesszők, melyben vezetőinek a szavára figyel és ahhoz igazodik minden egyes ifju: a fő, hogy harcra készülnek és egyedül az együttesben érdemlik meg a harcos ifjuság nevezetet.

Keresztyén, magyar, harcos ifjuságnak lenni sokszor egyenesen azt jelenti, hogy sohasem szabad gyilkoló vasra, tüzet szóró csőre még gondolni sem. A nemzetek csatáiban is de a lelki ütközetekben még inkább az ütközet sora nem a csatamezőkön dől el, hanem a kaszárnyákban, a gyakorlótereken. Ha az ellenség hadat üzen, az már annak a jele, hogy nem fél feltétlenül mitőlünk, a szuronyunkról nem nagyon hiszi, hogy hegyes, a puskánkról, hogy benne töltés van, a hadseregünkről, hogy él benne a hazaszeretet, a bátorság és a hősiesség. Az ellenség mindaddig nem mer kikezdeni velünk, mig fél a mi kiváló fegyverzetünktől és lelki vértezetünktől. Harcoló ifjuság tehát akkor vagyunk igazán, ha a kapuban, a törvénykezés helyén, a nemzetközi találkozások alatt vezetőink háta megett ugy állunk, mint győzhetetlen, ütközetre felkészült csapat, rendithetetlen egység, akiknek a legnagyobb kiválósága az, hogy tudnak várni és csendben, félelmetes hallgatással türelmeskedni, ha mások kihivó viseletet tanusitanak is velünk szemben. Hogy erre képesek hogy ilyen nemes értelemben vett harcos ifjuság legyünk, ez a mai magyar ifjuságnak legfőbb és egyedülj feladata. Társadalmunkban, egyházunkban és nemzetünkben dulló békétlenségek és visszavonások a győztes az lesz, aki ezt a harcot vivja meg.

Incze Gábor.

Kordás Ferenc verse:

Perceim

Van néha perc, hogy elfelejtem,
amit a sorsom adott rám: a koldusságom.
s a pirkadó hajnal szent csodája
boritja előttem holnapom.
A dalom: várás,
a hitem: Tünde,
s álmaimban megitlábas falkölyök
vagyok.

Van néha perc, hogy zugolódom,
hogy elátkozom az életem,
ujjathuzok az Uristennel,
harcolok a nappal, földdel, vizzel,
nem ismerek mást mint magam,
s megvetem Krisztust a Golgotán.

De van perc, hogy megjuhádzom,
— Vihar után de szép a tó! —
É-zem a rendeltetésem,
„Az Ur adta, az Ur vette"
Oly jó megnyugodni benne.
Csendes a táj,
a nap ragyog,
s terhes kalász hajlik a kasza alá.

Van még egy perc, a legszentebb perc,
mikor a lelkem hamvas gerezdét
a Szent Titokhegyen szüretelem
s csurran az életem drága bora.
Mikor a versek fakadnak szivemből,
mosolygós arcu fájdalomvirágok,
Tündének gyüjtöm csodás koszoruba,
hogy majd tavasszal
ha már nem leszek,
diszitse vele siromat.

—

Én

A testem sárból gyurta ősapám,
s belésiratta lelke bánatát:
a nagyapám könnyét, véré, átkát,
széles szabad puszták őrült szeretését.

Anyám a lelkem másik felét adta:
a szilaj nótákat, a csókhozsánnákat,
a nagy megbánások keserü könnyeit.

Ezért sir énbennem a puszták szerelme,
daliás szépapám nyakas, szittya lelke,
ezért nem érti meg senki a nótámat,
hisz, az én lelkemet,
csókos szép lelkemet
eljegyezte régen
a hófehér Bánat,
az örökös Bánat.

—

Ma még nem csaholnak éhes vágykutyák

Ma még a lelked bibliás nyugalmát
nem zavarja ádáz viharok szele,
s alszik a kék tó: — ringató szemed.
Ma még Bábut sirva csókolod,
temeted benne a Tegnap világát,
ma még nem halt meg a Gyermek isteni.

De holnap?

— — — — — — — —

Holnap talán már csattan a Bimbó,
virágbaszökken a várakozás
sistergő véred zugó templomába
belopódznak csahos, éhes vágykutyák,
s felesznek mindent, testet, lelket,
nagy mindentadásod fehér himnuszát
s nekem nem marad semmi, semmi.

Amit minden diáknak tudni kell

A gyaloglás. A beálló tavaszi napokkal megkezdődnek a cserkészkirándulások, távgyaloglással kapcsolatosan. A gyaloglásnak egészségi szempontból nagy a jelentősége, mert harmónikusan fejleszti a testet, tehát egészséges sport és kitünő előkészitő a mozgó táborozásra, mesedélutáni kirándulásokra. Minden cserkész ismerje a lépéshosszát. A katonai lépéshossz rendszerint 75 cm. (Saroktól a sarokig). Kisebb fiué rövidebb. Egy óra alatt sik talajon, mérsékelt felszereléssel 4—5 km-t kell megtenni óránkint. 100 méteres emelkedésre 20 perccel többet. 100 méteres esésnél pedig 6 perccel kell többet számitani. Igy aztán előre térképről is megállapithatjuk a menetidőt. Ehhez még hozzá kell számitani a fujtatókat, (30—90 másodperc a felszerelés lerakása nélkül!), a rövid pihenőket (1—5 perc, a hátizsákot ilyenkor le lehet tenni, de le nem ülni és ezalatt az ismert ügyeket elintézni eltünéssel), a hosszu pihenőkt (5—30 perc, kényelmes lerakodással, az evést is ilyenkor kell lebonyolitani) és a letáborozást (főzés, stb.) Az átlagos elv az legyen, hogy minden órából 10 percet forditsunk pihenőre. Az elindulásnál haladjunk lassabban s csak ha belejöttünk a gyaloglásba, menjünk a kivánt tempóban.

Egy dán cserkészlap körkérdést intézett olvasóihoz, hogy megtudja, miért lettek azok cserkészek? A válaszok legtöbbje egyezett abban, hogy a természetben való szabad élet és az igazi barátság vonzotta a fiukat. Van olyan, aki csak azért lett cserkész, hogy testvérének tekinthesse az egész vidám fiuvilágot. Sok fiut a nagy cserkésztáborozások és ünnepségek nyertek meg a mozgalom számára. Sikan a kis, meghitt táborok és vándorlások életét szerették, vagy a versenyeket, játékokat, kalandokat, az őrsi jótetteket, a tábortüz utólérhetetlen hangulatát. A legtöbbnek tetszik a cserkésztörvény, ez a modern becsület-kódex, de sokan kedvelik a cserkészélet korlátlan sportlehetőségeit is.

A rovarok tájékozódásáról. Ismeretes a postagalamb tájékozódó képessége. Ezek idegen helyen elbocsátva, a magasba repülnek, egy párszor körülkeringenek s irányt véve hazarepülnek. Ezt a rejtélyt még nem sikerült megfejteni.

Hasonló jelenségeket vettek észre a rovarismerők némely éjjeli lepkénél és egyéb rovaroknál. Igy pld. a közönséges házimoly nősténye képes a himjét magához csábitani kilométeres távolságból. Megfigyelték, hogy a bogarak csápja, tapogatója olyan szerepet játszik, mint a rádiónál a hullámfogó, az antenna. A tájékozódó képességet valami eddig ismeretlen rövid hullámhosszu rádióhullámok segitik elő, amelyeket a rovar szervezete kelteni és felfogni képes. Állitólag a rovarok belső fülében van egy ivelt kanálisokból álló szerv s ez volna a tájékozódó képesség szerve, mert e szervben található folyadékra a mágneses erő hat. A természet e rejtélye nagyjelentőségü kutatásokra nyujt teret.

Szivem ritmusa

Ködben csókolj, humuszommal
Uram-Isten mit akarhatsz?...
..., Felszántottad puskatussal.
Megöntözted testvérvérrel.
Megérlelted vörös lánggal.
Learattad őszi dérrel;
Kicsépeltél: polyva lettem,
Megőröltél: korpa lettem,
Sárba dobtál, megtapostál.
Megaláztál! Kinzásomban
Uram Isten, kedved telik?

Lelkem szögre akasztottad.
Felhőt fogni, fényt elérni, csillagokkal
megmérkőzni:
Uram-Isten mért nem engedsz?
... Szorit a szög... mágnes a rög!
Ifju szivem sárba görög,
Lelkem rozsdát bugyborékol:
Uram-Isten! Szív és lélek mért nincs
együtt?
... Föld az égtől mért van távol?...

Árva lelkem humuszomba
Uram-Isten csókold vissza!
Felszántom én szív ekével,
Bevetem majd szeretettel.
Megöntözöm testvérkönnyel,
Megérlelem en-tüzemmel,
Learatom fénysarlómmal.
Kicsépelem: buza leszek,
Megőrlöm: lisztté leszek,
Csüggedt szivek friss kenyere.
Melyből ima terjeng Feléd...
Uram-Isten: ezt akarom!

VASS LÁSZLÓ

Aki önmagán nem tud uralkodni, azt kényszeriti a törvény; de ez a rátukmált fegyelem sohasem ér föl a belső fegyelemmel, amelyet a nevelés megadhat.
Le Bon: Mult és jövő.)

— **Az egyetemi rectori hivatal kérelme.** Az egyetemi rectori hivatal altisztje elvesztett egy dr. Kiss Zsigmond egytemi tanácsjegyző cimére szóló szürke boritékba zárt iratot. — Kéri a becsületes megtalálót, hogy a reánézve értéktelen iratot juttassa el az egyetem rectori hivatalába: Kálvin-tér 16. I. 17.

Hirek

1932 február 28. Vasárnap.
Prot.: **Elemér.** Kath.: **Oculi.**

1932 március 1. Hétfő.
Prot.: **Román.** Kath.: **Román.**

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó" Mihalovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraközy" Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas" Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag" Beke Barna, Árpád tér 1.; „Nádor" dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

—

IDŐJÓSLÁS

Várható időjárás a következő 24 órára: Hideg idő északkeleti szelekkel és legfeljebb az ország keleti felében kisebb havazásokkal.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban 10 ó. Molnár Zoltán, 5 ó. dr. Farkas Pál. Kistemplomban 9 ó. Madar Boltán. 11 ó. egy. istentisztelet: dr. Dancsházy S., 5 ó. vall. estély: Kovács József. Kossuth-utcaiban 10 ó. Márki Kálmán, 5 ó. Baja Mihály. Árpád-téren 10 ó. Szabó Pál, 3 ó. Szabó Pál. Ispotályban 10 ó. Uray Sándor, 5 ó. vall-estély: vitéz Szabó E Homokkertben 10 ó. Kalas Ferenc, 3 ó. Kalas Ferenc. Szegényházban 10 ó Kalas Ferenc. Dóczi-intézetben 10 ó. dr. Baltazár D. Nyilastelep 3 ó. Biró Béla. Csapókert 10 ó. Kovács Árpád th., 3 ó. Halász András. Czucza 10 ó. vit. Szabó Endre. Macs Konrád Zoltán. Haláp Kántor József. Ondód-Kádárd. 11 ó. Halász András. Boldogfalvakert 3 ó. Melegh Dániel th. (I. sz. gazd. isk.) 3 ó. Rápolthy Á. th. Nyulasi barak Murányi Árpád. Kerekes-telep 3 ó. Bottván János th. Kish.-uti áll. isk. 3 ó. Biró Béla th. Köntösgát 4 ó. Mezey Béla. Sámsoni-uti isk. 4 ó. vall. ünnepély: Kiss István th.

A római katholikus templomban és az iskolakápolnákban:

Február 28-án, nagyböjt harmadik vasárnapján a szokott ünnepi rend. Szentmisék reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor.

Féltizkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Baltaváry Jenő kegyesrendi tanár, szentmise végeztével prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. A déli misén prédikál dr. Hanzély Lajos káplán.

Délután 5 órakor szentkeresztuti áj-tatosság.

A külsőségeken:

Auguszta-szanatóriumban 9 órakor szentmisét mond Tassy Pál kegyesrendi tanár.

A homokkerti iskolakápolnában fél tizkor dr. Kompasz Árpád teréziánumi igazgató, szentszéki bíró.

A nyilastelepi iskolakápolnában tiz órakor Szabó Imre káplán.

Hajdusámsonban reggel 9 órakor szentmisét mond és prédikál dr. Rózsa Jenő káplán.

A görög szertartásu róm. kath. templomban:

Nagyböjt harmadik vasárnapja. — Rendes vasárnapi szentmiserend. 7 órakor reggeli Istentisztelet. 8 órakor diákmise szentbeszéddel. 9 órakor latin szertartásu mise a róm. kath. vallásu katonák részére. 10 órakor nagymisét mond és prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órakor. Délután vecsernye.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Száz oláh parasztot lemészároltak az orosz határőrök

Bukarest, február 27.

Az éjszaka ujabb mészárlás történt a Dnyeszter folyó jobbpartján. Az oláh határőröket éjjel az orosz partról jövő puskaropogás és kézigránátrobbanás riasztotta fel. Mikor fényszórókkal átvilágitottak a tulsó partra, borzalommal látták, hogy a szovjet határőrök mintegy száz főből álló földmüvescsoportot fogtak közre és a szó szoros értelmében lemészárolták. A sebesültek halálhörgése még tisztán hallható az oláh parton.

Hir szerint a földmüvesek az ujabb katonai behívási rendelet miatt akartak csoportosan átszökni s a szovjet határőrök utasitást kaptak, hogy minden átszökési kisérletet foitsanak vérbe és a helyszinen végezzék ki azokat, akik át akarnak szökni Romániába.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap, február 28-án délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet, 10 órakor prédikál Labossa Lajos vallástanár. 11 órakor vasárnapi iskola. — Délután 5 órakor az ev. Filléregylet bőjti délutánja az egyház tanácstermében.

—

— **Előkészületek a hősök emléktáblájának elkészitésére.** A város vezetősége, mint ismeretes, elhatározta, hogy a hősök emlékmüvén táblákat helyeztett el és ezeken megörökiti az elesett hősök neveit. A táblák most elkészültek, azonban az elesett hősök neveit még nem sikerült összeállitani, mert annak idején semmiféle hivatalos feljegyzést az elesettekről nem vezettek. A közigazgatási ügyosztály igyekszik most a névsort megállapitani részben a polgármesteri hivatalban lévő feljegyzések, részben a vegyesdandár rendelkezésére álló adatok alapján, részben pedig ugy, hogy felhivást intéz a közönséghez, hogy mindenki, akinek családjában hősi halott van, jelentse be a közigazgatási ügyosztálynál.

— **Vallásos est a ref. Kistemplomban.** A Piac-utcai egyházrész szokásos vallásos estélye ma 5 órakor lesz a Kistemplomban. Ezeknek a vallásos estélyeknek még e hideg téli időben is szépszámu közönsége van, bizonyságául annak, hogy azokat a hivek megszerették. Ez alkalommal Kovács József s.-lelkész fogja hirdetni az igét. Igehirdetésének tárgya: „Az igazi bőjt" lesz. Szólóének és szavalat teszik még változatossá az estély programját.

— **Az Alföldi Takarékpénztár** Debrecenben tegnap tartotta 59. évi rendes közgyülését, melyen a beterjesztett zárszámadást elfogadták. A közgyülés ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Az intézet részvényei 1931. évi osztalék szelvényeit Debrecenben pénztáránál, Budapesten pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál f. hó 29-től kezdődően darabonként 8.— pengővel váltja be.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. 9—10-ig imaáhitat. 10—11-ig bibliamagyarázat 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig prédikáció. fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal.

— **A Kath. Népszövetség debreceni** csoportja 28-án, vasárnap a szokott helyen, délelőtt 11 órakor folytatja ismeretterjesztő előadássorozatát s ez alkalommal szilicei Várady Gyula ny. plébános tart hitvédelmi előadást, melynek keretében aktuális témáról fog értekezni. A tagokat és érdeklődőket szivesen látja a vezetőség.

— **Az ispotályi templomban** ma délután 5 órakor vallásos estély lesz, melynek programja a következő: 1. Kezdő-ének: 4. dicséret. 2. Fő-ének: 116. dicséret 1—2. verse. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Siposs Imre központi lelkész. 4. Közének: 32. dicséret. 5. Igét hirdet és és uri imát mond: vitéz Szabó Endre v. o. lelkész, aki a „hadbavonult 40 theologus" közül való 6. Közének: 116. dicséret 3. verse. 7. Szaval: Vitéz Szabó Éva. 8. Énekel: Kiss Béla, a Révész Bálint cserkészcsapat parancsnokhelyettese, orgonan kiséri: Bartha Emma. 9. Imádkozik: Török Tibor leánygimnáziumi tanár. 10. Záró-ének: 116. dicséret 5. verse.

—**Dr Darkó Jenő előadása: Expedíciók az őshaza felkutatására.** Csütörtök este 6 órakor a Városháza közgyülési termében dr Darkó Jenő egyetemi tanár, a Főiskolai Tanfolyam kiváló elnöke igen érdekesnek igérkező előadást fog tartani, amelynek tárgya azoknak a tudományos expedicióknak az ismertetése, amelyeknek célja a magyarság őshazájának felkutatása volt. Hogy ez a probléma mily nagy fontosságu, elég ha arra gondolunk hogy már a XIII. században, IV. Béla uralkodása alatt emlitik Julián barát társaival, hogy felkeresse az őshazát és ugyancsak ezt a célt akarta elérni a világhirü Körösi Csoma Sándor, aki egész életét a magyarság bölcsőjének felkutatásának szentelte. Az előadás, — melyet vetitett képek kisérnek — pontosan 6 órakor kezdődik és teljesen ingyenes.

— **A Katholikus Otthon** március 6-án, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a róm. kath. reál. gimn. disztermében hazafias ünnepséget rendez. Belépődij 50 fillér. Ruhatár (10 fillér.) Jegyek az előadás előtt a pénztárnál válthatók. A teljes müsort a március 6-iki vasárnapi számban fogjuk közzé tenni.

— **A MANSz kulturestje.** A MANSz debreceni csoportja március 12-én a Bika-szálló nagytermében nagyon szép müsorral kulturestélyt rendez. Közremüködnek: dr. Lukáts József gimn. ig. (Tata), Zilahy Lajos iró, Uray Margit zongoramüvésznő, Szilágyi Imre hegedümüvész. Részletes müsort a napokban közöl a MANSz elnöksége. Jegyek 2 P, 1 P és 50 filléres árban a MANSz irodában kaphatók (Széchenyi-u. 1. sz., I. emelet.)

— **A debreceni és hajduvármegyei Kertészeti Egylet** február 29-én, hétfőn délután négy órai kezdettel tartja kertészeti előadását Debrecenben a városháza közgyülési termében. Előadók: dr. Gulyás Antal gazdasági akadémiai tanár a vértetü pusztitó fürkészdarázsról és Pohl Ferenc m. kir. gazdasági tanácsos a debreceni gyümölcsösök telepitése körüli teendőkről, mely vidékünk gyümölcsészeti fejlesztésére rendkivüli fontossággal bir.

— **Lóvizsgálat.** A Debrecenben szokásos évi lóvizsgálatot ez évben márcicus másodikán tartják meg. A tanács erre Kiss Lajos és dr Bauer Endre állatorvosokat és dr Bodnár József aljegyzőt küldte ki.

— **Az Arany Bika éttermei** uj konyhafőnököt kaptak Csáky Sándor a tátrai Palace szanatórium és budapesti Royal-szálló volt főszakácsa személyében. — Csáky neve fogalom gastronomiai téren s igy alkalmaztatása az Arany Bika igazgatóságának értékes akviziciója, amelyről a debreceni közönség minden bizonynyal örömmel értesül.

—**A MANSz ingyen ebédakciója.** — Szeretettel kérjük mindazokat a kedves asszonytestvéreinket, akik akciónkhoz csatlakoztak, hogy még egy pár hétig lássák el meleg étellel pártfogoltjaikat. A hideg nem enyhült, a tavaszi munkák megkezdése s ezzel a kereseti alkalom bizonytalan időre eltolódott. Szegényeink helyzete ma sem könnyebb, mint karácsony előtt volt, mikor elsőizben kértük támogatásukat. E hónapban is ünnepet várunk és várják ők is — hideg szobával és hideg tüzhellyel. Ne hagyjuk el még őket ebben a hónapban, hiszen csak megjön majd a meleg tavasz s akkor könnyebb lesz az ő életük is. Nagyon sokan, tudjuk jól, önként megoldották a 3 hónapos felajánlott támogatást, — mi most minden asszony-testvérünkhöz kérő szóval fordulunk: lássák még el márciusban szegényeiket. Nagy szeretettel és hálás szivvel mondunk köszönetet minden falat kenyérért, melyet az éhezőknek juttattak kedves asszonytársaink, a jó Isten megáldja a jószivü adakozót. Elnökség.

— **A Petőfi dalkör közgyülése.** A Petőfi dalkör március 15-én este 8 órakor évi rendes közgyülést tart Petőfi-tér 4. sz. a., a Kemény János bácsi Kispipa vendéglőjének külön termében. A közgyülés tárgyai: 1. 1931. évről titkári, pénztárnoki s számvizsgálói jelentések tárgyalása, valamint a felmentvények megadása. 2. Üresedésben levő tisztikari s választmányi tagsági helyek betöltése. 3. Oklevelek és érmek kiosztása. 4. Esetleges inditványok és előterjesztések. Ezen közgyülésre a dalkör alapitó, pártoló, rendes és működő tagjait ezuton hivja meg a dalkör elnöksége.

— **Március 6-ra marad el a HONSz közgyülése.** A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége debreceni csoportjának február 28-ra hirdetett közgyülése, tekintettel arra, hogy a főispáni installációt megelőző rendezkedés és takarítás miatt a városház nagyterme nem állhat rendelkezésre, egy héttel elmarad. A közgyülés ilyenformán március 6-án lesz a már meghirdetett tárgysorozattal. Elnökség.

— A Kereskedő Dalkör közgyülése. A Kereskedő Ifjak Dalköre 1932 március 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Dalkör Ferenc József-ut 8. sz. a. helyiségében 46-ik rendes évi közgyülését, amelyre a Dalkör tagjait tisztelettel meghivja az Elnökség. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés és zárszámadások ismertetése. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Pénztárnok és számvizsgálók felmentése tárgyában határozat hozatal. 4. Megemlékezés az alapitó tagokról. 5. Az 1932. évi költségelőirányzat letárgyalása. 6. Szolgálati érmek és oklevelek kiadása. 7. Esetleges inditványok letárgyalása, ha azok a közgyülés előtt 8 nappal elnökhöz irásban beadatnak. 8. Tisztujitás. A zárszámadások az elnöknél megtekinthetők.

— **Álarcosbál a Koronában** — március 5-én, szombaton, 8 értékes dijkiosztással. Külön meghivó nincs.

— **Rendőri hirek.** Frank Imre kereskedő tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy az Arany János-utcára való költözködése közben különböző holmiait ellopták. Kára 40 pengő. — Hasonló panaszt tett özv. Farkas Istvánné, akinek Hajnal-utcai pincéjéből egy férfi és egy nőikabátot loptak el. A rendőrség a nyomozást megindította.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Burai András gazdálkodó — Nagy Katalin.

Házasságok: Bajáki József gépész—Kaszás Zsuzsa, Neuschl János cipészmester—Kiss Mária. Kovács Lajos fm. — Pálfi Róza, Bareza Dániel gazdálkodó—Faragó Erzsébet, Szolnoki Sándor gazdálkodó—Ember Eszter, Kocsis Sándor fm.—Mezei Sára. Deme Imre szabómester—Bihari Julia, Szabó Béla utazó—Veszprémi Ilona. Pap Gábor fm.—Kosztik Mária, Bihari Ferenc fm.—Vilmányi Katalin.

Születések: Nagy András fuvaros, fiu András, — Németi István gazdálkodó, fiu József, — Nagy Imre fm., fiu Imre, — Abai Antal máv. fütő, fiu Antal, — Deutsch Antal fogmüves segéd, leány Katalin, — Lobnai Imre erdőőr, fiu Zoltán, — Szilágyi István gazdálkodó, leány Julia, — Dihen Béla npsz., fiu Béla. — Egri Gusztáv bérlő, leány Katalin és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Siposs István ref. 9 hónapos, Agárdi-u. 20. — Rohács Lajos ref 2 hónapos, Nagyhegyes 52., — Czeglédy Lajos ref. 69 éves, Rákóczi-u 52., — özv. Banthaber Oszkárné Erőss Jolán r. katb. 77 éves, Hajnal-u. 7., — Balha Berenc ref. 35 éves, Bellegelő 495., — özv. Vittmann Józsefné Tóth Ágnes r. kath. 70 éves, Károly F. J.-ut 17b., — özv. Szodrai Imréné Tarsoly Zsuzsánna ref. 78 éves, Pacz 20., — Szabó Vince ref. 24 éves, Külsővásártér 18., — Kovács Ilona ref. 2 éves, Bercsényi-u. 53.

— **Hibaigazitás.** A szombati számunkban közölt vezércikkünkbe a korrektor elnézése folytán hiba csuszott be. A harmadik bekezdésnek ez a mondata: Milyen mások lennének ezek a számok például, ha zsoldos hadseregünk volna, — helyesen igy hangzik: Milyen mások lennének ezek a számok például, ha zsoldos hadsereg helyett általános védkötelezettségen alapuló hadseregünk volna.

— **Dr. Jánossy Gyula előadása a KIE-ben.** A KIE hagyományos havi összejövetelét ma este 8 órakor tartja a KIE diszteremében. Ez alkalommal dr Jánossy Gyula orvos, a KIE ügyvezetője fog előadást tartani az „Egészséges élet" címen, illetve bevezeti ezt a témát és vita tárgyává teszi. Kizárólag csak fiatalemberek vehetnek részt az estélyen, amelyiken párolgó teát is kapnak a résztvevők. Semmiféle belépődij, vagy müsormegváltás nincs. Kezdete este 8 órakor a KIE-ben (Piac-utca 7., I. em.)

— **Debreceni jogászok estélye Karcagon.** A debreceni joghallgatók Werbőczy B. E. Derék-törzse március 5-én Karcagon nagyszabásu estélyt rendez az ottani MANSz Leánykörével karöltve.

— **A csapókerti ref. egyházrészi tanács** 19-én tartott ülésében kisorsolt 30 tanácstagot és intézkedéseket tett az uj választás megejtése iránt. A választást március 1-re, keddre tüzte ki, mely az Árpád-téri templomban a reggeli 8 órás istentisztelet után kezdődik és szavazás esetén a csapókerti elemi iskolában nyomban folytatódik s tart megszakitás nélkül délután 4 óráig. A vezetőség felhivja a csapókerti egyházrészi hiveket, hogy a fentközöltéket ezuton tudomásul venni és figyelemre méltatni szivesked-jenek.

— **Önborotvák,** zsebkések hajhálók, kézitáskák legolcsóbban beszerezhetők **Kulcsár Imre és Fiai** közismert üzletében. Alapitva: 1882

— **Ingyen vetitettképes előadást tart a KIE-ben Sztankay F. Béla fémipariskolai főigazgató.** A KIE Szabadegyetem keretében kedden este fél 7 órakor a „Vasgyártás" címen előadást fog tartani Sztankay F. Béla nyfémipari isk. kerületi főigazgató. A világ mechanizálását, a gépek elterjedtségét mind annak köszönhetjük, hogy a vasgyártásunk teljes sikert ért el. A magyar vasgyárak teljesen felveszik a versenyt a legmodernebb külföldi gyárakkal is. Erről a nagyon érdekesnek igérkező témáról fog előadást tartani a Tiszántul legnagyobb szakembere, Sztankay F. Béla. Előadását vetített képekkel fogja kisérni. Kérik a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg, mert a termet fél 7 órakor elsötétitik. Semmiféle belépődij, vagy müsormegváltás nincs. A KIE diszterme a Piac-utca 7. sz. I. em. van.

— **A Máv. Filharmonikus zenekar** harmadik bérleti hangversenye március 6-án, vasárnap este lesz a Bikaszálló disztermében. Közreműködik Molnár Anna fővárosi hárfamüvésznő, aki zenekari kisérettel Pierné hárfaversenyét fogja előadni. Országos jelentőséget kölcsönöz a hangversenynek az a körülmény, hogy itt kerül első bemutatásra Ábrányi Emil „Trianon" c. szimfonikus költeménye. Jegyek Hegedüs és Sándornál válthatók.

— **A Polgári és Gazda Kör** március 13-án d. u. 5 órakor tartja évi rendes közgyülését, melyre a tag urakat és az érdeklődőket tisztelettel meghivja az Elnökség.

— **A Dóczy Volt Iskolatársak Szövetsége** március 1-én, a hónap első keddjén tartja clubdélutánját, de a rendes szokástól eltérően az uj Dóczy épület tornatermében. Egy mindnyájunkat érdeklő előadás van müsoron. A leánygimnázium kiváló zene- és énektanára: Horváth Károly tart értékes előadást: „A gramofon haszna a középiskolában, kapcsolata a zenetörténettel." 200 éves zenei emlékek elevenednek meg a hallgatóság előtt. Lemezbemutatások a régi és uj muzsikából. Az elnökség hiszi, hogy a fenti előadás igen sokakat vonz majd olyanokat is, akik eddig nem voltak állandó látogatói a clubdélutánnak. Az elnökség szeretettel hivja és várja a szövetség minden tagját, valamint az Öreg Diákok tagjait, a társintézetek iskolafárs-szövetségei tagjait. Belépti dij nincsen, csupán a beiratnál elhelyezett perselybe adakozhatik mindenki tetszése szerint. Meghivót nem küldünk széjjel. Az érkezőket rendező háziasszonyok és házikisasszonyok fogadják barátságos szavakkal, akiknek névsora a következő: özv. Böszörményi Pálné, dr Papp Ferencné, Tóth Kata, dr Szabó Gusztávné, dr Nábráczky Béláné, Kovács Katalin, dr Magyar Simonné, dr Kiss Lajosné, Tasnádi Kardos Gézáné, dr Dóczy Gedeonné, Gál Anna, Gombos Erzsébet.

— **Ping-pong verseny a református kollégiumban.** Ma vasárnap zajlik le a kerületi ping-pong verseny, a református gimnázium tornatermében. Vendégeket szivesen lát a rendezőség.

— **Az „Egységespártkör"** fiatalságának mai társas-összejövetele délután 5 órakor kezdődik az Arany Bika kistermében. Szórakozóversenyen kivül szünetközi vigmüsor is lesz.

— **Három tógás doktort avattak tegnap az egyetemen.** Szombaton délben a Tisza István Tudományegyetemen doktorráavatás volt. A kollégium disztermét teljesen megtöltötték 12 óra után az uj doktorok rokonsága, ismerősei és jóbarátai. Ott láttuk a közönség soraiban dr. Bókay Zoltán gyermekklinika igazgatót, dr. Dávid Lajos egyetemi tanárokat. Negyed egykor vonult be a teljes tanács, hogy felavassa Varga Bélát a jog-, Lódy Lászlót az orvos-, s Hittrich József budapesti tanárt a bölcseszettudományok doktorává. Az uj doktorok nevében Varga Béla kérte a felavatásukat. Az eskü szöveget dr. Erdős Károly hittudományi dékán olvasta fel. Az avatást dr. Tóth Lajos, dr. Bodnár János, dr. Milleker Rezső dékánok végezték. Az avatottak nevében dr. Lódy László mondott köszönetet a tanácsnak. Az uj doktorokhoz azután dr. Neuber Ede rektor intézett avatóbeszédet. Beszédében igen emelkedett szavakkal bucsuztatta a szép, bensőséges ünnepélyről a zajos és háborgó életbe kilépő uj doktorokat, kiket a magasabb tudományokra méltóknak találtak, de akik nem azért kapták ezt a kitüntetést, hogy több jogot igényelhessenek, hanem azért, hogy az Alma mater és a köz javára szolgáljanak. Az uj doktorok, az Alma mater reprezentánsai szép tervekkel indulnak az életbe s ha ez a szép terv nem valósul is meg, nem szabad csüggedni. Majd a nagy angol férfiu, Washington György kétszáz éves emléke köré fonta a kegyelet babérkoszoruját. Az ő szellemét elevenitette meg, az ő hátorságát, férfias magatartását és kitartását mint egy biztos házat, mint egy eszményképet tüzött ki az uj doktorok elé, mert a nemzet jövője ilyen Washington-lelkületü emberektől függ. Az avatóbeszéd után az avatóközgyülést a rektor berekesztette. **Cs. S.**

— **Ecsedi István dr. előadása a nyomdászházban.** Vasárnap délután 5 órakor dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, a Déri-muzeum igazgatója tart előadást a nyomdászsegélyző egyesület Arany János-utca 39. szám alatti székházában „A magyar ember és a nagyvilág" címmel. A kitünő tudós előadása iránt általánosan nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami teljes mértékben indokolt is, hiszen dr. Ecsedi István alapos tudásu, éles megfigyelésre való, eredeti szempontu előadásai mindenkor eseményszámba mennek.

— **Beke László előadása a mezőgazdasági termelés átszervezéséről.** Rendkivül érdekes és aktuális előadás meghallgatására lesz ma alkalma az érdeklődőknek és a gazdaközönségnek, délelőtt 10 órakor, a Déri-muzeum előadótermében. Itt fogja megtartani, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara meghivására, a Debreceni Gazdasági Egyesület közreműködése mellett, előadását a mezőgazdasági termelés átszervezéséről Beke László ny. m. kir. gazdasági tanár. Felhivjuk a város gazdaközönségét, hogy Beke László előadását, amelyen az ő által szerkesztett termelési térképek is bemutatásra kerülnek, okvetlenül hallgassa meg, mert annak aktuális agrártermelési kérdéseket tárgyaló témája mindenkit érdekelni fog és mindenkire nézve tanulságos lesz. Belépés dijtalan.

Erős, vérből, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József" keserüviz naponként való ivása a legkisebb erőkódes nélkül könnyü és rendes bélműködést biztosit. Számos szakorvosi jelentés bizonyitja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuzban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Ma van az Ady-Társaság nyilvános vitája.** Az Ady-Társaság ma, vasárnap délután fél 5 órakor nyilvános vitát rendez a Déri-muzeum disztermében. Tárgyak: Korszerütlen operett. Előadó: Béber László. Vitavezető: Juhász Géza. Belépődij nincs.

25042—1931. adó.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, akár posta utján behozott fogyasztási adó köteles cikkeit, — **bor, sör, rum és szeszesitalokat a beho** zataltól számitott 24 óra alatt a városi adóhivatalnái a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigoru ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak a nyolcszorosáig terjedő birság összegben elmarasztaltatik. A szállitás a téli hónapokban csak reggel 7 órától este 7 óráig történhetik.

Debrecen, 1932. február 27.

Városi adóhivatal

6665—1932. adó.

HIRDETMÉNY

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter ur 1932. évi 1900. sz. körrendeletével elrendelte, hogy azon földhaszonbérlőknél, akiknek a bérlete általában 20 holdat meg nem halad, a bérlet terjedelmében bekövetkezett minden változás hivatalból vezetendő figyelembe s annak megfelelőleg az 1931. évre megállapitott jövedelem adó arányosan helyesbitendő. Felhivja a városi adóhivatal a 20 holdon aluli földhaszonbérlőket, hogy bérletükben az 1931. év folyamán bekövetkezett változásokat március 1. napjáig annál is inkább jelentsék be, mert elmulasztása esetén a kivető hatóságoknak adatok hiányában nem áll módjában ezt az adózók érdekében hozott rendelkezést végrehajtani.

Debrecen, 1932 február 26.

Városi adóhivatal

ÁRVERÉS. 1139—1932. tkvi szám. Boross Erzsébet végrehajtatónak Deák Sándor végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság az ujabb árverést 78 pr. P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén lévő, Debrecen városban fekvő, s a debreceni 8452. sz. betétben A + 1. sorsz. 9185. hrsz. a foglalt, Legányi-u. 4. sz. ház és udvarnak Deák Sándor nevén álló negyedrészére 2070 pr. P kikiáltási áron, özv. Deák Sándorné Liener Mária javára C. 20. sorsz. alatt bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával elrendelte. Az árverést az 1932. évi március hó 10 napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. sz. I. ajtó) fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni. Debrecen, 1932. évi január hó 13. A debreceni kir. járásbiróság, mint telki hatóság.

Szinház Mozi

SZINHAZI MUSOR:

Február 28-án vasárnap d. u. 3 órakor opera-előadás, a leszállitott olcsó esti helyárakkal. Kőszeghy Teréz, Szórád Ferenc, Csóka Béla vendégfelléptével: **Pillangó kisasszony.** Este 8 órakor. vas. d. u. olcsó helyárakkal **Maya.** operett.

Február 29-én, hétfőn este 8 órakor, A (23) bérletben, szigoruan csak felnőtteknek. **Hajnal Betty.** az Országos Kamaraszinház művésznőjének vendégfelléptével: **Potyautas,** vigjáték.

Március 1-én, kedden este 8 órakor bérletszünetben, a leszállitott vasárnap délutáni olcsó helyárakkal: **Maya,** operett.

Március 2-án, szerdán d. u. 3 órakor ifjusági előadás. Szórád Ferenc felléptével: **Mosoly országa.** Este 8 órakor B (23) bérletben. Hajnal Betty, az Országos Kamara Szinház művésznőjének vendégfelléptével, szigoruan csak felnőtteknek: **Potyautas,** vigjáték.

Március 3-án, csütörtökön d. u. 3 órakor zóna-előadás: **Maya.** operett. Este 8 órakor Cselényi József, a Nemzeti Szinház művészének vendégfelléptével: **Hamburgi menyasszony,** operett, a leszállított rendes esti helyárakkal.

Március 4-én, pénteken este 8 órakor C (23) bérletben, Cselényi József, a Nemzeti Szinház művészének vendégfelléptével: **Hamburgi menyasszony,** operett, a leszállitott rendes esti helyárakkal.

Csokonai szinház

Ma

Vasárnap délután 3 órakor

OPERAELŐADÁS

a csak délután szinházba járni tudó közönség számára

a leszállitott olcsó esti helyárakkal

Kőszeghy Teréz, Szórád Ferenc és Csóka Béla vendégfelléptével

Puccini világhirü operája

PILLANGÓ KISASSZONY

—

MA

vasárnap és kedden este 8 órakor

Az idény sláger operettje

MAYA

a leszállitott vasárnap d. u. olcsó helyárakkal

hétfőn este 8 órakor

Hajnal Betty.

az Országos Kamara Szinház művésznőjének vendégfelléptével.

a bemutatón nagy sikert aratott

POTYAUTAS

(vigjáték)

Március 3. és 4-én

Cselényi József,

a Nemzeti Szinház kiváló müvészének vendégfelléptével,

a leszállitott rendes esti helyárakkal!

HAMBURGI MENYASSZONY

Siessen jegyét biztositani!

METEOR MOZI MÜSORA:

Vasárnap: „Királynő férje", világfilm Maorice Chevalier-el. Megelőzi: „Lilian Róth". Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak d. u. 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

MŰVÉSZET

Jeanne Marie Darré és Gina-Batt Pagini hangversenye

A Zenekedvelők Körének IV. bérleti estje

Jeanne Marie Darré... Amikor először hallottuk, négy év előtt egy hangverseny-matiné keretében, még nem futott be a világdicsőség dobogójára. Gyerekleány volt legkezdetén az elindulásnak. Akkor mi azt irtuk róla, hogy művészete a tökéletesség magaslatára ivel. Valami csodás és megfoghatatlan erő, a zsenialitás szárnyai repitik előre. Jeanne Marie Darré a jövő legnagyobb pianistája. Ezt irtuk akkor és egy év után, a második koncertjén, amikor már az európai zenevilágnak népszerü művésze lett, a Zenekedvelők Köre mint *világmárkával* dicsekedhetett törzspublikuma előtt.

Most harmadszor hallottuk Debrecenben. A fiatal művésznő azt a várakozást is felülmulta, mely joggal megelőzhette eddigi szereplései után. Ha „zenei ünnep"-ről beszélhetünk, ugy tegnap este a debreceni zenekedvelők tábora valóban ünnepet ült. Ünnepelte egy zseniális művésznő karrierjét, mely nemcsak a zenei téren is mindjobban érvényesülő star-rendszer, hanem a tudás és lelki-szellemi elhivatottság egyenes utján jutott el világhirének magaslatára.

Jeanne Marie Darré játékmodorát tekintve a Liszt-játékosok közé tartozik. Ez annál érdekesebb, mert ez a modor a klasszikus virtuozitás megkapó eszközeit a gigászi erőnek kifejezéseivel egyesiti. Ha hozzávesszük, hogy művészetének eme tulajdonságát a belső értelmezések franciás finomsága, a női lélekből fakadó kedves őszinteség is átitatja, itt olyan művészet bontja ki erejét, amilyennel még — legalább is a női interpretátorok között — nem találkoztunk eddig.

Jeanne Marie Darré debreceni műsora elejétől végig Liszt-darabokból volt összeválogatva. Ez is bizonyitja, hogy nemcsak modorban, de lelkületben is Liszt-játékosnak tekinti magát. Kifejezése grandiózus, hitben, világnézetben rendkivül alapos, igazán tartalmas művész. És mindez a virtuozitás biztonságával párosul. Technikája, de különösen a billentésmodorban megnyilvánuló tökéletesség, kiforrott. Nincs olyan technikai, vagy kifejezési probléma, amit ne tudna megoldani a legnagyobb könnyedséggel. Liszt „Spozalizio", „Tarantella" (az „Années de Pélérinage"-ból) művei s a nagy magyar muzsikus három etude-je vezették be a műsorát, amely a Szent Ferenc-költeményben csúcsosodott ki teljesen.

A felejthetetlen szépségü hangverseny másik erőssége Gina-Batt Pagini bécsi operaénekesnő volt, aki Verdi- és Strauss-áriákkal aratott őszinte sikert. Különösen a mélyebb regiszterekben nyujt finom művészetet. Nemesen átérzett, lelkes interpretációit szintén nagy tapsviharokkal honorálta a közönség de bőven kijutott az ünneplésből Szabó Emil zeneiskolai tanárnak is, aki a zongorakiséretet látta el művészi stilusérzékkel, finom alkalmazkodó tudással. *(ln)*

TESTEDZÉS

A mai nap sportja

A mai nappal teljes erővel megindulnak a futball-bajnoki mérkőzések.

Az I. profiligában 5, a II. ligában 3, az amatőröknél egész sereg mérkőzés kerül lebonyolításra.

Debrecenben csak márc. 6-án indul az amatőr bajnokság, a szabolcsi alosztály azonban, tekintettel az őszről elmaradt mérkőzésekre, ma már startol A helyi amatőrök a már közzétett mérkőzésekben vesznek részt.

Részletes program:

I. Liga:

Ferencváros—Nemzeti,
Hungári—Bocskay,
Vasas—Ujpest,
Kispest—Attila,
Somogy—III. ker. FC.

II. Liga:

Turul—Soroksár,
ETC—Pécsbaranya,
Megyer—Terézváros.

A mérkőzéseket elülállók pályáján játszák le.

Szabolcsi alosztály: Nyirbátor: NyAFE—NyÖTSE. — Nyiregyháza: NyVSC—NyTVE.

—

Debrecen város 1932. évi birkozóbajnoksága

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület március 19-én és 20-án rendezi meg Debrecen város 1932. évi birkozóbajnokságát, amelyre az egyesület vezetősége ugy a főváros, mint a vidék legjobb birkozóit meghivta. Egészen bizonyos tehát, hogy ez a verseny is méltón fog sorakozni a DMTE korábbi országos versenyei mellé, amelyek mindenkor kimagasló eseményei voltak a magyar birkozósportnak.

Sajnos, Debrecen igen szegény olyan nagy befogadóképességü teremben, amely egy ilyen hatalmas verseny lebonyolításához pedig elengedhetetlenül szükséges volna s igy a rendezőség méltán lehet hálás a Debreceni Kereskedő Társulat nemes gondolkozásu elnökségének, amely — minden ellenszolgáltatás nélkül — immár ismételten bocsátja a DMTE rendelkezésére hatalmas tornatermét.

Ennek az impozáns versenynek a lebonyolitására legalkalmasabb hely tagadhatatlanul az Arany Bika diszterme lenne, azonban a terem igénybevétele olyan hatalmas összegbe kerülne, amely ugyszólván lehetetlenné tenné ezeknek a versenyeknek Debrecenben való megrendezését, mert hiszen annak a 80—100 birkozónak az ellátása, elhelyezése, akik a fővárosból és az ország különböző részéből sereglenek Debrecenbe, igy is olyan sulyos terhet jelent, amely jóformán felemészti a várható bevételt s hogy a Debreceni Munkás Testedző Egyesület ennek dacára is megrendezi grandiózus versenyét, erre magyarázatot csak Debrecen sportkedvelő közönségének a DMTE versenyeivel szemben mindenkor megnyilvánult áldozatos bőkezüsége ad, amikor — Debrecen város főispánjával és polgármesterével az élén — minden tiszteletet megérdemlő szeretettel sietett adományaival és tiszteletdijaival a verseny sikerét előmozditani.

A rendezőség különben már a jövő héten megkezdi a verseny belépőjegyeinek elővételben való árusitását, hogy ezáltal is módot nyujtson a közönségnek a versenyen való részvételének idejében való biztositására.

—

A Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Ker. Nemzeti Liga helyiségében (József kir. herceg-u. 16.) a közgyülést előkészitő intézőbizottsági ülést, utánna fél 12 órakor tisztujitó közgyülést tart, mely határozatképtelenség esetén 12 órai kezdettel tartatik meg az előirásos tárgysorozattal, mig utánna a versenynapi egyeztetés tartatik meg.

VIGSZINHÁZ URANIA	Mozik müsora	ifjusági előadás 11 órai kezdettel.
Február 28—29.	Vasárnap	Hétfő:
Hétk. 5—7—9. **VIGSZINHÁZ** vasárnap 3, 5, 7, 9	Kacagó asszony, főszerepben: Bayor Gigi	Ugyanaz, mint vasárnap
Hétk. 7—9 óra **URANIA** 3—5—7 9 óra	Három ablak kelet felé, hangos kémdráma. Benett, Sroheim	A titkok hajója (U 172) George O Brien és Mona Marissal a főszerepben.
APOLLÓ 3—5—7—9 óra	Fantomas, kalandortörténet. Richárd Talmagde főszereplésével	SZÜNET

A hétköznapi 5 és vasárnap 3 órás előadások mérsékelt helyárakkal.

HIRDETMÉNY

Az Országos Társadalombiztositó Intézet értesülése szerint a munkaadók körében „Társadalombiztositási Évkönyv II. rész 1931—32." cimü kiadványt árusit az Intézet előtt ismeretlen egyén, aki „társadalombiztositási igazgató"-nak, vagy „társadalombiztositó intézeti igazgató"-nak mondja magát. Az illető eljárása és ennek során tanusitott magatartása a munkaadók előtt azt a látszatot keltheti, mintha ő maga O. T. I.-tisztviselő, az általa árusitott könyv pedig a munkaadókat közelebbről érdekiő társadalombiztositási tudnivalókat tartalmazó olyan mü volna, amelynek a munkaadók által történő beszerzését az Intézet ajánlatosnak tartja és ezért ügyviteli szervei utján minél szélesebb körben terjeszteni törekszik. Ezzel szemben a valóság az, hogy az illető nem OTI-tisztviselő, az Intézet ennek az évkönyvnek a terjesztését semmiképen támogatni nem kivánja, sőt valamennyi ügyviteli szervét kifejezetten eltiltotta az árusitásban, illetőleg terjesztésben való közremüködéstől. Éppen ezért az Intézt arra kéri a munkaadókat, hogy a könyv árusitóját abban az esetben, ha OTI-tisztviselőként mutatkoznék be, rendőrhatóságilag igazoltassák.

Debrecen, 1932 február 26-án.

Dr. Bellaagh s. k. h. ügyvezető. A kiadmány hiteléül: Berényi s. hiv. vez.

RÁDIÓ

Rádió skandalum Debrecenben

A Keletmagyarországi Rádió Társaság a postakisérleti állomással karöltve 1929. év őszén megállapitotta, hogy az akkori türhetetlen rádió zavarokat a helyivasut áramszedői és a kisfogyasztásu fémszálas lámpák (25 wattos) okozták. Régebben ugyanis a helyivasut nagyobb fogyasztásu szénszálas lámpákat használt, melynek magasabb amperszáma kevésbé zavarta a rádió vételt.

A helyivasut igazgatósága akkor előzékenységből a kis fogyasztásu 25 wattos izzókat kicserélte 60 wattos nagyobb izzókra s kilátásba helyezte, hogy a régebbi rendszerü áramszedő lirákat is kicseréli a jobb és Budapesten is használatos Szalay—Fischer-féle áramszedőkre s ugy az 1930 január 22. mint az 1930 március 20-iki postához intézett beadványában kéri a postagazgatóságot, hogy a nagyobb fogyasztást, amely a kis lámpáknak nagyobbra való kicserélésénél előállott, továbbá az áramszedő lirák kicserélési költségeit, melyek tetemes összegbe kerülnek, fizesse meg.

A fenti beadványokra a postaigazgatóság egy és háromnegyed év után a következőket válaszolta a helyi vasutnak:

„Fenthivatkozott beadványára értesitem a tek igazgatóságot, hogy a helyivasut áramszedőinek átalakitásával, valamint a nagyobb fogyasztásu szénszálas lámpák bevezetésével kapcsolatos beruházási és fennartási költségeket elvi okokból nem áll módomban magamra vállalni."

Kétségtelen, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között a helyivasutat nem lehet arra kötelezni, hogy az összes átalakitási munkákat magára vállalja. A helyivasut igazgatósága kijelentette, hogy érzi és tudja, hogy a rádiósokra tartozik figyelemmel lenni s teljesitene is minden kivánságot, ha nem volna valaki, aki tartozna ezt megfizetni.

Véleményünk szerint ezen költségeket az tartozik megfizetni, akinek ebből haszna van. (Posta).

A helyivasut igazgatósága megigérte, hogy egyelőre a nagyfogyasztásu izzókat nem cseréli ki a zavarokat okozó kis izzókra, hanem ujból átir a Posta Vezérigazgatósághoz rámutatva arra, hogy a mai sulyos anyagi helyzetben ezt az áldozatot nem tudják meghozni, de azt is kijelentették, hogy ha 3 hónapig nem történik semmiféle intézkedés a költségek viselését illetőleg, ugy ujból visszatérnek a kis izzókra. Ebben az esetben pedig ujra elő fognak állni a régi — villamos kocsik okozta — zavarok.

A Keletmagyarországi Rádió Társaság elnöksége elhatározta, hogy az ügyben felterjesztést fog küldeni a miniszteriumnak s sürgős intézkedést kér a régóta huzódó ügynek olyan elintézésére, mely a rádiósok érdekét minden tekintetben megvédené, mert ellenkező esetben a debreceni és környékbeli rádiósok le fogják mondani a rádió előfizetéseket.

Rádiósok! Soha sem volt nagyobb szükség a tömörülésre és összefogásra, mint most, s ha közös érdekeink megvédését most elmulasztjuk, ugy mindenki azzal lesz kénytelen később megelégedni, amit és ahogyan azt kapni fogja s akkor a rádióban, az emberiség eme nagy alkotásában nem gyönyörködni, hanem bosszankodni fogunk.

—

Budapest vasárnapi müsora:

9.00: Hirek kozmetika. 10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr Ravasz László püspök. 11.00: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomból. Szentbeszédet mond P. Szunyogh Xavér szentbenedekrendi tanár. Utána Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. Majd zenekari hangverseny. Karnagy Nádor Mihály. Közreműködik Pécsy Erzsi. 1. Rosamunda, nyitány. 2. Carmen, Micaela áriája. 3. A fehérnő ábrándja. 4. Ha álmom mély. dal. 5. Kék madár, szvit. 6. Delibes: Lakmé, balettzene. 7. Nádor: Eugénia belépője az Offenbach c. operettből. 8. Strauss János: Denevér, nyitány. 3.00: Gramofonhangverseny. 1. A szevillai borbély, nyitány. 2. Történetek a bécsi erdőből, keringő. 3. Rész let a Walkür-ből. 4. Massanet: Elégia. 5. Mozart: Don Juan, ária. 6. Puccini: Tosca, képaria. 7. Puccini: Turandot ária. 8. Ne legyen szerelmes. 9. Egyveleg a Fehér ló c. operettből. 10 Rumba. 11. Bartos Zoltán: Nagysád, foxtrott. 12. Tánczene. 2.45: Székács Elemér: Időszerü gazdasági tanácsadó. 3.30: Az iskolánkivüli népmüveiés rádióelőadása. 1. Magyar dalok: a) Veres Sándor átirata: Az ifiasszony és a cinegemadár; b) Jöpp ide tisztán; c) Két bukovinai csángó parasztdal; II. Bárdos Lajos: Két dunántuli népdal; d) Sütött ángyom réteset; Ez a kis lány, barnakislány... Öt magyar népdal Bartók és Kodály gyüjteséből. Énekli a Corvin vegyeskar. 4.15: Zenedélután dr Hubay Jenő budai palotájából. 1. Brahms: Klarinét-ötös. Előadja Paul Tibor, dr Hubay, Gabriel Ferenc, Zsolt Nándor (mélyhegedü) Földessy Arnold (gordonka). 2. Dalok: a) Wolff: Weila éneke; b) A megtért; c) A kovács; d) Beethoven: A csók. Énekli Elek Szidi. Zongorán kisér Kósa György. 3. Beethoven: Vonóshármas. Szerenád. Előadja dr Hubay Jenő (hegedü), Zsolt Nándor és Földessy Arnold. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. 6.00: Magyar nóták. Előadja Cseiényi József és Magyari Imre zenekara. 7.00: Magyar színészek külföldön. Lengyel Menyhért előadása. 7.20: Tündérszerelem. Operett három felvonásban. Szövegét irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte: Huszka Jenő. Rendező: Kiss Ferenc. Utána: Időjelzés, sport- és ügetőversenyeredmények. — Majd körülbelül 10.20: Gertler Ede hegedühangversenye. Zongorán kisér Polgár Tibor. Utána: zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye a Bodókávéházból.

—

Budapesti rádió hétfői müsora:

9.15: A Weidinger szalónzenekar hangversenye. 1. Cri-Cri, nyitány. 2. Álom volt, elégia. 3. Petrás: Holdas éj az Alsteren, keringő. 4. Fáklyatánc. 5. Lehár: Éva, egyveleg. 6. Ma önről álmodtam megint, tangó. 7. Bölcsődal 8. Baladér, egyveleg. — 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának zenéje. 4.00: Asszonyok tanácsadója. 5.00: A Turáni Társaság előadássorozatában Felvinczi Takács Zoltán felolvasása: Nagy Ázsia müvészete. 5.30: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Pesterzsébeti Általános Munkásdalkör és a Budapesti Általános Munkásdalegylet hangversenye. 1. Szerenád. 2. Május. 3. Cseudes éj. 4. Repüli dalunk. A baritonszólót énekli Bőzse József. 5. Himnusz a naphoz. 6. A halott hadsereg. 7. Hullámzó Balaton tetején... Énekli a Budapesti Általános Munkásdalegylet. 6.10: Német nyelvoktatás. 6.30: Venczel Béla dalestje. Zongorán kisér Polgár Tibor. 1. a) Határkő; b) Az arckép; c) A képmás d) Az én tanyám; e) Tartarus. 2. a) A rét magánya; b) A sirkertben; c) Sapphói óda; d) Katonadal 7.00: Emlékezés a fiumei karneválra. Jeszenszky Sándor előadása. 7.35: A Filharmóniai Társaság hangversenye az Operaházból. Vezényel dr Dohnányi Ernő. Utána körülbelül 9.40: Időjelzés, hirek. Közben 10.00 Időjárásjelentés.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A tagositás problémái

Irta: lovag MANZ GYÖRGY

Ma amint a modern tagositás eszméjét fejtegetem, már nem állok oly egyedül olvasóim előtt, mint 25 évvel ezelőtt. Most már vannak sokan köztük tapasztalt kulturmérnökök és közgazdászok, akik ugyanennek a gondolatnak lelkes hivei. Mert végre érvényesül az a felfogás, hogy a tagositásnak legfőbb célja a földnek gazdasági, nem pedig jogi tömörítése.

Hogy a továbbiakat helyesen tudjuk mérlegelni, vegyük előbb a mai állapotokat gorcső alá.

Ahol a tagositás még nincs végrehajtva, a gazdák földtulajdona örökléS, szabadkéz alatti adás-vétel, árverezés, földrefom stb. cimen legtöbbnyire rendezetlen és szétszórt. Nem mondok sokat, hogy vannak gazdák akiknek egyes parcellái átlagban 10—15 felé fekszenek a község legkölönbözőbb határain és dülőin. Ezeknek megmunkálása tiszta időpocsékolás. Belterjesen kezelni egyáltalában lehetetlen. Azonkivül hatalmas területek vesznek kárba a számtalan szolgalmi utvonalak által. Vannak szakemberek, akik komolyan állitják, hogy első földreformunknak összes földszükségleteit ezekből a fölösleges utakból lehetett volna előteremteni, ha egyszersmind egy modern tagositást is rendeztünk volna országszerte.

De régi tagositási rendszerünk sem sokkal jobb. Itt ugyan arra törekedtek, hogy minden gazdának összes földjei egy helyen legyenek de arra már senki sem gondolt, hogy a lakóhelyhez is közel legyenek és hogy birtokosztály és termelési lehetőség szerint is csoportositsák, illetve a földeknek egy minél tömörebb alakot is biztositsanak. Igaza van annak a hazai birtokosnak, aki azt állitja, hogy mahelnap a magyar termőföld nadrágszijjakra lesz fölhasitva. Az által, hogy a földek hosszu szeletként vannak kihasitva, hihetetlen sok terület vész kárba határbarázdákra és az által hogy nem lettek csoportositva, hanem kis területek maradtak beleszórva nagybirtokok közé, a szolgalmi közuthálózat jelentékenyen felszaporodott.

A külterjes gazdálkodás rendszere mellett, ahol amugy is mindenki gabonát termel a dolog még nem olyan nagy baj, ha a lakóhelytől a földig fennálló távolság nagyobb is, de amint belterjes gazdálkodásra törekszünk és azt hirdetjük, hogy csakis a legnagyobb birtokosztályok foglalkozzanak gabonatermeléssel, hogy a többi a birtok arányával ellentétben mind intenzivebb termelési ággal foglalkozzon, a keskeny, hosszu sávok valóságos gazdasági átokká válnak. Csak képzeljünk el egy 10 holdas kisgazdaságot, amelynek hivatása hogy intenziv takarmánytermelés mellett tejgazdaságot, sertéstenyésztést, kézzel müvelendő iparnövénytermesztést üzzön, ha földje bele van ékelve más földek közé és szélessége alig 8—10 öl. Csak határbarázdákra meglepően sok terület vész kárba, mert minél tömörebb, a négyzetalakhoz közeledőbb a terület, annál kevesebb elhatárolásra van szükség, minél keskenyebb és hosszabb, annál több a határvonal. Ennek helyes voltát mindenki kiszámithatja, ha egy 10 holdas darabot körülhatárol. Ha a földnek hossza 1600 öl, szélessége 10 öl sokkalta több határ esik rá, mintha a föld 127 öl hosszu és 126 öl széles. A terület ugyanaz, de határvonala meghaladja a hatszorost is. Ha a birtokosztályok nincsenek csoportositva nagyság és termelési ágak szerint, a kooperativ megmunkálás is lehetetlen. Ugy ma már nem lehet tagositani, hogy uradalmak nagybirtokok, kisgazdaságok, törpegazdaságok és házhelyek egymás hegyén-hátán vegyesen terüljenek el az egész határon.

A földek értékszerinti osztályozása megadja az egész község határában lévő földeknek összértékét. A telekkönyv kimutatja az egyes tulajdonosoknak ingatlanterületét. — Egy igazságos tagositás most aztán elsősorban tisztázza, mennyi földre van minden gazdának igénye, ha értékek szerint történik a tagositás. Alapelvül szólgál, hogy minél kisebb az ingatlan-tulajdon, annál közelebb kell azt a lakóhelyhez vagyis a község központjához elhelyezni. Minél nagyobb, annál messzebb lehet attól. Ez első sorban hatalmas utterületeknek megtakaritását jelenti, mivel az eddig használt szolgalmi utak bevonandók a földek felmérésébe, ahol nem képeznek szükséges összekötő-vonalakat szomszédos községekkel, vagy tanya-csoportokkal. A tömör csoportosulás sokkalta rövidebb uthálózatot igényel mivel a kisebb területek a központhoz közel fekszenek és egymásmellé kerülve, vajmi kevés elágazást igényelnek. A zónák, vagy csoportok szerinti tagositás ezenkivül megkönnyiti a vizellátásnak, illetve erőforrás gazdaságosabb keresztülvitelét is. Haszon termelési ágakkal foglalkozó gazdaságok ilyetén nagyobb teljesitményü gépeket is használhatnak kooperativ irányban közösen. Azok a földek, ahol állandó és sokoldalu megmunkálás válik szükségessé közelebb fekszenek a lakóhelyhez, igy könnyebben őrizhetők és kevesebb járással elérhetők.

A belterjes gazdálkodás különben fokozatosan amugy is rákényszeriti a gazdákat, hogy termőföldjeik közepére költözködjenek, ez csakis tömör alaku földeken lehetséges. A falvakban levő házak lassanként átmennek a mezőgazdasági földmunkások használatába esetleg tulajdonába, mivel ezeknek fontos, hogy centrális helyen lakjanak, közel a szövetkezeti fiók mühelyeihez raktáraihoz és egyéb berendezéseihez. A termelő gazda kivonul földjeire, ui otthont alapit.

Ma talán ez a gondolat is erős ellentállásra fog találni, de egy pár évtized mulva már senki sem fog ahhoz ragaszkodni, hogy mértföldeket vándoroljon mindennap csak hogy munkáját megkezdhesse. Az idő pénz és a pénznek hatalma nagyobb, mint a régi hagyományoké.

—

Kancatörzskönyvelési hirdetmény.

Értesitem a kancatulajdonosokat, hogy a kancák törzskönyvelése és párositása (3 éves kortól kezdődőleg) f. évi március hó 4. és 5-én reggel 9 órakor a bárómvásártéri mázsaház előtt kezdődik. A törzskönyvelés célja: Lóanyagunk javitása és ezzel a lovaknak kedvezőbb áron való értékesitése. A törzskönyvelés előnyei: 1. A törzskönyvelt kancák a város törzsméneséből átvett legjobb állami ménekhez lesznek párositva, illetve azokkal fedeztetve. 2. A törzskönyvelt kancák után a fedeztetési dij fele fizetendő. 3. A törzskönyvelt kanca utóugrásainak száma korlátlan, tehát a kanca annyiszor fedeztethető, ahányszor a mént felveszi. 4. Miután a külföldi vásárlók az ismert származásu lovakért többet fizetnek, tehát a tenyésztők érdeke, hogy lovaikat ez alkalommal a törzskönyvelési bizottságnak bemutassák, amikor is a lóra az előirt bélyeget rásütik, ha törzskönyvelésre alkalmas. 5. A törzskönyvelt kancák és ezek utódai a lódijazásoknál elsősorban dijaztatnak, illetve előnyben részesülnek.

Felhivom a kancatulajdonosokat, hogy amennyiben kancáikat törzskönyveztetni óhajtják, a Gazdasági Egyesületnél (Hatvan-utca 1. alatt III. kapu, I. em.) haladéktalanul legkésőbb március 2-ig jelentsék be.

Az Egyesület a gazdák kivánságának lehető figyelembe vételével állapitja meg, hogy a tulajdonosok a fentirt két nap közül melyiken vezessék elő kancáikat, hogy a torlódás elkerülhető legyen.

A törzskönyveléshez a kancák csikóit is elő kell vezetni. A törzskönyvelés, illetve párositás alkalmával párositási dij cimén lovanként 1 pengő fizetendő.

Debrecen, 1932. február 27.

Polgármester.

Emelkednek a gabonaárak a terménytőzsdén

A készáruüzlet a buza 5—10, a rozs 20, a tengeri pedig 10 fillérrel volt drágább A határidőpiacon pedig a márciusi buza közel 40 fillérrel drágult, mig a májusi buzánál 18 fillér volt az áremelkedés. Ennek következtében a márciusi és májusi buza közötti differencia zárlatnál csökkent. A márciusi rozsnál 20 fillér volt a javulás, a májusi tengerinél pedig 5 fillér.

Az árak emelkedését az idézte elő hogy az éjjel ismét erős fagy volt az országban és mivel aránylag csak kevés helyen védelmezi vastag hótakaró a vetést a fagy ellen, attól félnek, hogy az ujabb fagy esetleg kárt okozhat. Megélénkitette a vételkedvet az is, hogy feltünően csökkent a kinálat a minimális hozatalok következtében és figyelembe vették még, hogy a rozsból egyáltalában nem volt fölmondás és a márciusi buzából is csak 1800 métermázsát jelentettek be szállitásra. Különben a rozs iránt változatlanul érdeklődik a bécsi piac.

A liszt is szilárdabb irányzatu.

Határidőüzlet: Buza március 12,26—30, május 13.23—25.

Rozs: március 14,80—85, május 15.50—55.

Tengeri: május 14.80—85.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 13.15—13.80, 78 kg 13.20—13.95 79 kg 13.45—14,10, 80 kg 13.55—14.20 felsőtiszai jászsági 77 kg 12.05—12.30, 78 kg 12.20—12,45, 79 kg 12.35—12,65, 80 kg 12,45—12,70, dunántuli 77 kg 12.05—12.45, 78 kg 12.20—12,60, 79 kg 12.35—12,75, 80 kg 12,45—12.85. pestvidéki, bácskai 77 kg 12,30—12,50, 78 kg 12.45—12,65, 79 kg 12,60—12,80, 80 kg 12,70—12,90.

A különleges (80 kg) tiszai buza 14.85—15.35 P.

Rozs pestvidéki 14,25—14,40, egyéb rozs 14,25—14.50, tak. árpa I. 16.75—17.25, takarmányárpa II. 16.50—17.50 felvidéki sörárpa 18,00—22,00, egyéb sörárpa 17,50—18,25, zab I. 22,50—23.50, zab II. 22,00—22,50, tiszai tengeri 14,90—15,10, egyéb tengeri 15,00—15,30, korpa 12.30—12,50.

Lisztüzlet. A budapesti és vidéki nagy- és kismalmok hivatalos áriegyzései: 0gg 40.00—41.00, 0g 40.00—41,00, 2-es 39,00—39,50, 4es 38.00—38.25, 6-os 35.00—35.5. rozs 0-ás 40,50—41.00, 1-es 39,00—39,50, 2-es 30,00—31,00 rozskorpa 13.25—13,50.

—

Debreceni termény és takarmány piaci árak

Buza 10.70—11.00. Rozs 11.00—11.20. Zab —.— 17.00. Tengeri 12.60—13.00. Lucerna 9.00—12.00.Széna 8.00—10.00 Bükkény 8.00—9.00. Szalma 1.70—2.00. Cukorrépa 3.00. Takarmányrépa 2.50. Krumpli fehér 7.50—10.00. Krumpli rózsa 10.00—15.00.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

1932. évi március hó 1. napján délelőtt 11 órakor Hajduböszörményben, Tisza István u. 11. szám alatt 1555 P-re becsült ingóságokat. ugymint szobabutorok. szőnyegek. rádió stb. birói árverésen esetleg becsáron alul is. de annak kétharmadánál nem olcsóbban elárverezek. *Báti Bálint* kir. jb. végrehajtó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreczeni Ujságban és a Debreczeni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betüvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a dij előzetes lefizetése mellett közlünk Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető Hirdetési ügyekben felvilágositást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal

Házasság

Házasság
céljából megismerkednék 30—35 éves, jómegjelenésü iparos férfival. Levelet a kiadóba kérek „Nincs otthonom" jeligére. 899

Állást kereső nők

Fiatal
asszony, szépen mosvasal, uri házakhoz ajánlkozik. Cime: Fele K.-né, Vigkedvü M.-u. 32. sz. 854

Házvezetőnői
állást keres bármfi kezelésben teljes szakértelemmel jártas nő pusztára is. Cim Eötvös utca 45. szám. 945

Betöltendő állás nőknek

Mindenes
jó bizonyitványokkal elsejére felvétetik. Pilicer Mór. Pétárfia 39.

Bejárónő,
mosni. vasalni tudó. jó bizonyitványokkal felvétetik Kellner, Nagyvárd-utca 11. 1204

Intelligens,
magasabb képzettségü, gyermekszerető kisaszszonyt 1-ére keresünk. Kulcsár Kálvin-téri papirkereskedése. 902

Munkásnők
egész évre alkalmaztatnak. Jelentkezni: Hatvan-u. 72. 1305

Mindenesnek
középkoru rendes asszony, ki szépen mosvasal, közeli tanyára felvétetik: Kossuth 28. 936

Megbizható
főző mindenes elsejére felvétetik. Jelentkezni korán délután Barta, Méliusz tér 15. 1318

Perfekt
zsidó szakácsnőt és szobalányt keresünk elsejére fiatal párhoz: Csokonai ucca 5. 1327 ajánlat

Bejáróleányt
jó bizonyitvánnyal azonnal felveszek. Értekezni reggel 8-ból 9 óráig Csapó utca 55. Kaputól jobbra. 921

Elárusitónő
ezer pengővel felvétetik Cim a kiadóban. 969

Fiatalabb
mindenes főzőnő, megbizható, ügyes felvétetik Széchenyi u. 12. délután 3—4-ig és elsején 9—10 óráig. 952

Hetes
mindenes felvétetik. — Dénes sütődében, Árpád tér 13. 1339

Kerestetik
március elsejére jó bizonyitványokkal mindenes főzőnő, ki szobalányi teendőkben jártas. Jelentkezés Bika bérház II emelet 3., délután 2—4 1364

Bejárónő
délelőtti órákra, ki szépen mos és vasal, felvétetik. Cim a kiadóban. 1330

Bejárónő
jó bizonyitvánnyal azonnal felvétetik. Jókai utca 45. szám. 1323

Betöltendő állás férfiaknak

Egy tanulót
felveszek. Pécsi Gábor kovácsmester, Tetétlen. 908

Fiatal
kereskedősegéd a fűszerszakmából kisegitőnek azonnal felvétetik. Hortobágy-malom. 1301

Feles
dinnyésnek jelentkezzen. ki konyhakerti magokkal s üveggel rendelkezik Kossuth 28. 935

Konvenciára
fejő tehenész és kocsis felvétetik, ugyanott 15 éves fiu hetesnek. Kossuth ucca 28. 938

oktatás

Tapolcafürdőn
villámba házmestert keresek április elsejétől. Tudakozódni fiélőtáblai portásnál. 895

Középkoru
nyug. máv. tiszt megfelelő állást keres tisztviselő jeligére kiadóba 944

Helyben
kifutófiut felveszek. Mos kovits fűszerüzlet, Arany János 62. 1365

Megbizható
kommenciós, családos majoros, kocsis felvétetik. Jelentkezzen hétfőn, reggeli órákban. Deák Ferenc utca 5 1366

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott utcai szoba kiadó. Földszint, balra. Kossuth-utca 61. 684

Kiadó
csendes kétszemélyes utcai tiszta butorozott szoba uricsaládnál. — Kölcsei 3. 911

Különbejáratu
utcai butorozott szoba fürdőszoba- és zongorahasználattal egy-két személy, esetleg házaspár részére kiadó. — Hatvan-u. 1., II. em. 17. 1170A

Butorozott
szoba azonnalra kiadó. Ispotály utca 13. 215-a

Kiadó
március 1-re két szoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklós utca 41. II. lépcső. 680

Butorozott
két szoba és egy kisebb szoba kiadó. Hunyady 12. 904

Püspöki palotában
butorozott szoba, esetleg fürdőszobahasználattal kiadó. Érdeklődni: Szücs házmester. Püspöki palota, III. kapu. 1303

Butorozott
különbejáratu szoba fürdőszobával kettőnek is kiadó. Hatvan-utca 2. sz. 1300

Csinosan
butorozott uccai szoba különbejárattal két személynek is, esetleg irodának vagy rendelőnek kiadó: József kir herceg ucca 33. 1328 kiadó lakás

Butorozott
szép, kényelmes szoba olcsón kiadó, esetleg ellátással vagy konyhahasználattal. Huszár utca 18. 970

Csinosan
butorozott szoba kiadó. Hadházi utca 16. Péterfia végén. 957

Kiadó
különbejáratu udvari butorozott szoba konyhával is. Nyomtató 9. sz 942

Butorozott
utcai szoba központban 2—3 egyénnek kiadó. Hüvelyes 6. 949

Kapualatti
különbejáratu elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó Arany János utca 62 balra. 1334

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 31. első keresztépület. 977

Lépcsőházi
különbejáratu utcai butorozott szoba egy-két személynek március elsejére kiadó. Nemzetőr utca 3. 1374

Kiadó
butorozott szoba egy-két személynek. Szalkai utca 6. 1367

Kiadó lakás

Ingyen
uri lakást adok annak négy évig, aki négyezer pengőt előlegez, kettő nagy szoba, hall, uj, modern ház, minden komfort, fürdőszoba, augusztusra beköltözhető Szent Anna utcán. Felvilágositást ad Hitelszövetkezet, Szent Anna-utca tiz. 906

Két
szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó márc. 15-re. Szoboszlói-ut 10. 901

4 szoba,
fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló, központi fütéssel ellátott modern utcai lakás a Bika-bérházban május 1-ére kiadó. Felvilágositást ad a házfelügyelő.

Józsán
Deák-utca 507. szám alatt levő 2 szobás, konyhás lakás üzlethelyiséggel és két nyilas földdel eladó. 905

Háromszobás
lakás Hatvan-utcai kertben. 600 öl föld kiadó. Arany János 30 912

Háromszobás
fürdőszobás nagy lakás május egyre kiadó Bethlen-utca 54 814

Három
szobás modern utcai lakás hálófülkével. — minden mellékhelyiséggel kiadó augusztusra. Thaly Kálmán-utca 4. 750

Két háromszobás
utcai másodemeleti lakás minden mellékhelyiségével, modern, — parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házfelügyelővel, Simonffy-utca 13. alatt. 55

Kiadó
szoba, konyha, fáskamara, beköltözhető. — Árpád-tér 37. 898

Kiadó
3—4 szobás lakások május 1-re, pinceüzlet azonnal. Házhelyek eladók. Kossuth-u. 23. Ügynököt díjazok. Balogh 869

Május 1-re
kiadó szép 2 udvari és előszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel. Arany János-utca 62. 1307

Ötszobás
földszinti utcai urilakás azonnalra, vagy későbbre kiadó. Arany János 20. 1292

Kiadó
2, 3 és 4 szobás modern lakás Péterfia—Thaly Kálmán-u. sarok. 524

Két különbejáratu
szoba, irodának alkalmas, kiadó Rákosi Jenő u. 5. (Király u.) 444

Villalakás,
6 szobás, szép parkkal májusra kiadó Komlóssy-ut 12. sz. 319

Szép
utcai szoba, központban, butorral vagy üresen azonnalra kiadó Cim: Városháza, élelmiszerüzletben. 1279

4 szobás
lakás előszobával, fürdőszobával. — minden mellékhelyiséggel május 1-re kiadó. Kigyó-utca 36. 860

Kiadó
március 1-re két szoba, előszoba, fürdőszoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklós-utca 41., II. lépcső. 680

Kiadó
május 1-re családi ház bérlő a házban egyedül lakhatik. Csillag-utca 82. sz. 1682—a

Kettő szobás
lakás mellékhelyességekkel május 1-ére kiadó. Ferenc József-ut 89., Royal szállodával szemben. 862

3 szobás
lakás előszoba és mellékhelyiségek kiadó Garay 26. Értekezhetni lehet déli fél 1 és fél 2 óra közt.

Kiadó
május hó 1-re 3, 4 és 6 szobás modern konfortos lakás, egy üzlethelyiség és egy nagy irodahelyiség. Ferenc József-ut 70. sz. a. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél. 787

Kiadó
májusra szoba, konyha spejz, mosókonyha mellékhelyiségekkel: Telaki ucca 32. 1311

2 szobás,
nagy előszobás lakást keresek. Címeket a kiadóba hétfőn 10 óráig. 1321

Háromszobás
földszinti parkirozott udvari lakás Arany János 20. Értekezés emeleten. 1319

Kétrendbeli
uccai, udvari 2 szoba mellékhelyiségeivel májusra kadó: Varga ucca 25. 1314

Kiadó
azonnal Láhner uccán Bihari telepen egy vagy kétszobás lakás kerttel. Értekezhetni: Gazdák Bankja Kossuth ucca. 933

Kiadó
többrendbeli modern lakás májusra, augusztusra, 2 szobás különálló garzonlakás, autógarázs butorraktár azonnal: — Péterfia 48. 932

Kiadó
uri lakás május 1-re 2 szoba, elő és fürdőszoba mellékhelyiségekkel Erzsébet ucca 38. 830

Kiadó
2 uccai szoba, konyha pince azonnal: Hajdúból szörményi ut 71. Értekezhetni városi árvaszéknél, közgyámnál. — 929

Kiadó
3 udvari szoba, nagy alkovennel és emlékhelyiségekkel: Rothermere (Darabos) ucca 22. 928

Központon
kétszobás, alápincézett száraz lakás (hat helyiség) májusra kiadó: Rákóczi 21. 939

Kiadó
május 1-ére Komlóssy ut 14. szám alatt 3 szobás lakás kerttel. Bővebb felvilágositás nyerhető Viola ucca 4. alatt a délutáni órákban. 927

Kiadó
május 1-re 3 szobás lakás mellékhelyiséggel, veteményes kerttel és sertéstartással. Tüzérlaktanya háta megett Vasvári ucca 16. 924

Kiadó
modern 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, teljes komforttal május 1-re Hunyadi ucca 24. 915

Kiadó
március 1-re Erpeskert ucca 5. kétszobás uccai lakás összes mellékhelyiséggel, külön udvar, furott kut. Értekezés 5. a) szám alatt 916

Uccai
2 szoba, előszoba, mellékhelyiséggel kiadó május elsejére Varga 41. Megtekinthető 10—12 14—16 között. 920

4 szoba,
fürdőszobás parkettes uccai lakás május 1-re kiadó: Széchenyi u. 40. 919

Két—háromszobás
parkettes kényelmes lakás májusra kiadó. Boldogfalva u. 11 914

2 szoba,
konyha kisebb családnak május 1-re kiadó: Nyil ucca 120. 900

Csendes
házaspárnak kiadó szoba, konyha, spájz. Cim a kiadóban. 925

Boldogkert.
Csóka ucca 3. szám szoba, konyha, spájz kiadó 926

Kiadó
sarokház május 1-re ötszobás komfortos lakással, pirkorozott udvarral, jutányos áron. Értekezni Miklós utca 42., délután 2—3-ig. 1372

Olcsó!
szoba, konyha és pince szoba kiadó, Zöldfa utca 4. szám. 978

Három
vagy négyszobás modern lakás jutányosan kiadó. — Megtekinthető Jókai utca 9-a. 1354

Hatvan
utca 1—3. sz. bérházban 2, 3, 4 és 6 szobás lakások májusra kiadók, Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. szám 1363

Uccai
két szoba, fürfdőszobás lakás május 1-re kiadó, Irinyi utca 7. Uj csendőr palotánál 1241 V

Modern
négy, három és kétszobás lakások kiadók Csapó utca 59. 963

Egy
utcai butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán u. 3. szám 956

Piac utca 51.
számu sarokházban az Egyetemi Intézetek által bérelt emeleti lakosztályok 1932. évi augusztus 1-re bérbeadók. Értekezés dr Gergely Jenő ügyvédnél Piac utca 16. szám alatt. 973

Háromszobás
fürdőszobás Csapó 41. kiadó. Értekezhetni lehet Szent Anna utca 7 967

Kettőszobás
tiszta lakás kiadó. Csokonai utca 24. 1240

Kiadó
2 szoba, konyha, spejz május 1-re, Vendég utca 38. szám. 960

Kiadó
egy szoba, konyha minden mellékhelyiséggel, Vörösmarty utca 16. sz. 965

Háromszobás
lakás, egy üzlethelyiség kiadó. Szent Anna 22., értekezni az emeleten. 955

Iroda
vagy lakásnak utcai szoba előszobával kiadó. Csapó 4. 1357

Széchenyi
utca 7. szám utcai háromszobás lakás mellékhelyiségekkel emeleten május egyre kiadó. Érdeklődni házmesternél. 964

Hungária
palotában 2 rendbeli 2 szobás, városszobás, fürdőszobás garzonlakás irodának, orvosi rendelőnek esetleg összeépítve 4 szobás lakásnak, továbbá 2 és 3 szobás ujonnan alakitandó lakások kiadók. Értekezni földszint 1. sz. 1347

Két
szoba, előszoba és konyha kiadó, azonnal elfoglalható. Rákosi-Jenő-utca 5. (volt Király-utca.) 443

Ispotály
7. alatt 2 szoba, előszoba, konyha kiadó. 948

Ingyen ád lakást
a központban magános nő leánykának vagy kis diákfiunak. iCm a kiadóban. 943

Kiadó
városi kislakások
A tüzérlaktanyával szemben levő Kassai uti kislakásos telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszinen Stieber József telepfelügyelőnél 950

Kiadó
azonnal esetleg májusra 4 szobás modern lakás kerttel. Kétmalom utca 6. 953

Kondor
3. alatt 3 szoba, mellékhelyiségekkel, 3880 négy szögöl kerttel kiadó. — Szent Anna 4. 947

4 szobás
földszinti lakás kényelmes mellékhelyiségekkel kiadó. Kossuth utca 51. 951

Kiadó
a Külsővásártér 9. sz. házban egy kétszobás és egy egyszobás lakás. 1338

Két szoba,
előszoba, fürdőszoba, szanetli, száraz pince, konyha, spejz vizvezetékkel május 1-re kiadó. József kir. herceg utca 67. szám 1346

Egy
kis szoba, fáskamara március egyre kiadó. — Arany János utca 45. sz. 1350

Magános
házban szoba, konyha kerttel kiadó Kassai ut 37. Értekezni Honvéd utca 5. 1351

Kiadó
udvari két szoba, konyha, kamara. Nyomtató utca 9. szám. 941

Táncteremnek
és klubhelyiségnek használt nagy parkettes helyiség kiadó. Sas utca 2. szám. 1335

Kilencszázöles,
Homokkertben, gyümölcsfákkal, lakással is bérbeadó. Szkács, Petőfi tér 12. szám. 1343

Szép
szoba, konyha mellékhelyiségekkel, villanyvilágitással kiadó. Késes utca 64. 975

2200 pengőért
központi fütéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal kiadó Érdeklődni Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

1200 pengőért
központi fütéssel I emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó Érdeklődni Ferenc József-ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482—A

Ajánlat

Ingeket,
galiérokat legszebben, legolcsóbban tisztit budapesti képviselet. — Kossuth-utca 15., volt Simonffy-utca 7. 4697

Fehérneműjavitást és más munkát vállal szerény díjazás mellett magános nő. — Levelezőlapon való hívásra házhoz megyek. Martincsek Julia. — Gyöngyvirág-utca 5. 1239 V 3

Jó házikoszt
ugy kihordásra, mint bentétkezésre 60 fillér. Cim a kiadóban. 542

Pincék,
istálló kocsiszinnel kiadók azonnalra is. — Hatvan-u. 27. 772

Szegedi
paprika különlegesség állandó nagy raktára Lindenfeld, Degenfeld-tér 7. 84

Römykártya
csomagja 2.—, öngyujtó, lapos 1.— P Szász-trafik, Piac-utca 64. sz. 1210

G. F. D.
cipő jó és olcsó. kapható Rákóczi-u. 2., udvarban. 1298

Eladó
100 q takarmánvrépa Nagyvárad-utca 31. 1290

Tüzifa
mázsánként 2.66-tól megrendelhető Piac-u. 77. Telefon 33—73. 1297

Kelim
hencsertakaró, goblein képek eladók, himzést olcsón vállalok. Miklós utca 25. 1355

Römi-kártya
csomagja 2 P öngyujtó lapos 1 P. Szász-trafik Piac utca 64. 1360

Soffőrvizsgára
legolcsóbban felelősség, szabót, cinészt munkájáért is. Csapó u. 65 1325

Zsák,
ponyva, zsineg és kárpitos áruk legolcsóbban beszerezhetők: Ferenc József ut 58. 1824

Takaréktüzhelyeit
ha nem süt, füstöl, rossz-ban van, kijavitja Széchenyi ucca 6. Nagy lakatos. 922

Cukorrépa
kapható a városi (szikgáti) gazdaságban mázsánként 2.80 pengőért Telefon 32—97 923

Megszünik
üzletem Batthyány 16 udvrban jelenlegi helyén Raktáron levő különböző gyönyörü gyapjuszövetek, prima angolos mintáju seviottok férfiruhákra, kosztümökre, felöltőkre, valamint bembergek, selymek, vásznak csoda olcsón vásárolhatók, valósággal félárban. Igyekzzen mindenki kihasználni e rendkivüli alkalmat 1343

Családi
házat teherrel vennék adómentes előnyben. — Ajánlatot kérek Széchenyi u. 6. hirlapiroda 958

Tüzifa
kapható. — Kóser hordóskáposzta, szilvalekvár, kóser szappan. — Kupfernél, Pásti-sarok 1304

Tüzifa,
hasáb félölenként 27 pengőért megrendelhető Piac 77. Telefon 33—73. Nagyobb tételnél árkedvezmény. 1296

Lakás és szoba kereslet

Egy
szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást keresek Kossuth-, Szt. Anna-utcai részen április 1-re. Cimet a kiadóba. Kossuth-u. 3. kérek. 848

Füszerüzlet
lakással, üzlethelyiséget lakással keresek. — Schmideg, Hatvan ucca 36. 1322

Nőtlen tiszt
két szobás modern lakást keres istállóval májusra. Ajánlatot „május" jeligére a kiadóba kérek. 917

Lakásért
kisebb szőlőnek szakszerü karbantartását vállalom. — Cim a kiadóban. 1276

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
a Bika bérházban a fürdő előtt azonnalra kiadó. Felvilágositást ad a házfelügyelő.

Szent Anna 5.
üzlethelyiség kiadó. — Batthyány 14., ügyvédi irodában. 767

Eladó
a Balogh és Vértessy téglagyár felerésze. — Ügynököt dijazok Balogh. Kossuth-u. 22. 868

Üzlethelyiség
vasportálos, cca 200 négyzetméter nagyságu kiadó. Értekezni: Ullmann Rt.-nál, Piac-utca 69. 1293

Üzlethelyiség,
(pince, utcai lejáróval) kiadó. Hatvan utca 4 Főpostával szemben. 976

Saroküzlet,
három utcára nyiló, bármire alkalmas; különbejáratu lakás, száraz 18 méteres pince külön is azonnal kiadó. Dózsa u. 1. szám 1373

Malom-
utcában és Diószegi-uton levő cca 2000 négyszögöl ingatlanok a rajta levő épületekkel együtt gyárnak vagy egyéb üzemnek igen alkalmas, eladó, esetleg március 1-ével bérbeadó Füszerkereskedelmi rt., Piac-utca 41 szám. 24

Piac-utca 41. sz
üzletházban cca 120 négyzetméter terjedelmü, 3 részre osztott udvari üzlethelyiség egészben, vagy részben azonnal kiadó Érdeklödni Füszerkereskedelmi rt-nél. 24

Mühelyhelyiség
kiadó Csapó 17. Értekezni Nyomtató 16. 1284

Kiadó
Kassai ut 2. hentes-mészáros, cukrász üzletek bárminek, mühely is 968

Üzletelyiség
jelenleg cukrászda kiadó Csapó 41. Értekezhetni Szent Anna 7. 966

Piac utca 51.
számu sarokházban a Hangya által bérelt üzleti és raktárhelyiségek 1932. november 1-ére bérbeadók. Értekezés dr Gergely Jenő ügyvédnél Piac utca 16. szám alatt 974

Főutca
fogalmas helyén kiadó kisebb és nagyobb üzlethelyiség. Érdeklödni hétköznap délelött Hunyadi 5. első emelet. Telefon 14—10. 972

Hunyadi
utca huszonegy. üzlethelyiség azonnalra vagy májusra, esetleg lakással kiadó. 1341

Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó Sas utca 2., Dénesnél. 1336

Központon
hentesüzlet (felszereléssel) azonnal kiadó. Csapó-utca 19. 910

Csanó-utca 39
alatt üzlethelyiség, 3 szobás lakás, elöszoba, konyha, kamrával és egyszobás lakás elöszobával kiadó Értekezni a házmesternél. 788

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3 szám alatt az első emeleten kétágas szobából álló lakás irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál 1923 A

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Hatvan
utac 1—3 sz. bérházban több utcai és udvari üzlethelyiség kiadó. Értekezni g. gondnoknál, — Kálvintér 17. sz. 1362

Egy
üzlethelyiség Szent Anna utca 39, azonnal kiadó. 1358

Széchenyi
utca 3. bolthelyiség igen olcsón kiadó. Értekezni Szilágyi kézimunkaüzlet 1353

Teljes ellátás

Pólyás
gyermekeket felveszek teljes gondviselésre, nagyobbakat is, Arany János 62. 946

Intelligens
urinő hasonló családnál teljes ellátást keres, holnap fizetés mellett tanulók elökészitését is vállalja. Vidéken is. Megkeresések Hoffer Bélánénál Hunyadi utca 18 857

Oktatás

Zongorán
gyakorolhat jutányos áron: Rakovszky 42, III 7. Értekezhetni 3—5ig. butorok

Perfekt
német tanárjelölt tanit angolt is. Molnár József Csokonai utca 13. 1239

Tafolyam
soffőr, gőzgép vizsgához Csabai mérnök, Hunyadi utca 23. 952

Francia
órát jutányosan ad több évet Párisban járt egyetemi hallgató. Arany János 60. 1350

Kereslet

Csikóbőröket
legmagasabb árban veszek. Adler szücs, Batthyány-u. 2 sz. 1289

Buzaaljat,
repcealjat, kőleskevéreket ugy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apaffi utca 20. 152 A

Ebédlőszőnyeget.
használtat veszek, jókarban. Fohn, Hatvan-utca 50. 1291

Egy
kocsiereket jókarban, megvételre keresek. Telefon 24—24. 1316

Könyvterjesztéshez
nagy ismeretséggel rendelkező bevezetett ügynökök kerestetnek. — Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges Gyakorlat nélküli egyénekkel nem tárgyalunk Értekezni lehet délután 3—4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében József kir. I utca 16. sz. A

Tejet keresek
állandó hordásra üzletbe. Debreceni, Baross utca 11. 1332

Egy
jókarban levő gyalupadot szerszámmal egyjtt kerékgyártó részére veszek. Jelentkezni lehet Kishegyesi ut 31. szám alatt 807

Hangszer

Egy
jó gramofon membrán kerestetik megvételre — Kórház utca 7., Nagy. 1340

Élelmiszer, ital

Fajborok,
saját termés, édes. legalacsonyabb napi áron literenként is. Blazsek. Arany János 30. 892

Burgonya
fagymentes egész nap állandóan kis- és nagy mennyiségben kapható Rákóczi-utca 5 913

Eladó ház

Adómentes
uj ház 3 szobás lakással, 300 öl kerttel eladó. Jósika-u. 7. 299

Csapó-u. 6.
számu ház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Tárgyal dr Sebestyén ügyvéd, Piac utca 49. sz. 1295

Eladó ház
Teleki utca 14. modern prakettes lakással két utcára. Szeboszlói uton 10 hold föld. 893

Eladó ház
Hadházi utca 7. szám. 310 négyszögöl telek — 918

Eladó
Cucaj 2 számu tanyásbirtok 20 hold kövesut mellett és az állomáshoz közel. Értekezni a helyszinen. 874

Eladó
Hajduböszörményben a város közepén egy háromszobás, mellékhelyiséges és külön egy szoba, konhyás családi ház kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklödni lehet Hainal utcai bérház c-e. 11. 971

Széchenyi
utca 16. nagytelkü szép ház elhalálozás miatt eladó. Brüll, Piac 29 sz. 1353

Eladó föld

Eladó
Postakert, Gyár utca 10 alatt 3 házhely. Értekezni ugyanott. 1349

Villatelek
eladó. Vénkert legelején Bövebbet Bethlen utca 35. szám 209

Adómentes
telepi házak eladatnak, vagy megfelelő értékü tanyás földekkel elcserélteinek. Értekezhatni: Gazdák Bankja Kossuth ucca. 934

Eladó
két holdas telek Gróf Vécsey utca 31. két utcára. Parcellázásra alkalmas. 894

Eladó
villatelek — Nagyerdő alatt. Értekezni Hadházi ucca 26—D 931 eladó ház

Nagyiövőiü
villanegyedben kert ház zal eladó: Vénkert, Domokos Lajos ucca 12 1315

Eladó
478 négyszögöl házhely Tócóskertben. — Kevés pénzzel átvehető. Könyves Tóth utca 1., sürödő 1371

Rádió

Rádió
egy bimpás, teljes felszereléssel 25 pengőért eladó. Ispotály-u. 13. 709

Gazdasági eszközök

1 darab
13 lóerős Chanard Walker vontató traktor, — azonkivül 1 drb 5000 kg-os pótkocsi, 1 drb 4 ütemü 6 hengeres „Velie“ márkáju személykocsi, mindhárom igen jó állapotban, pótalkatrészekkel együtt jutányos áron eladó. — Füszerkereskedelmi rt.

Cséplőgarnitúrát
bármily állapotban külön-külön i veszek. — Megbizott Szakács, Petőfi tér 12. 1344

Eladó állatok

Belga órlás
és csincsilla háromhó napos nyulfiókák eladók. Diófa-utca 17. 805

Butorok

Eladó
jókarban levő szalongarnitura függöny. Magoss György-tér 1. ajtó 4. sz. 896

Elköltözés
miatt olcsón eladó teljes hálóbutor, sparherd, 3 lámpás rádió: Botond ucca 7 940

Eladó
egy világos komplett hálószoba butor és egy fehér konyha kredenc elutazás végett, Csillag utca 64 961

Eladó
majlnem uj ebédlő butor. Batthyány 9., utcai lakás. 954

Ne tévessze szem elől, hogy
a próhirdetése 2 reggeli lapban
a Debreceni Ujság—Hajduföld
és
Debreceni Független Ujságban
jelenik meg,
ha azt
Kossuth-u. 3 sz. alatt adja fel.
Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármiie eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését
KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágositást telefonon a 21-41 szám ad.

Eladó
féregmentes, jókarban lévő nagy és kis ebédlő kredenc. Megtekinthető a délelötti órákban Dohánybeváltó hivatal — Szent Királyi Kálmánnál. 807

Ebédlő,
neves, iparmüvész által tervezve, eladó. Megtekinthető délelött 10—1 óráig. Cim: Iparkamarában lévő trafikban. 1342

Egy
antikkomót eladó. Váradi asztalosnál, Piac utca 75., megtekinthető. 1331

Eladó
6 márványasztal alkalmi áron — Kiss cukrászda, Batthyány 26 1369

Háztartás
feloszlatása miatt diófa háló, fehér leányszoba, konyha, kamara egyéb butorok olcsón eladók. Barna utca 2-c. 1368

Eladó ingóság

Eladó
egy ló után való szekér. ujpléhes deszkával. Hunyadi 18. 909

Egy
használt Singer amerikai férfi varrógép jó állapotban eladó: Tóth Sándornál, Ujfehértó, Piac tér 1329

40 darab
melegágyi ablak eladó: Libakert, Szegfü u. 14. 1312

Pénzszekrény
és zsákvarrógép eladó. Cim a kiadóban. 1329 ajánlat

Elköltözés
miatt többféle dolgok eladók. Piac utca 70. szám alatt. 1332

Szőnyeg
használt, nagyméretü, tölgyfa ebédlőasztal, — függönyök, negyvenes férfidpők eladók. Péterfia 16., pincelakás. 1352

Különféle

Elveszett
egy ezüst női karóra Erzsébet-utcától a Vendég-utcáig és a Jókai-utcán terjedő uton. — Megtalálóját kérem, legyen szives a Hegedüs és Sándor könyvkereskedésébe behozni. Jutalomban részesül. 1260

Moslék
eladó. Petőfi tér 10. Kis pipa 1313
eladó állatok

Angol tenyészkan
kiváló példány és tenyész kocák eladók — Kossuth 28. Ugyanott nagy fajtáju maglibák. 937

Az egyetemi
rektori hivatal altisztje elvesztett egy dr Kiss Zsigmond egyetemi tanácsiegyző cimére szóló, szürke boritékba zárt iratot. Kéri a becsületes megtalálót, hogy e reá nézve értéktelen iratot juttassa el az egyetem rektori hivatalába. Kálvin tér 16., I. 17 1345

Jelmezruha
kiadó, Faragó utca 7. 962

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató.
Nyom. fővezető: VARGA ENDRE